

PUSULA

OE
INSULATES THE FUTURE

**BAŞARI
SINIR
TANIMAZ**

Epikon'suz

Epikon'lu

KOROZYONA KARŞI EPIKON İLE GÜÇLÜ ÇÖZÜM!

Epikon üstün su yalıtımı ile yapılarda korozyon riskini önleyerek binaların deprem güvenliğine katkı sağlar.

 ODE YALITIM KURUMSAL İLETİŞİM MÜDÜRÜ / NURAY ARTIŞ

Değerli Pusula Okuyucuları,

Geçtiğimiz yılın sonuna doğru tüm dünya bir devrimi konuşmaya başladı. Dijital dönüşümün popülaritesi yerini, yapay zekada sınırları aşan yepyeni bir teknolojiye bıraktı: ChatGPT...

Bu yıl itibarıyla penetrasyonu iyice artan ChatGPT'ye sınırları aşan marka tanımını sorgulattığınızda, şöyle diyor: "Gelecek için çalışan bir şirketin sınırları aşması demek, sınırların ötesinde hizmet üretmesi, küresel çapta rekabet edebilmesi ve büyüme açısından önemli bir adım atması olarak anlaşılabilir. Sınırların ötesinde hizmet üretmek, şirketinizi daha geniş bir müşteri kitlesine ulaştırabilir, yeni pazarlara giriş yapmanıza ve farklı kültürlerle etkileşim kurmanıza olanak tanır. "Sınırları aşan bir teknolojiden sınırları aşan bir kuruluşun tanımını bu şekilde buluyoruz.

Tüm canlı türleri arasında, doğduğu haliyle doğada var olamayacak tek tür insandır. İnsan tarih boyunca ilerlemiş, gelişmiş, değişmiş, değiştirmiş ve daima sınırlarını zorlamıştır.

Bu davranış kalıbı çoğu tüzel kişilik için de geçerlidir ki biz bunlara vizyoner kuruluş diyoruz. ODE Yalıtım olarak işte bu vizyoner yaklaşımla 2023 yılının mottosunu "Sınırları Aşmak" olarak belirledik.

Bu kapsamda 2023 yılının ikinci Pusula sayısını bu mottomuz çerçevesinde hazırlayarak, sınırları aşma kavramına derinlemesine bir yolculuk yaptık. Prof. Dr. Sinan Canan Hocamızın zihinlerimizin sınırlarını aşmayla ilgili tavsiyelerinden Mimar Han Tümertekin'in sınırların ötesinde bir tasarımcı olmasına, iş dünyasından spora her alanda sınırları aşanlara uzanan dolu dolu bir sayı okuyucularımızı bekliyor.

Kurum olarak sınırları aşma vizyonumuzu Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Orhan Turan'ın anlatımıyla okuyacağınız yeni sayımızda ayrıca bu yıl sektöre öncülük eden ve kendimizi aştığımız pek çok haberi de bulacaksınız.

Bu sayının en önemli özelliklerinden biri de ülkemizin ikinci yüzyılına gireceğimiz 2023 yılında, bu toprakların sermayesi ile kurularak, sınırların ötesinde ülkesini temsil eden bir kurumun mantalitesine şahitlik edecek olmanız...

Değer üreten ve bu değeri önce kendi yerinde sonra da tüm dünyaya sunan ODE, sürdürülebilir bir gelecek için yalıtım ihtiyaçlarının cevap vereceği konularda kendini geliştiriyor, yarımlar için çalışıyor. Bu kapsamda enerji verimliliği, sürdürülebilir şehir ve yaşam alanları gibi konulara odaklanıyor. Odağımızda insan ve yaşam var. Bu sayıya da bu odağa sınırları aşma kavramı üzerinden yaklaşmak istedik.

Son olarak bu yılın ilk sayısında farklı yönleriyle ele aldığımız deprem gerçeğini unutmamak, unutmayacağız. ODE Yalıtım olarak binaların korozyondan etkilenmemesi için hayati öneme sahip olan su yalıtımına yönelik uzun yıllardır çalışmalar yapıyorduk. Kahramanmaraş merkezli deprem felaketinin ardından binalarda deprem güvenliği-su yalıtımı arasındaki ilişkinin bilinirlik seviyesini tespit ederek, bu konuda farkındalık oluşturmak ve binalarda deprem güvenliğindeki öncelikleri ölçmek üzere Türkiye'nin en kapsamlı araştırmasını gerçekleştirdik. Su Yalıtımı ve Binaların Deprem Güvenliği Algı Araştırması'nın detaylarına, sayfa 67'deki haberde ve arka kapakta yer alan QR'dan erişebilirsiniz.

Keyifli okumalar dilerim.

İçindekiler

S/30

“Cumhuriyetimizin 100’üncü Yılında Sınırlarımızı Aşıyoruz”

Kendi mühendisleri, teknik kadrosu, Ar-Ge’si ve teknolojisi ile üretim gerçekleştiren ODE Yalıtım’ın bu yılki mottosu “Sınırlarımızı Aşıyoruz”. ODE Yalıtım Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan, bu mottonun Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşunun 100’üncü yılında çok daha anlamlı olduğunu söylüyor.

Başarı Sınır Tanımaz

S/8

Dünden bugüne başarısı ülke sınırlarını aşan nice isimler gelip geçti. Işığıyla sadece kendini değil ülkemizi de aydınlatan bu isimlerin ortak özellikleri ise sınır tanımaz cesaretleri...

S/36

“Hayatta Kalabilmemiz İçin Dünyayı Değiştirmemiz Lazım”

Her birimizde küçük yaşlardan itibaren dünyada kalıcı bir şeyler yapma güdüsünün olduğunu belirten Prof. Dr. Sinan Canan, “Bizden başka hiçbir canlıda böyle bir şey görmüyoruz. Sınırları aşmak zorunda olan bir canlı olduğumuz için bu dünyada hayatta kalabiliyoruz” diyor.

S/40

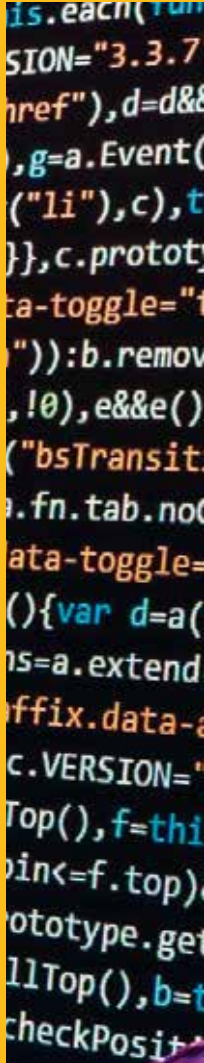
Yeni Çalışma Düzeni Ne Diyor?

Teknoloji ve değişen yaşam koşulları, iş dünyasının kurallarını yeniden şekillendiriyor. Peki çalışma hayatının geleceği nasıl olacak?

S/46

“Bizim İçin Bir Arsa Yok, Dünya Var”

Kendilerinden kısa sürelerde iş beklendiğini dile getiren Mimar Han Tümertekin, tasarım anlayışlarını “Biz bir bütün içinde yapımızı tasarlamakla meşgulüz, sadece bir yapı tasarlamakla meşgul değiliz” şeklinde özetliyor.

52

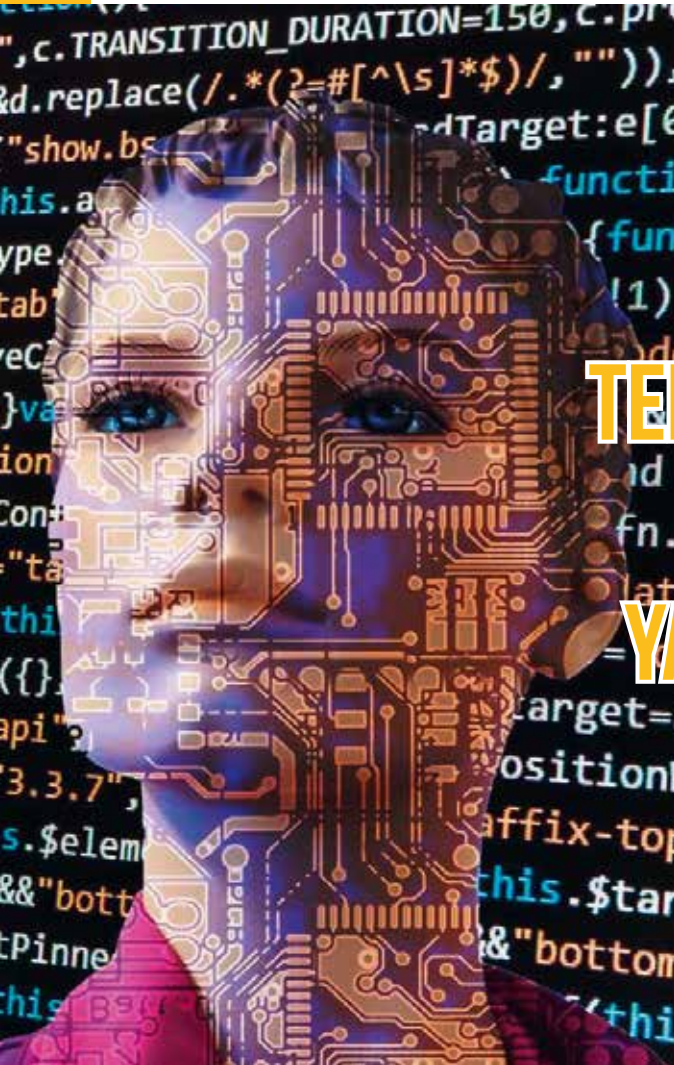
“Kendi Girişimimi Kurma Hayalim Hep Vardı”

Dünya üzerinde 161 ülkede kullanılan ve 1 milyon 600 bin kayıtlı kullanıcısı bulunan Help Steps'in CEO'su Gözde Venedik, adımları başışa dönüştüren uygulamasıyla hem spora teşvik ediyor hem de adımları iyiliğe dönüştürüyor.

S/56

“Sürdürülebilir Moda Hızlı Modaya Karşı Çıktı”

Erkek giyiminin sıra dışı modacı Hatice Gökçe, sürdürülebilir moda anlayışına karşı geliştirilmiş bir kavram olduğunu ve bugüne kadar koleksiyonlarını az sayıda, uzun ömürlü ve zamansız tasarımlar doğrultusunda hazırladıklarını belirtiyor.

Teknoloji
S/60

TEKNOLOJİDE ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ DÖNEMİ

Güvenlik endişelerine rağmen tüm dünya, ChatGPT gibi sohbet robotlarının etkisi altına girmiş durumda. Çok yakında arama motorlarına ihtiyaç bırakmayacağı ve akıllı telefonlara entegre edilebileceği söyleniyor.

İmtiyaz Sahibi

ODE Yatırım Sanayi ve Ticaret AŞ Adına
Ozan TURAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Gizem ALP

Yayın Kurulu
Erhan ÖZDEMİR
Ozan TURAN
Nuray ARTIŞ

Yönetim Adresi
Piyale Paşa Bulvarı Ortadoğu Plaza
Kat:12 / 34384 Okmeydanı Şişli / İstanbul
Web: ode.com.tr
E-posta: ode@ode.com.tr

Yayın Türü
Yaygın Süreli Yayın

Yapım

Viya Medya Yayıncılık Organizasyon AŞ
Halaskargazi Mah. Şafak Sok.
Yunus Apt.
No: 40 Kat: 3 Şişli / İSTANBUL
Tel: 0 (212) 236 00 50
Web: www.viyamedya.com
E-posta: viya@viyamedya.com

Yazı İşleri
Murat ERDOĞAN
Neslihan BÖLE ARSLAN

Görsel Yönetmen
Serpil YENİHAYAT

Baskı Tarihi
Ağustos 2023

Baskı
Özlem Matbaa
Maltepe, Litros Yolu Sok. 2. Matbaacılar
Sitesi, D:2BB4, 34010
Zeytinburnu/İstanbul

KPMG'DEN İNŞAATIN 2030 PROJEKSİYONU

KPMG tarafından yayımlanan "2030 Yılında İnşaat Sektörü" Raporu, gelecekte inşaat sektörünü nasıl bir dünyanın beklediğini ortaya koyuyor. Rapora göre sektör 2030 yılına gelindiğinde; modernleşmiş, inovasyonu kucaklamış, üretkenliğini artırmış, güvenilir tedarik zincirleri kurmuş, kariyer için cazip bir sektöre dönüşmüş ve ESG stratejilerini benimsemiş bir sektöre dönüşmüş olacak.

Raporla ilgili açıklamada bulunan KPMG Türkiye İnşaat Sektör Lideri Engin Ölmez, "Bu çalışmamız, 2030 yılındaki inşaat dünyasına bakmayı, gözleri geleceğe çevirmeyi ve ardından günümüzde kaydedilen ilerlemeyi yansıtmayı amaçlıyor. Bu bakış açısı aynı zamanda sektörü

ileriye taşımak ve sahip olduğu gerçek potansiyeli ortaya çıkarmak için gerekli adımları atmaya yardımcı olacak işaretler ve ilham kaynağı da sağlayabilir." dedi.

2030 yılında üretkenlik, modernlik ve inovasyon anlamında büyük adımlar atmış bir sektör göreceklere kaydeden Engin Ölmez, sözlerini şöyle sürdürdü:

"İnşaat şirketlerinin, sağlıklı marjlar elde ederek ve yüksek riskli veya yüksek karbonlu projelere 'hayır' diyebilme cesareti göstererek finansal açıdan çok daha iyi duruma geleceğini öngörüyoruz. Ayrıca sektörün, çığır açan teknolojileri de kucaklayarak, bu teknolojileri inşaat ekosistemine dahil edeceği bir süreçten de başarıyla geçeceğini düşünüyoruz."

THBB YÖNETİM KURULU BAŞKANI YENİDEN YAVUZ IŞIK

Türkiye'de standartlara uygun beton üretilmesi ve inşaatlarda doğru beton uygulamalarının sağlanması için 35 yılı aşkın süredir uğraş veren Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB), 3 Haziran 2023 tarihinde gerçekleştirdiği 36. Olağan Genel Kurulu'nda yeni yönetim ve denetim kurulu üyelerini seçti. İstanbul'da yapılan genel kurulda seçilen yeni yönetim kurulu ise Yavuz Işık'ı yeniden yönetim kurulu başkanlığına seçti.

Türkiye Hazır Beton Birliği'nin (THBB) yeni yönetim ve denetim kurulu üyelerinin seçildiği 36. Olağan Genel Kurul

Toplantısı, 3 Haziran 2023 tarihinde THBB'nin İstanbul Kavacık'taki merkez binasında yapıldı. Genel kurulda konuşan Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB) Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz Işık, THBB'nin hazır beton sektörüne yön vermesinin yanı sıra ülkemizi ulusal ve uluslararası bütün platformlarda başarıyla temsil eden çok önemli sektörel bir kuruluş olduğunu ifade ederek "Ülkemizin en köklü meslek kuruluşlarından biri olan birliğimiz, 35 yıldır sektörün gelişimi için var gücüyle çalışıyor." dedi.

TEKNOLOJİ TRENDLERİ İNŞAAT SEKTÖRÜNÜ DE DÖNÜŞTÜRÜYOR

Dijital dönüşüm, son birkaç yılda her sektörde bir zorunluluk haline geldi. İnşaat sektöründe ise İnşaat Teknolojileri (ConTech) ve Gayrimenkul Teknolojileri (PropTech) kavramları kapsamında pazara yeni ve inovatif çözümler sunuluyor. Bu büyük fikirler, inşaat şirketlerinin iş akışlarını dijitalleştirmekten iç görüler, otomasyon ve yapay zekâ kullanarak projelerin sahada inşa edilme şekline kadar pek çok aşamada dijital dönüşümü benimsemesini kolaylaştırıyor. İnşaat sektöründe faaliyet gösteren firmalarla uzun yıllardır çalışan Panasonic TOUGHBOOK, inşaat sektörünü dönüştüren teknoloji trendlerini açıkladı.

Şirketin açıklamasına göre; inşaata başlamadan önce sahayı araştırmak için kolaylık ve hız sağlayan Dron'lar, inşaat sektöründe sayısı artan uygulamalar arasında bulunan 3D baskı, veri analitiği ve nesnelerin interneti gibi teknolojiler inşaat sektöründe de hızla benimseniyor. Şirkete göre Zenginleştirilmiş Gerçeklik (AR) ve Sanal Gerçeklik (VR) teknolojisi de inşaat sektöründe büyük bir potansiyel taşıyor. Lojistik sorunları tasarım aşamasında öngörmek, başka şirketlerin ilgisini artırmak, proje hedeflerini yerel meclislere ve olası alıcılara tanıtmak için kullanılabilen bu sanal alanlar, tamamlanmış bir projeyi vaktinden önce gösterebilme yeteneği de sunuyor.

YAPI SEKTÖRÜ VE MİMARLAR BULUŞMASI

Sürdürülebilir ve hafif inşaat çözümlerinde dünya lideri olan Saint-Gobain ana sponsorluğunda, ARCHIMIM Danışmanlık, malzeme üreticisi firmaları ve mimarları Fransız Sarayı'nda bir araya getirdi. 18 firma ile 500'ün üzerinde mimar ve iç mimarın katılım gösterdiği etkinlik, Fransız Sarayı'nın tarihi dokusu ve eşsiz atmosferinde gerçekleşti. Saint-Gobain, sektörün yapı ve hizmet markaları ile karar vericilerini ARCHISIGN Proje Sergisi ve Sahne Sohbetleri adı altında farklı bir konseptte buluşturdu.

Etkinlikte düzenlenen sahne sohbetlerinde Saint-Gobain Spesifikasyon Müdürü Kubilay Büyüklü, Türk Akustik Derneği Başkanı Kadir Has Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Konca Şaher ile birlikte sürdürülebilir ve hafif inşaat çözümlerini ele aldı. Mimari projelerde doğru tasarlanmış ve performansı belgelenmiş doğru sistem çözümlerinin kritik önem taşıdığı ifade edildi. Ses yalıtımından, yangın dayanımına, deprem dayanımından enerji verimliliğine kadar pek çok çözüm ile mimari tasarımın etkileşim içinde olduğu belirtildi. Mimarların tasarım süreçlerinin doğrudan sürdürülebilirlik ve hafif inşaat çözümlerini etkilediği anlatıldı.

BAŞARI SINIR TANIMAZ

DÜNDEN BUGÜNE, BAŞARISI ÜLKE SINIRLARINI AŞAN NİCE İSİMLER GELİP GEÇTİ. İŞİĞİYLE SADECE KENDİNİ DEĞİL ÜLKEMİZİ DE AYDINLATAN BU İSİMLERİN ORTAK ÖZELLİĞİ İSE SINIR TANIMAZ CESARETLERİ...

Cumhuriyet tarihimize bakınca; bilimden sanata, edebiyattan sinemaya, spordan moda her alanda dünyada Türkiye'yi başarıyla temsil eden birçok isim görürüz. Kuşkusuz hem Türkiye hem de dünya lideri olarak tarihe iz bırakan Mustafa Kemal Atatürk, bu isimlerin en başında geliyor. Tüm yurttaşlar olarak Cumhuriyetimizin kurucusuna, bağımsızlığımız başta olmak üzere çok şey borçluyuz. Bu yıl cumhuriyetimizin 100. yılı vesilesiyle kendisini bir kez daha şükranla ve saygıyla anıyoruz. 100 yıllık cumhuriyet tarihi boyunca, ismini dünya sahnesine taşıyan çok fazla başarılı isim oldu. Başarıları ülke sınırını aşan Türkler, dün olduğu gibi bugün de konuşulmaya devam ediyor. Uluslararası arenada aldıkları ödüllere her geçen gün bir yenisini eklenen isimler, böylece

hem Türkiye'yi yurt dışında başarılı bir şekilde temsil ediyor hem de ülkemizde sanatın, bilimin, sporun ve ticaretin gelişmesine katkıda bulunuyor. Bir çırpıda sayabileceğimiz bu isimler arasında; 2006'da Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanan ilk Türk Orhan Pamuk; Cannes Film Festivali'nde en iyi yönetmen ve Altın Palmiye ödülleri sahibi Nuri Bilge Ceylan, 2015 yılında Nobel Kimya Ödülü'nü kazanan Aziz Sancar, Uluslararası Emmy ödüllü Haluk Bilginer ve bu yıl Cannes'da en iyi kadın oyuncu ödülünün sahibi Merve Dizdar yer alıyor. COVID-19'a karşı Biontech aşısını geliştiren Uğur Şahin ve Özlem Türeci'nin adları ise Türk bilim insanları olarak tarihe geçti. Yine Yaşar Kemal, Nazım Hikmet, Fazıl Say, Muhtar Kent, Hüseyin Çaçlayan, Atıl Kutoğlu, Ferzan Özpetek, Fatih Akın ve Mehmet Öz dünyada ses getiren Türkler arasında en bilinen isimler olarak öne çıkıyor. Biz dergimizi hazırlarken bu başarılı isimlere yenileri eklendi. Mete Gazoz okçulukta dünya şampiyonu olurken Şahika Ercümen, Dünya Serbest Dalış Kupası'nda 100 metrelik dalış rekorunu kırdı. Meme kanserine karşı elektronik sütyen icat eden Canan Dağdeviren ise göğsümüzü kabarttı. Pusula Dergisi olarak, kendi alanlarında sınırlarını aşan başarılı isimlerden bazılarına sayfalarımıza taşдық.

**ENKA OLARAK,
ÜLKELERİN REFAH
DÜZEYİNİN ARTMASI
VE SÜRDÜRÜLEBİLİR
KALKINMA İÇİN
İHTİYAÇ OLAN
ULAŞIM, SAĞLIK,
ENERJİ, İLETİŞİM
GİBİ HİZMETLERE
ERİŞİMİ SAĞLAYACAK
ALTYAPI VE ÜSTYAPI
SİSTEMLERİNİN
İNŞASINDA YER
ALİYORUZ.**

ENKA Yönetim Kurulu Başkanı
ve Genel Müdürü
Mehmet Tara

ENKA, inşasını ve işletmesini üstlendiği, 4 bin MW kurulu güce sahip; Adapazarı, Gebze ve İzmir'de bulunan üç Kombine Çevrim Elektrik Santrali ile yılda 32 Milyar W saat elektrik üretiyor.

52 ÜLKEDE

500'ÜN ÜZERİNDE PROJEYE BİR TÜRK İMZASI

**FAALİYET
GÖSTERDİKLERİ
ÜLKELERDE
YÜRÜTTÜKLERİ
PROJELERLE TOPLUMSAL
REFAHI ARTIRDIKLARINI
BELİRTEN ENKA YÖNETİM
KURULU BAŞKANI VE
GENEL MÜDÜRÜ
MEHMET TARA, BUGÜNE
KADAR 52 ÜLKEDE
500'ÜN ÜZERİNDE
PROJEYE İMZA
ATTIKLARINI İFADE
EDİYOR.**

Binalardan elektrik santrallerine; petrol, gaz ve petrokimya projelerinden altyapı projelerine, çeşitli kategoride inşaat ve mühendislik hizmetleri veren ENKA'nın tüm dünyaya yayılan birçok örnek projesi bulunuyor. Sahip oldukları proje yönetim sistemleri ve bu sistemlere entegre insan kaynakları ile yüksek kalitede hizmet sunduklarını belirten Mehmet Tara, "Bu da bize sınırları aşma kapasitesi sağlayarak çalıştığımız ülke sayısını her geçen gün artırmamıza yardımcı oluyor." diyor.

Dünyanın dört bir yanında birçok projeniz bulunuyor. ENKA olarak başarınızın ülke sınırlarını aşmasını hangi anlayışa bağlıyorsunuz?

Dünya genelinde hizmet veren mühendislik ve inşaat firmaları arasında en iyi ve yenilikçi firmalardan biri olma vizyonu ışığında ilerleyen ENKA, güvenli, yüksek kaliteli ve uygun maliyetli inşaat projeleri tasarlamak, inşa etmek ve tamamlamak için uluslararası standartlar ile uyumlu entegre proje yönetim sistemini kurmuş ve şirket içerisinde gerçekleştirilen her iş

sürecini bu sistem ile uyumlu hale getiren bir şirket. Entegre yönetim sistemimize ek olarak; doğaya ve insana saygılı iş yapış biçimi ve toplumlar için değer üretme misyonu ile oluşturduğumuz sürdürülebilirlik yaklaşımımız; tüm faaliyetlerimizin merkezinde yer alır. İçinde bulunduğumuz hızlı ve sürekli değişim çağında; toplum, iklim değişikliği, ekonomi alanlarındaki değişen ajandaları takip ediyor olmamız ve ENKA olarak stratejimizi bu konularda güncel tutmamız, operasyonlarımızı gerçekleştirdiğimiz coğrafyalarda ekonomik, sosyal ve çevresel alanlarda değer katmamıza imkân verir. Mühendislik, satın alma, imalat, inşaat ve proje yönetim entegrasyonunu en iyi şekilde sağlayan ve 30 binden fazla çalışana erişebilen insan kaynağı havuzumuz; 4 bin parçadan fazla inşaat-ekipman parkı ile ENKA, dünya üzerinde herhangi bir noktaya hızla mobilize olabilir ve en yüksek kalitede mühendislik ve inşaat hizmetlerini sunabilir. Bu da bize sınırları aşma kapasitesi sağlayarak çalıştığımız ülke sayısını her geçen gün artırmamıza yardımcı oluyor.

Son bir yıldır hangi ülkelere yönelik yeni projeler hazırladınız? Güncel olarak proje bedeliniz ve çalıştığınız ülke sayısı kaçaya yükseldi?

Son bir yıldır çalıştığımız ülkeler arasında; Almanya, Birleşik Krallık, Bahamalar, Makedonya, Sırbistan, Kazakistan, Rusya Federasyonu, Belçika, Hollanda, Irak, Amerika Birleşik Devletleri ve tabii ki Türkiye var. Bugüne kadar çalıştığımız projelerin toplam kontrat bedeli 60 milyar ABD dolarına, ülke sayısı da 52'ye ulaşmış durumda.

ENKA'nın petrokimya tesisleri, petrol rafinerileri, depolama tankları ve boru hatları inşaatlarıyla, petrol, gaz ve petrokimya alanındaki tecrübesi 1970'lere dayanıyor.

Şimdiye kadar yurt dışında hangi alanlarda kaç projeye imza attınız? İçerinde en çok hangileri öne çıkıyor?

Yurt dışında bugüne kadar bina; elektrik santralleri; petrol, gaz ve petrokimya projeleri ve altyapı projeleri alanlarında 500'ün üzerinde projeye imza attık. ENKA'nın dünya çapında üstün mimariye sahip büyük ölçekli bina projeleri konusunda oldukça köklü bir geçmişi bulunuyor. Sözleşmeli projeler ve yatırım projeleri olarak yürüttüğümüz işler kapsamında; iş merkezleri ve yüksek binalar, kamu binaları, alışveriş merkezleri, kentsel gelişim projeleri, endüstriyel tesisler ve elçilik projelerinin inşaatları yer alıyor.

ENKA, elektrik santrallerinde Türkiye'nin öncü firması ve küresel ölçekte de lider firmalar arasında. ENKA'nın bu alandaki tecrübesi, son zamanlarda Avrupa ülkelerini de içine alan dünya çapında gerçekleştirdiği toplam 23 bin 803 MW kurulu güce sahip elektrik santralleri projelerini kapsıyor.

ENKA'nın petrokimya tesisleri, petrol rafinerileri, depolama tankları ve boru hatları inşaatlarıyla, petrol, gaz ve petrokimya alanındaki tecrübesi ise 1970'lere dayanıyor. BP, Chevron, ExxonMobil, Shell ve Lukoil gibi uluslararası önemli

firmalarla iş birliği yapan ENKA; altyapıdan yoksun, uzak ve zorlu coğrafyalarda başarıyla çalışabiliyor.

ENKA altyapı alanında projeler gerçekleştirerek hizmet götürdüğü toplumlara, sürdürülebilir gelişim, sosyo-ekonomik büyüme ve güvenli ulaşım imkânı da sağlıyor. 1970'lerde, Türkiye Altyapı Ağı'nın geliştirilmesi için önemli bir yere sahip olan Anadolu Otoyolu Projesi'ni gerçekleştiren ENKA, 1980'lerde iş ortağı Bechtel ile Gerede-Ankara Otoyolu'nu tamamladı. Bu projeyi takiben ENKA ve Bechtel, Doğu Avrupa'da turizm ve ekonomi alanlarında gelişmeyi beraberinde getiren Hırvatistan, Romanya, Arnavutluk, Kosova, Sırbistan ve Kuzey Makedonya'da otoyol projelerine imza atmaya devam etti. Ek olarak, yakın zamanda ülkemizde tamamlanan Osmangazi ve 1915 Çanakkale Köprüleri'nde ENKA'nın iştirakleri Çimtaş ve Kaskaş da görev aldı.

Otoyollar, petrol, gaz ve elektrik santralleri gibi projelerinizle gerçekleştirdiğiniz ülkelerin ekonomilerine de katkıda bulunuyorsunuz. Bu konuda neler söyleyeceksiniz?

ENKA olarak, ülkelerin refah düzeyinin artması ve

ENKA kuruluşundan bu yana; Türkiye, Irak, Libya, Ürdün, Suudi Arabistan, Hırvatistan, Romanya, Arnavutluk ve Kosova'da yaklaşık bin kilometre otoyol ve çeşitli köprü, tünel, viyadük gibi yapıların inşaat işlerini gerçekleştirdi.

sürdürülebilir kalkınma için ihtiyaç olan ulaşım, sağlık, enerji, iletişim gibi hizmetlere erişimi sağlayacak altyapı ve üstyapı sistemlerinin inşasında yer alıyoruz. Örneğin; ENKA Irak'ta elektrik santralleri projeleriyle 7 bin 500 MW'tan fazla kurulu gücü ülkenin hizmetine sunarak, savaş sonrası dönemde Irak'ın öne çıkan güvenli ve kesintisiz enerji ihtiyacının karşılanmasında önemli rol oynadı. Türkiye'de ise, kurulu hidrolik tesis harici, enerji üretim tesislerinin yüzde 20'den fazlası ENKA tarafından inşa edildi. ENKA inşasını ve işletmesini üstlendiği, 4 bin MW kurulu güce sahip, Adapazarı, Gebze ve İzmir'de bulunan üç Kombine Çevrim Elektrik Santrali ile yılda 32 Milyar W saat elektrik üretiyor. Bu miktar, Türkiye elektrik üretiminin yüzde 10'una denk geliyor. Tamamladığı önemli altyapı projeleri ile ENKA, toplumlara sürdürülebilir gelişim, sosyo-ekonomik büyüme ve güvenli seyahat imkânı sağlar. ENKA kuruluşundan bu yana; Türkiye, Irak, Libya, Ürdün, Suudi Arabistan, Hırvatistan, Romanya, Arnavutluk ve Kosova'da yaklaşık bin kilometre otoyol ve çeşitli köprü, tünel, viyadük gibi yapıların inşaat işlerini gerçekleştirdi. Sırbistan'da devam etmekte olan Morava Koridor Otoyolu Projesi kapsamında ise, Batı Morava Nehri'nin geniş taşkın yatağı sebebiyle kapsamlı erozyon koruması içeren dolgu sahası çalışmaları, selden korunma önlemleri ile bölge halkının yaşam kalitesinde olduğu kadar seyahat ve tarım güvenliğinde de artış hedefleniyor. Proje ile

ayrıca; bölgedeki ithalat ve ihracat fırsatlarında artış sağlanması, seyahat sürelerinin kısaltılması bekleniyor.

Ayrıca ENKA, toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak büyük ölçekli projeler yürütürken yerel personel istihdamı ve yerel tedarikçilerin desteklenmesiyle yerel ekonomilere katkı sağlıyor, bu ülkeleri kaliteli ve güvenli mühendislik uygulamaları ile tanıştırıyor. 2022 yılında ENKA projelerinin yerel tedarikçiler aracılığıyla yapmış olduğu doğrudan yerel ekonomi katkısı 774 milyon ABD dolarını aştı.

Genel olarak inşaat sektöründe nasıl bir yılı geride bıraktınız?

Genel olarak sektörün, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın doğrudan ve dolaylı etkileri, son dönemdeki yüksek enflasyon ve maliyet kalemlerindeki artış, talebin azalması ve finansman yetersizliği gibi sebeplerden sıkıntılı bir süreçten geçtiğini söyleyebiliriz. Operasyonlarının kayda değer bir kısmını yurt dışında gerçekleştiren bir inşaat firması olan ENKA'nın performansını özetlemem gerekirse; 2022 yılının sonunda ABD doları bazında, ENKA'nın öz sermayesi 6,47 milyar, net nakit pozisyonu 4,4 milyar, konsolide cirosu 3,73 milyar ve konsolide kârı ise 118 milyona ulaştı. Bu cironun 1,93 milyar ABD dolarını ise inşaat ve mühendislik işlerimiz oluşturuyor. Bununla birlikte, grup şirketlerimizin de katkısıyla 2022 yılında toplamda alınan yeni işlerin ENKA payı 2,27 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşti.

“EVEREST HAYATA BAKIŞIMI DÖNÜŞTÜRDÜ”

GEZEĞENİN YAŞADIĞI TAHRİBATA VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE DİKKAT ÇEKMEK İÇİN 2019 YILINDA EVEREST'E TIRMANAN ARÇELİK CEO'SU HAKAN BULGURLU, BU DENEYİMİN HEM BİR LİDER HEM DE BİR BABA OLARAK HAYATINI DÖNÜŞTÜRDÜĞÜNÜ DİLE GETİRDİ.

Hakan Bulgurlu, yaşamı boyunca doğayla her zaman iç içe olsa da dağa tırmanma fikrine mesafeli durduğunu söylüyor. Arçelik'in sürdürülebilirlik vizyonunun bir parçası olarak faaliyet gösterdiği coğrafyaların en yüksek dağlarına tırmanma hedefi, Bulgurlu'yla dünyanın en yüksek noktası olan Everest'in buluşmasına da vesile olmuş. İş dünyasının başarılı ismi Hakan Bulgurlu, Everest'e tırmanma deneyiminin hayatını nasıl dönüştürdüğünü dergimize anlattı.

Oslo'da doğdunuz, çocukluğunuzu Büyükada'da geçirdiniz. Eğitim hayatınız ve çalışma yıllarınız boyunca da dünyanın farklı noktalarında bulundunuz. Yaşamınızı farklı coğrafyalarda sürdürmek bugünkü “siz” olmanızda ne kadar etkili oldu?
Çocukluğumdan bu yana farklı coğrafyalarda yaşamış olmanın kişiliğimi yakından etkilediğine inanıyorum. Farklı kültürlerle tanışmanın bireyin ufkunu genişlettiğini ve hayatta önümüze konulan kültürel bariyerleri aşmamızı sağladığını düşünüyorum. İş hayatıma Uzakdoğu'da başlamam, Çin ve

Hong Kong gibi ekonomik olarak hızla büyüyen coğrafyalarda bulunmam kariyer yolumu şekillendirdi. Bu yolculukta tanıdığım insanlardan çok şey öğrendim, güçlü ilişkiler kurma şansı edindim. Dünyanın kültürel mirasını, farklı köşelerindeki doğal güzelliklerini görme fırsatı buldum.

Dünyanın en yüksek noktası Everest'e tırmanabilen nadir insanlardan birisiniz. Bu konuda sizi harekete geçiren motivasyon neydi? Everest'ten sonra hayatınızda neler değişti?

Everest'e tırmanma kararım çocukluğumdan bu yana deneyimlerim ve çevremde yıllar içinde gördüğüm değişimin bir sonucu. Doğayla her zaman iç içeydim ancak dağa tırmanma fikrine sıcak bakmıyordum. Arçelik yönetim ekibi olarak, faaliyet gösterdiğimiz coğrafyaların en yüksek dağlarına tırmanma hedefini önümüze koymuştuk. Daha önce arkadaşlarımız Kilimanjaro'nun zirvesine ismimizi taşımişti. 2019 yılında da Güney Amerika'nın en yüksek dağı olan Aconcagua'ya birlikte tırmandık. Everest de bu hikâyenin bir sonraki adımını oluşturdu. Sürdürülebilirlik vizyonumuzun önemini tüm organizasyona hissettirmek, gezegenimizin yaşadığı tahribata ve iklim krizine dikkat çekmek amacıyla harekete geçtim.

Arçelik CEO
Hakan Bulgurlu

Artık zamanımı daha iyi yönetiyorum; aileme ve çocuklarıma daha çok vakit ayırıyorum. Eskiden çalışma odamın kapısı kapalı olurdu ama artık çocuklarım için hep açık.

ÖZEL SEKTÖRÜN İKLİM KRİZİ İLE MÜCADELEDE KRİTİK BİR ROL OYNAYABİLECEĞİNE İNANIYORUM. BİZ ARÇELİK OLARAK BU SORUMLULUĞU HİSSEDİYOR VE BU DOĞRULTUDA KENDİMİZE GÜÇLÜ HEDEFLER BELİRLİYORUZ.

Tayland'daki Maya Körfezi'ne vardığımızda umduğumuzun tam tersi bir görüntü ile karşılaştık; berrak su, beyaz kumsallar, mağaralar çöp içindeydi.

Everest, bir lider ve bir baba olarak hayata bakışımı dönüştürdü. Ölümle burun buruna gelmek en sınırlı ve değerli kaynağımızın zaman olduğunu kavramamı sağladı. Zamanımı daha iyi yönetiyorum; aileme ve çocuklarıma daha çok vakit ayırıyorum. Eskiden çalışma odamın kapısı kapalı olurdu ama artık çocuklarım için hep açık. Ayrıca ekip arkadaşlarıma daha çok alan tanıyor, onların uzmanlıklarına güveniyorum. Problemlere daha sakin yaklaşıyor, çözüme odaklanıyorum.

İklim krizi ne zamandan beri gündeminizde? Sizi farkındalığa iten ilk kıvılcım, nerede ve ne zaman yandı?

İklim krizine dair somut ve çarpıcı verilerle ilk kez Dünya Bankası'nın Karbon Fiyatlandırma Komitesi'ndeki rolüm sırasında karşılaştım. Ayrıca her fırsatta doğada vakit geçiririm; bu da yıllar içinde ekosistem üzerindeki etkilerimizi, değişimi yakından gözlemlene fırsatını verdi. Tayland'da Maya Körfezi'ne ailemle gerçekleştirdiğimiz bir seyahat de dönüm noktalarından biri. Çocuklarıma da beni büyüleyen bu güzelliği göstermek istedim. Fakat körfeze vardığımızda umduğumuzun tam tersi bir görüntü ile karşılaştık; berrak su, beyaz kumsallar, mağaralar çöp içindeydi. Büyük bir heyecanla bekleyen çocuklarıma gözündeki hayal kırıklığı ve hissettiğim çaresizlik farkındalığımı artırdı. Yakın zamandan bir başka örnek vereyim; geçtiğimiz yaz Akdeniz'de dalış yaparken bölgedeki biyoçeşitliliğin ne kadar azaldığına şahit oldum. Yıllar önce birçok tür ile karşılaşabileceğiniz bu bölgede sadece balon ve aslan balığı görebildik.

Sizce karbon nötr olma yolunda şirketlerin önemi nedir ve Arçelik bu konuda nasıl bir strateji izliyor?

Özel sektörün iklim krizi ile mücadelede kritik bir rol oynayabileceğine inanıyorum. Biz Arçelik olarak bu sorumluluğu hissediyor ve bu doğrultuda kendimize güçlü hedefler belirliyoruz. Burada ana çerçeveyi 2050 yılına kadar tüm

küresel operasyonlarımızda net sıfır emisyon ulaşma hedefimiz belirliyor. Bu hedefimiz doğrultusunda çeşitli alt hedefler belirliyoruz. Kapsam 1 ve 2'de karbon nötr olmak önemli ancak yeterli değil. Geri dönüşümden enerji verimliliğine, tüketici tarafında emisyonları azaltacak inovasyonlar geliştirmekten kaynak verimliliğine kadar her şirketin kendi operasyonları özelinde alabileceği birçok aksiyon var. İş dünyasının sürdürülebilirlik için atacağı adımlar kamu tarafında desteklendiğinde etki alanımız çok hızlı büyüyebilir. Arçelik'te de işimize bu bilinçle yaklaşıyoruz.

Bir röportajınızda dünyanın geleceğinin tüketicilerin tercihlerine bağlı olduğunu söylüyorsunuz. Tüketici eğilimleri artık sürdürülebilirlik lehine evriliyor mu?

Tüketicilerin sürdürülebilirlik konusundaki farkındalığı özellikle pandemi ile güzel bir ivme kazandı. Son birkaç yılda artan küresel enflasyon ve yaşam pahalılığı tüketicilerin önceliklerini kısmen değiştirse de özellikle Z jenerasyonunun duruşu çok net; çalışacakları şirketleri ve alışveriş yapacakları markaları bu doğrultuda seçiyorlar. Dolayısıyla kurumların da işlerinin sürekliliği için bu beklentilere cevap verecek şekilde dönüşmesi çok önemli.

Dünya Ekonomik Forumu (WEF) bünyesindeki İklim Liderleri CEO İttifakı'nın ve Dünya Sürdürülebilir Kalkınma İş Konseyi'nin (WBCSD) İcra Kurulu üyesisiniz. Bu görevler uluslararası anlamda size ne gibi misyonlar yüküyor?

İklim krizi ile mücadelede birlik olmak, farklı sesleri dinlemek çok önemli. Böyle küresel organizasyonların bir parçası olmak ise gelişmeleri yakından takip ederek çözümün aktif bir parçası olmamızı sağlıyor. Dönüşümü hükümetlerden veya regülasyonlardan beklememeliyiz. İş dünyasının bu alanda liderliği üstlenebileceğine inanıyorum.

Arçelik yönetim ekibi olarak faaliyet gösterdiğimiz coğrafyaların en yüksek dağlarına tırmanma hedefini önümüze koymuştuk

Geçen yıl Brüksel merkezli Avrupa Ev Aletleri Üreticileri Birliği'nin (APPLiA) yeni dönem başkanlığına seçildiniz. Hangi konular gündeminizde ilk sıralarda yer alıyor?

Sektörümüzü karbondan arındırmak ve yeşil dönüşümü hızlandırmak en önemli önceliklerimiz arasında. Sektörümüzün yeşil dönüşümünün küresel ölçekte fark yaratabileceğine inanıyorum. Dört ana ürün grubu olan soğutucular, klimalar, elektrik motorları ve aydınlatma dünyadaki elektriğin yüzde 40'ını tüketiyor. Burada en verimli teknolojileri devreye alarak ciddi bir dönüşüm yaratmak mümkün. Buzdolabı, soğutucu, klima ürünlerinin sayısının küresel ısınmanın etkisiyle 2050 yılında 14 milyar adete ulaşacağı öngörülüyor. APPLiA olarak, Avrupa Birliği'ni enerji verimliliğinde daha güçlü regülasyonlar için teşvik etmek de önceliklerimizden biri.

Sürdürülebilirliği iş modeli haline getiren Arçelik, 2022 S&P Dow Jones Sürdürülebilirlik Endeksi'nde (DJSI) altıncı defa yer aldı. Bu başarıyı neye bağlıyorsunuz?

Sürdürülebilirlik bizim için bir iş modeli, organizasyonumuzun temel değerlerinden de biri. Güçlü sürdürülebilirlik hedeflerimiz ve kapsamlı bir yol haritamız var. Ürün geliştirmeden üretim yöntemlerimize, iş ortaklarımız ile ilişkilerimizden tedarik zinciri yönetimine kadar tüm iş süreçlerimizde sürdürülebilirlik odağında hareket ediyoruz. Örneğin, fırın, çamaşır makinesi ve bulaşık makinesi parçalarının üretiminde atık balık ağlarından ürettiğimiz plastik malzemeleri kullanıyoruz. Bu sayede sadece 2022 yılından bu yana 26 ton geri dönüştürülmüş atık balık ağı ve 563 ton geri dönüştürülmüş tekstil atığını ilgili ürünlerimizde kullandık. Bir başka örnek ise geliştirdiğimiz entegre mikrofiber filtre sistemi olan FiberCatcher teknolojimiz. Bu teknoloji ile her yıkamada sentetik kumaşlardan kopan mikrofiberlerin yüzde 90'ını filtreliyor ve su kaynaklarına karışmasını önüyoruz. Geri dönüşüm tesislerimizden ürünlerimizde kullandığımız biyobazlı malzemelere kadar birçok örnek var. Belki de en önemlisi tüm bu iddialı hedeflere ulaşmaya inanan bir ekibe sahip olmak. Küresel endekslerde elde ettiğimiz başarıların bu gayretlerin bir sonucu olduğuna inanıyorum.

TÜKETİCİLERİN ÖNCELİKLERİ KISMEN DEĞİŞSE DE ÖZELLİKLE Z JENERASYONU ÇALIŞACAKLARI ŞİRKETLERİ VE ALIŞVERİŞ YAPACAKLARI MARKALARI SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DOĞRULTUSUNDA SEÇİYOR.

“TEKNOLOJİDE SÖZ SAHİBİ OLABİLMENİN YOLU..”

Kariyerine 1998 yılında Intel’de başlayan ve burada çeşitli üst düzey yöneticilik görevlerinde bulunan Ayşegül İlideniz, sonrasında markanın Türkiye Genel Müdürlüğü’nü ve Türkiye, Orta Doğu ve Afrika Bölgesi Başkanlığı ve Avrupa Yönetim Kurulu üyeliğini üstlendi. 2013 yılında Intel Merkez Ofisi’nde Yeni Teknolojiler Grubu Dünya Başkan Yardımcısı olarak San Francisco’daki Silikon Vadisi’ne transfer olan İlideniz, Intel’den 2016 yılında ayrıldı fakat San Francisco’daki çalışmalarına TÜSİAD Silikon Vadisi Ağı Başkanı olarak devam ediyor. 2015 yılında ABD’nin en prestijli yayınlarından Fast Company tarafından “Dünyanın en yaratıcı ilk 100 kişisi” ve TOA (Turks of America) tarafından “Amerika’nın en etkili 3. Türk kadını” seçilen İlideniz ile kariyerini ve teknolojinin geleceğini konuştuk.

Teknoloji kariyeriniz son derece başarılı ve ödüllerle dolu. Silikon Vadisi’nde bulunduğunuz süre içinde hangi çalışmalara imza attınız ve burada olmak size neler kazandırdı?

Ben buraya Intel’in Yeni Teknolojilerden Sorumlu Başkan Yardımcısı olarak geldim, burada yapay zekâ ve sensör teknolojileri içeren nesnelerin

Silikon Vadisi ile Türkiye arasında bir köprü oluşturan TÜSİAD Silikon Vadisi Ağı'nın başındaki isim Ayşegül İldeniz, Türkiye'nin teknolojiye söz sahibi olması için teknoloji çalışanları ve üreticileri için cazibe merkezi haline getirilmesi gerektiğini vurguluyor.

Ayşegül İldeniz

TÜSİAD Silikon Vadisi Ağı olarak bir amacımız da buradaki yeni trendleri Türkiye'ye aktarmak ve Silikon Vadisi ile Türkiye arasında bir köprü oluşturabilmek.

interneti konularında ürünler geliştirdim. Daha sonra da Amerika'nın akıllı enerji pazarının yarısını elinde tutan halka açık bir şirketin COO'su oldum. Silikon Vadisi dünyaya başka bir pencereden bakmayı sağlıyor. Sadece sekiz milyar insanı da ilgilendiren çözümler üzerine odaklanmak istiyorsunuz burada. En büyük ölçek, en hızlı yayılım getirecek ürünler ve hizmetler ancak başarılı olabiliyor. En yetenekli mühendisler ve beyinler, önünüzde sınırsız kaynaklarla çalışabilme olanağı beliriyor. O zaman da tabii insan, çok geniş düş kurup erişilemez hedefler için koşabiliyor. Gerçek inovasyon için çok önemli bir ortam bu.

TÜSİAD Silikon Vadisi Ağı Başkanı olarak gündeminizde neler öne çıkıyor?

Birincisi vadedeki Türkler olarak kendi aramızdaki network'ü geliştirmeye çabalyoruz. Vadede her milletin çok ciddi bir yapısı var. Hem ticaret odaları hem de devletlerinden destek görüyorlar, binaları ya da yatırım ofisleri var. Biz de elimizden geldiğince informal bir biçimde herkesin birbiriyle tanışıp iş ve

kariyer ile ilgili birbirlerine destek olabilecekleri bir ortam yaratmaya çalışıyoruz. Ağımda girişimciler, yatırımcılar, profesyonellerden oluşan yaklaşık 500 kadar üst düzey profesyonel yer alıyor. Genelde yapay zekâ, teknoloji, sağlık gibi birçok sektöre yönelik organizasyonlar yapıyoruz. Şimdi güncel olarak üniversite öğrencileriyle birlikte bir mentörlük programı geliştirmeye çalışıyoruz. Diğer hedefimiz de buradaki yeni trendleri Türkiye'ye aktarmak ve Silikon Vadisi ile Türkiye arasında bir köprü oluşturabilmek. Bu anlamda bu yıl TÜSİAD'ın Silikon Vadisi ziyaretinin çok önemli olduğunu söyleyebilirim.

Giyilebilir akıllı teknolojiler ve nesnelerin interneti üzerine sayısız ödül alan ürünler geliştirdiniz. Bu alanlardaki gelişmeler nereden nereye geldi?

O zamanki temel teknolojilerin hepsini bugün yaygın şekilde kullanıyoruz. Konuşmayı anlayan makineler, akıllı asistanlar, yüz ve obje okuyabilme hep yapay zekânın gelişimindeki adımlar... Sensörlerin topladığı

10 yıl içinde, aynı bugün cep telefonlarımızda kamera, hesap makinesi olması gibi, kulağımızda ya da gözümüzde artırılmış gerçeklik ve genel yapay zekâ destekli bir cihaz olacak.

verileri okuyabilme ve sensörlerin yaygınlaşması da o zaman öngördüğümüz ve bugün gerçeğe dönüşmüş ilerlemeler... Aradaki tek fark; o zaman dünyada yaygınlık sıfırken bugün milyarlarca algoritma ya da bağlantı içeren cihaz olması. Bu da çok büyük bir iletişim ağı ve veri patlamasına neden oluyor. Yani işlenebilecek trilyonlarca byte veri ve bunu işleyebilecek güçte çipler var artık.

Yapay zekâ teknolojisi son bir yıldır çok hızlı gelişti. Özellikle gelişmiş sohbet botları ile birçok mesleğin ortadan kalkacağı gözüyle bakılıyor. Siz bu gelişimi nasıl değerlendiriyorsunuz? Yakın gelecekte bu iş nereye varacak sizce?

Nihai hedeflenen şey genel yapay zekâ dediğimiz olgu. Bu bir alanda değil her alanda gelişmiş birçok yapay zekâ formunun birbiriyle aynı anda çalışabilmesi ve her çeşit veriyi aynı sofistikasyonla değerlendirebilmesi anlamına geliyor. Mesela hem konuşmayı videoya çevirebilme yeteneği hem otonom hareket edebilen araçlar hem de İngilizce konuşmanızı Türkçe yazıya çevirebilen makineler... Bunların hepsi olduğu zaman insana rakip bir zekâ türü ortaya çıkacak. "O zaman insan zekâsı ve bizlerin hayatları nasıl bir şekil alacak ve bu daha üstün zekâ formuyla birlikte olmak isteyecek miyiz; böyle bir dünyada bizler ne yapıyor olacağız?" gibi fütürist

sorular karşımıza çıkacak. Kendi uygarlığımız son derece refahlı bir hale gelebilecekken, tamamen tersi şekilde bu zekâ türünün insanlığı ortadan kaldırma gücüne sahip olması da olası. Bu yüzden yapay zekânın tam kontrolden çıkmadan etik kurallar ve regülasyonlarla derhal kontrol altına alınması ve bunu sadece devletlerin değil bilim insanlarının da yapması gerekiyor.

Önümüzdeki 10 yıl teknoloji anlamında başka ne gibi gelişmeler öngörüyorsunuz?

Öncelikle biz veriyi değil, veri bizi arıyor olacak. En değerli şey yapay zekâ dünyasında verinin kendisi olacak. Böyle bir dünyada veriye kim sahip olacak ve onu nasıl kontrol edeceğiz bu çok önemli. Diğer bir trend, bilgisayar destekli bir yaşamın bizi beklemesi... Aynı bugün cep telefonlarımızda kamera, hesap makinesi olması gibi, kulağımızda ya da gözümüzde artırılmış gerçeklik ve genel yapay zekâ destekli bir cihaz olacak. Dünyayı bu iki teknoloji ile yorumluyor ve yaşıyor olacağız. Yapay zekâ ise kendi başına çok önemli bir trend. Makinelerin kendi başlarına öğrenmeleri ve sorun çözebilmeleri ile birlikte, insanın yapacağı ve yapması gereken işlerin sayısında ciddi bir azalma olacak. Buna bağlı olarak ciddi verimlilik artışları yaşanırken çok ciddi bir işsizlik sorunuyla da baş başa kalabiliriz. Yani dünyada bir paradigma değişikliği meydana gelecek diyebiliriz.

**MAKİNELERİN
KENDİ BAŞLARINA
ÖĞRENMELERİ
VE SORUN
ÇÖZEBİLMELERİ
İLE BİRLİKTE,
İNSANIN YAPACAĞI
İŞLERİN SAYISINDA
CİDDİ BİR AZALMA
OLACAK. BUNA
BAĞLI OLARAK
VERİMLİLİK
ARTIŞLARI
YAŞANIRKEN ÇOK
CİDDİ BİR İŞSİZLİK
SORUNUYLA DA BAŞ
BAŞA KALABİLİRİZ.**

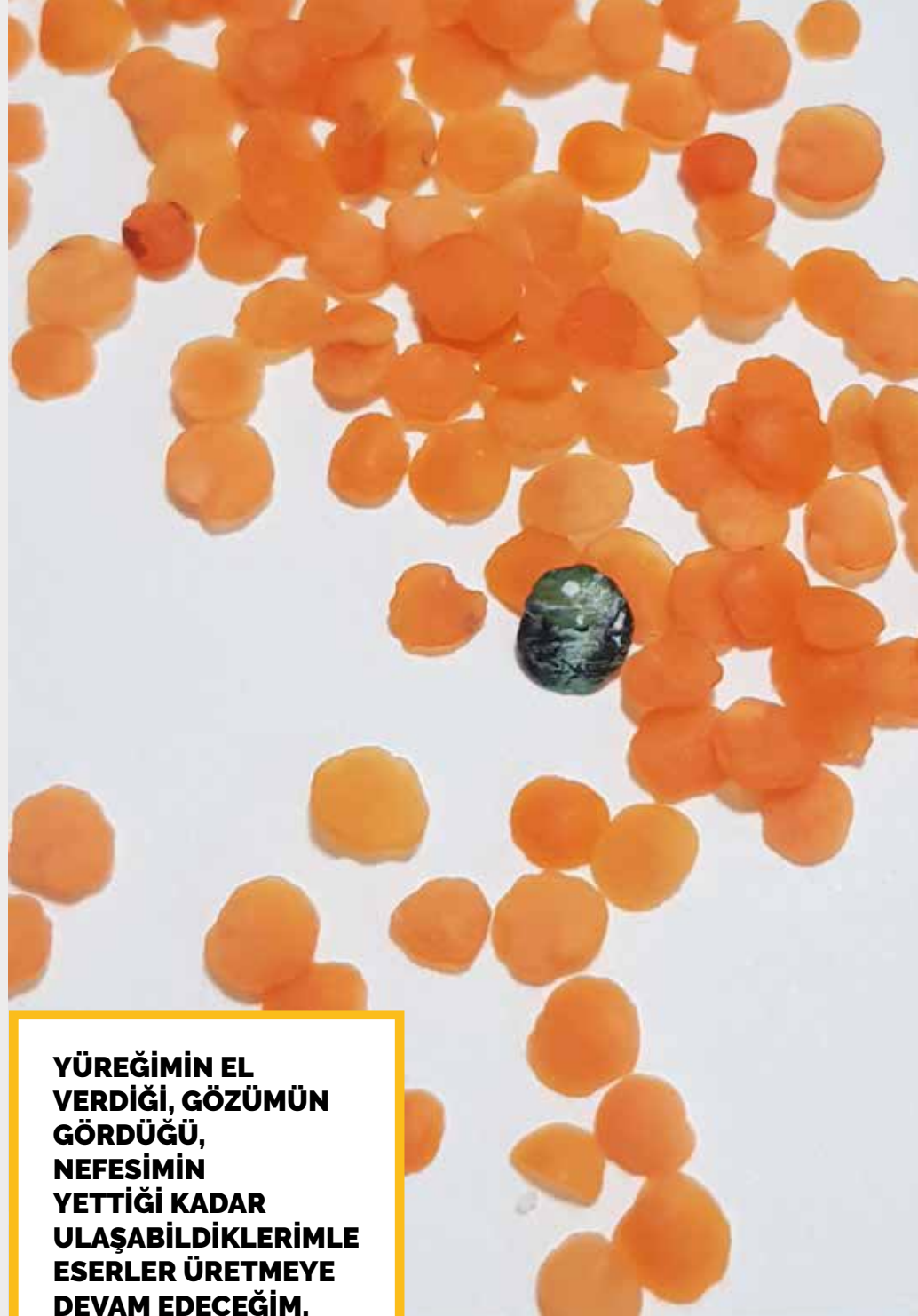
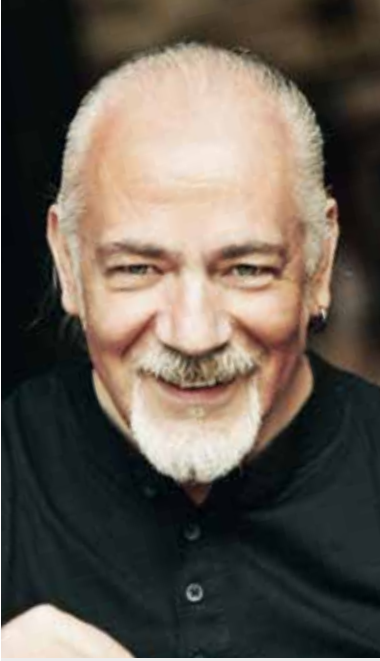
Yapay zekânın tam kontrolden çıkmadan etik kurallar ve regülasyonlarla derhal kontrol altına alınması ve bunu sadece devletlerin değil bilim insanlarının da yapması gerekiyor.

Ülke olarak teknolojiye söz sahibi olmamız için nasıl bir strateji uygulanmalı sizce?

Ülke olarak teknoloji eğitimi ve üretimini odağa alan bir strateji izlenmesi, aynı zamanda girişim şirketlerinin Türkiye’de global çapta işler üretebilecek hale gelmesi için bu ortamın oluşturulması gerektiğini düşünüyorum. Bu ancak Türkiye’yi teknoloji çalışanları ve üretkenleri için bir cazibe merkezi haline getirirsek olabilecek bir düş. Şu anda hem Doğu Avrupa’da hem de Orta Doğu’da bunu odağına almış birçok ülke ile rekabet ediyoruz. Neyi daha iyi yapacağımıza karar vermemiz gerekiyor.

Teknoloji alanına merak duyan Türk girişimciler için neler önerirsiniz?

Öncelikle geliştirdikleri ürün ya da hizmetin global ölçekte olması, yani herkesi ilgilendirecek, tüm dünyadaki insanlar tarafından değerli bulunacak bir ürün ya da hizmet olması çok önemli. Diğer önemli konu başkalarının daha önce hiç yapmamış olduğu bir inovasyon içermesi. Çoğu zaman bu kimsenin icat etmemiş olduğu bir teknoloji ya da bir ürün özelliği olabilir. Bizlerin ilk değerlendirdiği kriterler bu ikisi olur, daha önce yapılmış mı ve kimsenin icat etmediği bir inovasyona sahip mi? En önemlisi de globalde ölçeklenebilir mi? Bunu başarsalar bile Türkiye pazarı çok kısıtlı tabii ki, kaynak bulabilmek için muhakkak Silikon Vadisi ya da yabancı yatırımcının bol olduğu ülkelere açılmaya çalışmalarını öneririm.

**YÜREĞİMİN EL
VERDİĞİ, GÖZÜMÜN
GÖRDÜĞÜ,
NEFESİMİN
YETTİĞİ KADAR
ULAŞABİLDİKLERİMLE
ESERLER ÜRETMEYE
DEVAM EDECEĞİM.**

"Şartlar oluşur mu, bunu becerebilir miyim bilmiyorum ama önümüzdeki zaman diliminde New York'ta bir müzede sergileme yapacağımın müjdesini verebilirim"

"Bazen serbest çalışmak, yeri geldiğinde belli bir konu üzerinde yoğunlaşmak denge getiriyor."

MINİK OBJELERİ SANAT KAPSÜLLERİNE DÖNÜŞTÜRÜYOR

THE SUN GAZETESİ'NE GÖRE TÜRKİYE'NİN "MİKROANGELOSU" HASAN KALE, HAYRANLIK UYANDIRAN MİKRO ART ESERLERİNE İMZA ATIYOR. KALE ŞU SIRALAR AMERİKA'DA YAŞIYOR VE TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN 100. YILI ŞEREFİNE KAHVE TELVESİNDEN BİR SERGİ AÇMAYA HAZIRLANIYOR.

Resim yapmak için tuvale ihtiyaç duymayan mikro art sanatçısı

Hasan Kale; makarna, fasulye, badem şekeri, kabak çekirdeği, çay poşeti hatta kibrit, üzüm çekirdeği gibi her türlü minik malzemeye resim çizebiliyor. Alışlageldik resim sanatını kendine özgü yorumlayan Kale'nin eserleri; İstanbul silueti, Osmanlı padişahları gibi Türk kültüründen esintiler taşıyor. Üstün yetenek vizesiyle iki yıldır Amerika'da yaşayan Türk sanatçı, burada yeni projeler üzerinde çalışmaya devam ediyor. Sanatçının en son Yapı Kredi Bomontiada'da "23 Nisan 23 Eser" başlığıyla sergilenen eserleri, 30 Ağustos - 12 Kasım tarihleri arasında da İstanbul Atatürk Kültür Merkezi'nde görülebilecek.

Mikro art ile yolunuz nasıl kesişti? Ne zamandır bu sanatla uğraşıyorsunuz?

Hikayenizi sizden dinleyebilir miyiz?

Beş yaşında başlayan resim, fırça ve renk aşkı, hedefleri ve hayallerini yanına alarak bugünlere kadar gelen bir yol hikâyesi... 80'li yıllarda minyatür ile tanışım ve hocalarımı geçmişte yaşamış ustalardan seçtim. Mehmed Siyah Kalem'den fırçanın kıvraklığını, Levni'den renk ve ahengi, Nakkaş Osman'dan padişah portrelerinin inceliğini öğrenerek kendi çizgimi oluşturdum. 1996 yılının ortalarında bir gece yarısı fırça çalışması yaparken 1 mm içinde birbirine değmeyen 20-25 çizgiyi fark etmemle "Bir resim ne kadar küçük olabilir?" sorusu kafama takıldı. Ya bu soruya hiç bulaşmadan ömrümün sonuna kadar keşke'lerle yaşayacaktım ya da cevabını arayacaktım. Belki de hayatımın kırılma noktası bu oldu.

Yaşamınızı ne zamandır Amerika'da sürdürüyorsunuz ve burada ne gibi çalışmalar

Görmediğimiz, es geçtiğimiz, hayatın içinden o minik objeleri sanat kapsüllerine çevirmek... Başladığım günden bu yana geriye dönüp baktığımda ne kadar doğru bir karar verdiğimi görmek beni gururlandırıyor.

üzerinde yoğunlaşıyorsunuz?

2021 yılında Turkish Coffee Lady Vakfı'nın kurucusu Gizem Şalcıgil White, Türk kahvesi hakkında bir belgesel çekmek istediğini belirttiğinde "keyifle yer alırım" dedim. Hem kahvemizi tanıtan hem ülkemizin güzelliklerini yansıtan bu işin içine bir de sanat katinca zaten güzel olan proje muhteşem oldu. Amerika'da belgeselimizi tanıtmak, yapılan eserlerin sergisi, sonunda da kahve ile yaptığım canlı performanslar çok beğenildi. Los Angeles, San Diego, Kentucky, Florida, Washington, New York gibi birçok eyalette büyükelçi ve başkonsoloslarımızın desteği ile yeni bir dil oluşturduk. Bu arada Turkish Coffee Lady markası altında açtığımız kültür evi şu anda Virginia eyaletinin en popüler mekanlarının başında yer alıyor. Kültür evinin geçtiğimiz aylarda yine Virginia eyaletinin en başarılı işletmesi seçilmesi, ne kadar doğru bir adım attığımızın bir göstergesi. Bu ekipte sanat direktörü olarak yer almak benim için gurur kaynağı. Bunca yıldır Türk kahvesi

Turkish Coffee Lady markası altında açtığımız kültür evi şu anda Virginia eyaletinin en popüler mekanlarının başında yer alıyor.

adına emek veren Gizem Hanım'a sonsuz teşekkür ediyorum. Onun haricinde yine mikro çalışmalar ve sergiler devam ediyor. Yaklaşık iki yıldır bulunduğum Amerika'da üstün yetenek vizesi alarak hem oturma ve çalışma izni ile şimdi yeni projelere hazırlanıyorum.

Mikro art sanatçıların en çok tercih ettiği sıra dışı tuvaler nelerdir? Siz en çok hangisiyle çalışıyorsunuz?

Diğer mikro art sanatçılarının tercih ettiği objelerin neler olduğunu bilemiyorum. Fakat ben bugüne kadar 350 farklı obje kullanarak sayısız eser ürettim. Yeni objeler arttıkça yeni projeler ve farklı konseptler ortaya çıkacak. Her yeni obje benim için yeni bir öğreti ve sınav aslında.

Kendi tarzınızı oluştururken en çok kimlerden etkilendiniz? Hasan Kale tarzı nasıl ortaya çıktı?

Görmediğimiz, es geçtiğimiz, bazen çöp diye nitelendirdiğimiz hayatın içinden o minik objeleri sanat kapsüllerine çevirmek... Bunu yaparken değişik pencereler açıp, farklı bakış açıları getirmek... Dünyada yepyeni bir konuşma dili oluşturmak... Başladığım günden bu yana geriye dönüp baktığımda ne kadar doğru bir karar verdiğimi görmek beni gururlandırıyor.

Minyatür bir resim çizerken belli bir ritüeliniz var mı? Bu sanatla uğraşmak için ne gibi özelliklere sahip olmak gerekiyor?

Bazen serbest çalışmak, yeri geldiğinde belli bir konu üzerinde yoğunlaşmak denge getiriyor. Belki de sadece aşk, sabır ve beklentisiz bir şekilde yorulmadan bıkmadan çalışmak gerektiriyor.

350 farklı nesneye resim çizdiğinizizi söylemişsiniz. Çizim yapmak isteyip

de yapmadığınız ya da denemek istediğiniz başka nesnelere var mı?

Karşılaşmadığım, ismini dahi bilmediğim o kadar çok obje var ki. Bunu zaman gösterir. Yüreğimin el verdiği, gözümün gördüğü, nefesimin yettiği kadar ulaşabildiklerimle eserler üretmeye devam edeceğim.

Cumhuriyetin 100. Yılı şerefine kahve telvesiyle çizdiğiniz Atatürk temalı özel eserleriniz Amerika'daki Turkish Coffee Lady Foundation'da ne zaman görülebilecek? Bu fikir nasıl oluştu?

Cumhuriyetimizin 100'üncü yılı bence çok önemli bir yıl. Bu proje uzun zamandır aklımdaydı ve aylardır bu proje için çalışıyorum. 100. yılda kahve telvesiyle yapılmış 100 Atatürk portresi... Yine farklı şehirlerde sergilenecek. Şu an itibarıyla Chicago, Houston, New York, Washington ve North Carolina'da sergileme istekleri geldi. Tarihleri oluşturmaya çalışıyoruz. Bunun yanı sıra sürprizler de olacak. Yapabileceğimin en iyisini yapmaya çalışıyorum, çalışmalarımız da titizlikle devam ediyor. Serginin 30 Ağustos Zafer Bayramı'nda başlatılması için yoğun bir çalışma içindeyiz.

İlerleyen yıllarda dünyadaki ilk ve tek mikro art müzesini Türkiye'de açmayı hedeflediğinizi söylemişsiniz. Kafanızda nasıl bir şey hayal ediyorsunuz?

Dünyanın farklı yerlerinde mikro art ile ilgili müzeler var, fırsat buldukça ziyaret etmeye çalışıyorum. Ama dünyadaki müzelerin çoğu mikro heykeller üzerine. Bu kadar farklı obje üzerine bir müze duymadım. Şartlar oluşur mu, bunu becerebilir miyim bilmiyorum ama önümüzdeki zaman diliminde New York'ta bir müzede sergileme yapacağımın müjdesini verebilirim.

"Cumhuriyetimizin 100'üncü yılı bence çok önemli bir yıl. Bu proje uzun zamandır aklımdaydı ve aylardır bu proje için çalışıyorum. 100. yılda kahve telvesiyle yapılmış 100 Atatürk portresi..."

DOĞA SINIRLARIMI AŞMAMA YARDIMCI OLUYOR”

**ATLANTİK OKYANUSU'NU
YELKENLİ İLE SOLO GEÇEN İLK
TÜRK KADINI BAŞAK MİRELİ,
ZORLU MÜCADELESİNİ 24 GÜNDE
BAŞARIYLA TAMAMLADI. MİRELİ,
“DOĞA BENİ ZORLADIKÇA BEN DE
KENDİMİ SINIRLARIMI AŞMAK İÇİN
ZORLUYORUM” DİYOR.**

Yelken sporuna, ortaokul yıllarında Fenerbahçe Yelken Kulübü'nde başladığını söyleyen Başak Mireli, üniversiteden mezun olur olmaz İstanbul Yelken Kulübü'nün lisanslı sporcusu olarak yat kategorisinde yarışmaya başladığını belirtiyor. Çocuk yaşlarda başlayan yelken sporuna duyduğu tutkunun hiç bitmediğini sözlerine ekleyen yelken sporcusu ile Atlantik geçişi macerasını ve hep denize çıkan gelecek planlarını konuştuk.

Denizle ve yelkenle tanışma hikâyeniz nasıl gerçekleşti?

Yelken sporuna, ortaokul yıllarında Fenerbahçe Yelken Kulübü'nde başladım. Üniversiteyi Ankara'da okuduğum yıllarda verdiğim kısa arayı telafi etmek için de İstanbul'a döner dönmez İstanbul Yelken Kulübü'nün lisanslı sporcusu olarak yat kategorisinde yarışmaya başladım. Eğitimlerime Kanarya Adaları ve İngiltere'de devam edip Yachtmaster sertifikamı Solent Denizi'nde aldım. Çocuk yaşlarda başladığım yelken sporuna duyduğum tutku, denizcilikte öğrenme süreci sonsuz olduğu için hiç geçmedi.

Ocak ayında tamamladığınız yolculuk sonucu Atlantik'i yelkenli ile geçen ilk Türk kadın oldunuz. Atlantik'i solo geçmeye nasıl karar verdiniz?

Atlantik geçişi en başından beri planlarımızda olan, benimse çocukluğumdan beri hayallerimi süsleyen bir maceraydı. Yelken yapmaktan, denizde yalnız olmaktan hep çok keyif aldım. Teknede tek başına olduğunuzda duyularınızda inanılmaz değişiklikler, zihninizde

Başak Mireli

Okyanusta geçirdiğim 24 günde beni en çok zorlayan konulardan biri sağlıklı beslenmeyi sürdürmek oldu.

mucizevi hareketlenmeler oluyor. Birkaç saatlik yalnız seyirlerim gittikçe uzadı ve çok daha büyük bir denizde, daha uzun süre yalnız olursam neler deneyimleyebileceğimi hayal etmeye başladım.

Tekneyi ve kendimizi hazırladıktan ve batıya olan yolculuğumuza başladıktan sonra teknede yaptığımız tüm modifikasyonların tek başıma yapacağım Atlantik geçişi sırasında çalışıp çalışmayacağını kontrol etmeye başladık. Problem çıkan noktaları iyileştirdik ve hem beni hem de teknemizi geçişe hazır hale getirdik.

Öncesinde ne kadar süren, nasıl bir hazırlık yapmanız gerektiği?

Atlantik geçişini aslında eşimle beraber çıktığımız uzun soluklu bir maceranın, tekneyle dünya turu planının sadece bir ayağıydı. En az beş yıl sürmesini planladığımız bu yolculuğun hazırlıklarına uzun yıllar öncesinde başladık. Kendiniz için doğru zamanı bulmak, doğru tekneyi seçmek ve hazırlamak bu işin başında geliyor.

Uzun okyanus geçişlerinin dinamikleri Akdeniz'de ya da Ege'de yaptığımız seyirler gibi değil. Özellikle denizde geçirilen süre arttıkça denklemin içine çok farklı değişkenlerin girmesi gerekiyor. Tekne çıkacağı maratona başarıyla bitirecek donanım, örneğin enerji ve su kapasitesine sahip olmalı. Akdeniz'de kullanmaya alışık olmadığımız, daha doğrusu kullanmaya gerek olmayan rüzgâr dümeni gibi birçok farklı ekipmanı edinmeniz ve nasıl kullanılacağını öğrenmeniz, tecrübe etmeniz gerekiyor. Cebelitarık'tan sonra Kanarya Adaları'na ve Cape Verde Adaları'na yapılan yolculuklar bir nevi geçişin provası oluyor.

Okyanusta denkleme dahil olan diğer bir değişken de dalgalar. Yeri geliyor artık rüzgâra göre değil, dalgaya göre

gitmeye başlıyorsunuz. Kendinizi bu rahatsız ortamda yapacağınız seyre hazırlamak en az tekneyi hazırlamak kadar zahmetli bir süreç.

Yolculuğunuz ne kadar sürdü ve ne gibi zorluklarla karşılaştınız? Okyanusun ortasında 24 gün boyunca tek başınıza olmak nasıl bir duyguydu?

Atlantik geçişi rotasının özellikle tek başına yapıldığında çok kolay olduğunu söyleyemem. Rotanın oldukça uzun olması beraberinde birçok zorluğu da getiriyor. Bir de buna teknenin kısıtlı imkânları ekleniyor. Fiziksel ve zihinsel yorgunluk, zorlukların başında geliyor. Okyanusta geçirdiğim 24 günde beni en çok zorlayan konulardan biri sağlıklı beslenmeyi sürdürmek oldu. Genelde iyi beslenemediğimi söyleyebilirim. Kişisel mücadeleyi bir kenara koyarsanız en çok sıkıntı yaşanan diğer bir konu da enerji yönetimi. Jeneratör gibi ek enerji kaynakları olmayan teknemizde kaynakları idareli kullanmak için oldukça çaba sarf etmem gerekti. Elektronik otopilot çok fazla enerji tükettiği için ilk 10 gün rüzgâr dümeni (mekanik otopilot) ile ilerlemeye ve enerji tüketimini minimumda tutmaya çalıştım. Sargasso, okyanus çimenleri sürekli (belki yol boyunca 100 kere) rüzgâr dümeninin palasına takılıp palayı yamulttuğu için oldukça yoruldum. Okyanusta seyir konforunu rüzgârdan çok dalga belirliyor. Kuzeyden gelen sert rüzgârlar ve beraberindeki dalgalar dolayısıyla rotayı güneye çevirmek zorunda kaldığım günler, oldukça mücadeleyi geçti. Birçok önlem almış olmamıza rağmen büyük dalgalarla tekne su yapmaya başladı. Maalesef ilk önce elektrikli sintine pompası, sonra da manuel sintine pompası bozuldu. İlk önce yedek pompayı devreye alıp sonra da

Her geçen gün denizcilerimizin sayısı artıyor ama henüz denizlerle çevrili bir ülkenin olması gerektiği kadar denizci değiliz.

Herkesin ama özellikle kadınların ve çocukların denizde olmasını, denizci olmasını çok önemsiyorum.

Ben her zaman yüzü doğaya dönük biri oldum. Kendi sınırlarımı aşmak söz konusu olduğunda doğanın yardımına, içimdeki en iyi beni çıkarmak konusunda beni desteklemesine ihtiyaç duyuyorum.

teknedeki diğer pompalardan birini sintine pompasına çevirdim. Teknenin su alması sıkıntılı bir durum ve yol boyunca keyif kaçırıldı.

Eşinizle çıktığınız dünya turuna devam ediyor musunuz?

Atlantik geçişi sonrasında Karayip Adaları'ndan Martinik Adası'nda eşimle buluştuk. Bu bir sezon içerisinde Karayipler'deki adaların çok büyük kısmını gezdik ve hem kasırga sezonunu geçirmek hem de teknenizin karada bakımını yapmak için Trinidad'a ulaştık. Güney Amerika ülkelerini gezerek yolculuğumuza devam edeceğiz ve kısmetse Nisan 2024'te Panama Kanalı'nı geçerek Pasifik Okyanusu'na açılacağız.

Geçen yıl haziran ayında başladığınız solo Türkiye turu rekor denemesini tamamlayamadınız. Yeniden bir denemeniz olacak mı?

Tabii ki olacak. Hala yatağa uzandığım çoğu akşam Türkiye turu rekor denemesinin hayalini kuruyorum.

Sınırları aşmak sizin için ne ifade ediyor? Denizle ve yelkenle ilgili başka hayalleriniz var mı?

Benim için sınırları aşmak, kendi sınırlarımı aşmak... Çoğu zaman, farkında olarak ya da olmayarak kendi çevremize sınırlar örüyoruz. Bu sınırları kendimizi korumak için koyarken aslında kendimizi hayata ne kadar kapadığımızı fark etmiyoruz. Ben her zaman yüzü doğaya dönük biri oldum. Kendi sınırlarımı aşmak söz konusu olduğunda doğanın yardımına, içimdeki en iyi beni çıkarmak konusunda beni desteklemesine ihtiyaç duyuyorum. Doğa benim sınırlarımı zorladıkça ben de kendimi sınırlarımı aşmak için zorluyorum. Bu yolculuğa hazırlanırken aklımda hep yaşlanma korkusu vardı. Bu işi gençken yapmak, yaşlanıp aynı performansı gösteremeyeceğim bir zamana ertelemek istememiştim. Şimdi yoldayım ve yaşlanma korkumdan uzaklaştım. Komik ama tam tersi kendimi olabildiğince gençleşmiş hissediyorum. Önümdeki

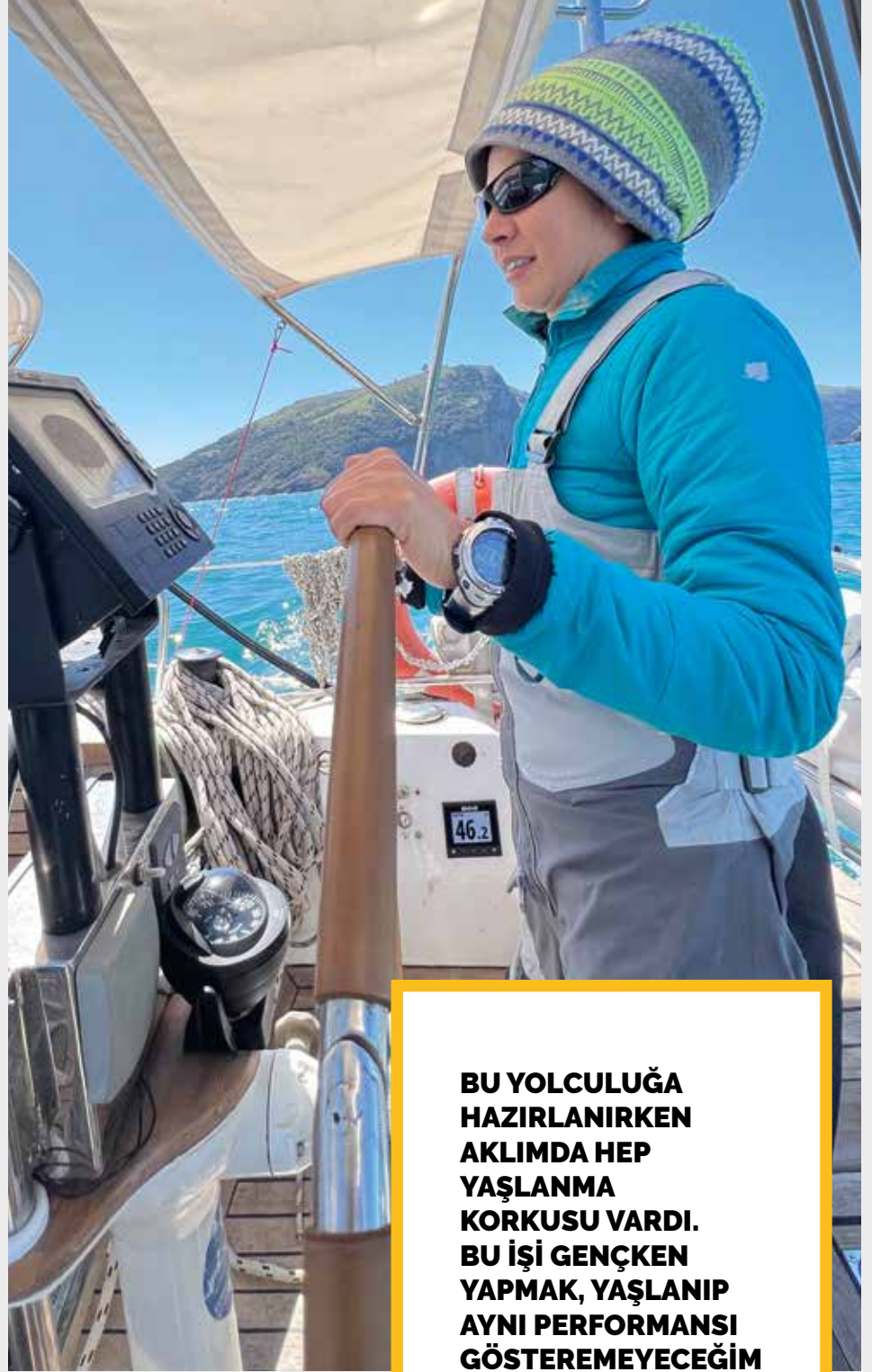
yıllar boyunca ne kadar çok şey yapabileceğimi düşünmek beni inanılmaz heyecanlandırıyor. Bendeki bu değişimi denizin ve yelkenin yarattığını bildiğim için bütün gelecek planlarımı da denizde olmak ve yelken yapmak üzerine oturtuyorum. Herkesin ama özellikle kadınların ve çocukların denizde olmasını, denizci olmasını çok önemsiyorum. Deniz uygarlıktır. Bundan sonraki projelerimde amacım mümkün olduğunca çok insanı denizle tanıştırmak olacak.

Yelken sporunda Türkiye'nin dünyadaki yerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Gelişmesi için neler yapılmalı sizce?

Her geçen gün denizcilerimizin sayısı artıyor ama henüz denizlerle çevrili bir ülkenin olması gerektiği kadar denizci değiliz. Örnek vermek gerekirse, gördüğümüz her on teknenin yedisi Fransız. Aileleriyle, çocuklarıyla denize açılmışlar. Yelkenciliği, denizde olmayı bir hayat biçimi olarak belirlemişler. Avrupa ülkelerinin bu anlamda birçok ülkenin önünde olduğunu söyleyebiliriz.

Yol boyunca farklı ülkelerden yola çıkmış, hayallerinin peşinde yelken açmış gençlerle tanıştık. Bizim gençlerimizin de dünya sularında var olabilmesi için yelken sporunun en az popüler spor dalları kadar desteklenmesi gerekiyor. Yelken sporunu, daha da önemlisi gezi yelkenciliğini yaş ilerledikten sonra edinilen bir hobi olmaktan çıkarmalıyız.

Atlantik geçişi sonrasında Karayip Adaları'ndan Martinik Adası'nda eşimle buluştuk.

BU YOLCULUĞA HAZIRLANIRKEN AKLIMDA HEP YAŞLANMA KORKUSU VARDI. BU İŞİ GENÇKEN YAPMAK, YAŞLANIP AYNI PERFORMANSI GÖSTEREMEYECEĞİM BİR ZAMANA ERTELEMENİN İSTEMEMİŞTİM. ŞİMDİ YOLDAYIM VE YAŞLANMA KORKUMDAN UZAKLAŞTIM.

“CUMHURİYETİMİZİN 100’ÜNCÜ YILINDA SINIRLARIMIZI AŞIYORUZ”

KENDİ MÜHENDİSLERİ, TEKNİK KADROSU, AR-GE’Sİ VE TEKNOLOJİSİ İLE ÜRETİM GERÇEKLEŞTİREN ODE YALITIM’IN BU YILKI MOTTOSU “SINIRLARIMIZI AŞIYORUZ”. ODE YALITIM YÖNETİM KURULU BAŞKANI ORHAN TURAN, BU MOTTONUN TÜRKİYE CUMHURİYETİ’NİN KURULUŞUNUN 100’ÜNCÜ YILINDA ÇOK DAHA ANLAMLI OLDUĞUNU SÖYLÜYOR.

On binlerce metrekare alana yayılan altı modern üretim tesisi ve dört binden fazla ürün çeşidi bulunan ODE Yalıtım, ürünlerini dünyanın dört bir yanına ihraç ediyor. Altı kıtada 75’in üstünde ülkeye ihracat yapan ODE Yalıtım’ın bu yılki “Sınırlarımızı Aşıyoruz” mottosu çerçevesinde Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan ile bir araya geldik.

ODE Yalıtım’ın 2023 mottosu ‘Sınırlarımızı Aşıyoruz’. Bu motto faaliyetlerinizde ve yatırımlarınızda neyi temsil ediyor?

ODE Yalıtım 1985 yılında İstanbul’un Laleli semtindeki 20 metrekarelik bir ofiste taahhüt faaliyetleriyle ticari hayatına başladı. 1988 yılında yalıtım sektörüne yöneldik, 1990’da ithalatçı, 1996’da ise üretici kimliğimize kavuştuk. Bugün on binlerce metrekare alana yayılan altı modern üretim tesisimizde dört

binden fazla ürün çeşidi üretiyor, bunları dünyanın dört bir yanına ihraç ediyoruz. Bu yılki mottomuz olan ‘Sınırlarımızı Aşıyoruz’, üretim ve global ölçekteki bu büyük gücümüzle birlikte pek çok değerimizi de temsil ediyor. Başta dijitalleşme olmak üzere çağın gereksinimlerine adapte olan yetkin insan kaynağımız, Ar-Ge gücümüz, ürün kalitemiz, sıfır atık ve karbon nötr olma hedefiyle ele aldığımız sürdürülebilirlik ve yeşil dönüşüm yaklaşımımız, sosyal sorumluluk projelerimiz; kısacası işimize, paydaşlarımıza, topluma, hayata ve çevreye dokunan tüm faaliyetlerimiz ile sınırlarımızı aşmaya odaklanıyoruz. Bu motto hiç kuşkusuz Cumhuriyetimizin yüzüncü yılında çok daha anlamlı. Biz de ikinci yüzyılın kapısını araladığımız bu dönemde ülkemiz ve dünyamız için daha fazla katma değer yaratmaya devam edeceğiz. Üretim, satış ve hizmetlerimizi Türkiye sınırlarının dışına yoğun bir şekilde taşımayı hedefliyoruz.

YALITIM, HEM HER ZAMAN SAVUNDUĞUMUZ ENERJİ VERİMLİLİĞİ SEFERBERLİĞİNİN HAYATA GEÇİRİLMESİ HEM DE KARBON AYAK İZİNİN AZALTILMASI İÇİN ATILACAK ADIMLARIN BAŞINDA GELİYOR.

ODE Yalıtım
Yönetim Kurulu Başkanı
Orhan Turan

Türk yalıtım ihracatının yüzde 12’sini tek başımıza gerçekleştiriyoruz. Hedefimiz en kısa zamanda bu oranı yüzde 20’ye çıkarmak.

Karbon nötr olma taahhüdümüz kapsamında hem Eskişehir’de hem de Çorlu’da yenilenebilir enerji yatırımlarımıza devam edeceğiz.

Geçen yıl Eskişehir’de 200 milyon lira değerinde yatırım gerçekleştirerek elastomerik kauçuk köpüğü ısı yalıtım tesisi kurdunuz. Yeni fabrikanız; üretim kapasitenize, pazardaki konunuza nasıl bir katkı sağladı?

Bu üründe son birkaç yıldır tam kapasite ile çalıştığımız için yeni bir tesis yatırımı planlıyorduk. Fizibilite çalışmalarına başladığımızda henüz Covid-19 pandemisi yoktu. Ardından pandemi başladı ancak tedarik zincirinde yaşanan kırılmalara ve maliyet artışlarına rağmen geri adım atmadık ve üretim tesisimizi kurduk. Eskişehir’in yanı sıra Çorlu tesisimizde de bu ürünü üretmeye devam ediyoruz. Avrupa’nın en büyük yalıtım tesislerinden biri olan Eskişehir tesisimizle birlikte bu ürünlerdeki kapasitemizi dört kat artırarak, toplamda yıllık 18 bin tona çıkardık ve Çin ile Almanya arasındaki coğrafyada teknik yalıtımdaki en büyük üretici konumuna geldik. Aynı zamanda Türkiye elastomerik kauçuk köpüğü pazar büyüklüğünün iki katı kapasiteye ulaşarak, 1991 yılından günümüze bu ürün grubunda ülkemizde sürdürdüğümüz liderliğimizi daha da pekiştirdik. Yine bu tesiste üreteceğimiz üst segment ürünlerimizle ihracat yaptığımız bazı ülkelerdeki lider konumumuzu güçlendirirken, bazı ülkelerde de pazar lideri konumuna yükseleceğiz.

ODE Yalıtım son yıllarda hangi hedefler doğrultusunda yola devam ediyor?

Dünya ekonomisi ezberlerimizi bozacak nitelikte sinayıcı ve yıkıcı

“DEPREMİN ARDINDAN GERÇEKLEŞTİRDİĞİMİZ ARAŞTIRMAYLA SU YALITIMINA YÖNELİK FARKINDALIĞIN ÜLKE GENELİNDE DÜŞÜK OLDUĞUNU ORTAYA KOYDUK. BUNDAN SONRA DA GEREK ODE YALITIM OLARAK GEREK KAMU-ÖZEL SEKTÖR-SİVİL TOPLUM VE AKADEMİ İŞ BİRLİĞİ İLE DEPREM GERÇEĞİNE VE SU YALITIMININ ÖNEMİNE DİKKAT ÇEKMEYE DEVAM EDECEĞİZ.”

bir değişimden geçiyor. İklim krizinden jeopolitik gerilimlere, ekonomik krizlerden kaynak kitliğına uzanan bu belirsizlik çağında, iş dünyasının her gün kriz varmış gibi plan yapması gerektiğine inanıyorum. Özellikle böyle dönemlerde günü kurtarmaya yönelik planlar yerine, şirketlerin önünü görebilmesi ve yolunu çizebilmesi için strateji her zamankinden daha fazla önem kazanıyor. Biz de geçen yılın başında 2022-2024 yıllarını kapsayan üç yıllık strateji planımızı açıklamıştık. Odağında insan, teknoloji, katma değerli ve yeşil dünya olan bu plan doğrultusunda çalışmalarımıza devam ediyoruz. Eskişehir yatırımımız, yenilenebilir enerji yatırımlarımız, Ar-Ge ve inovasyon odağında geliştirdiğimiz ürünler de bu plan doğrultusunda yaptığımız çalışmalardan yalnızca birkaçı. Yine bu plan doğrultusunda organik veya inorganik olarak yurt dışına açılma ve üretim yapma hedefimiz bulunuyor. Öte yandan yaşadığımız deprem felaketi nedeniyle bölgedeki yıkımın izleri silininceye kadar önceliğimiz iç pazarın talep ve ihtiyacını karşılamak, bölgedeki yaşamın

ve üretimin sürdürülebilirliğine katkı sağlamak olacak. Bu süreçte aynı zamanda binaların korozyondan etkilenmemesi için hayati öneme sahip olan su yalıtımına yönelik farkındalığı artırmak üzere çalışmalar da yapıyoruz. Depremın ardından gerçekleştirdiğimiz araştırmayla su yalıtımına yönelik farkındalığın ülke genelinde düşük olduğunu ortaya koyduk. Bundan sonra da gerek ODE Yalıtım olarak gerek kamu-özel sektör-sivil toplum ve akademi iş birliği ile deprem gerçeğine ve su yalıtımının önemine dikkat çekmeye devam edeceğiz.

Türk topraklarından doğan yüzde yüz yerli bir yalıtım şirketi olarak global bir marka olma hedefinizin neresindediniz?

Altı kıtada 75'in üzerinde ülkeye "ODE" markasıyla ürünlerimizi ihraç ederek ülkemiz için katma değer yaratıyoruz. Bir dünya markası yaratmak; ilmek ilmek işlenmesi gereken, tecrübe ve sabır isteyen bir süreç. Biz de bu yaklaşımla ihracat faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Bu süreçte en büyük avantajlarımızdan biri hiçbir uluslararası üreticinin lisansını kullanmamamız.

“İhracatta döviz bazında yüzde 50 büyüyerek, hedefimizin de üzerinde bir ihracat gelirine ulaştık.”

BU DÖNEMDE ÖNCELİKLENDİRDİĞİMİZ BİR DİĞER ALAN DA DİJİTALLEŞME PROJELERİMİZ. ÖZELLİKLE RUTİN VEYA BELİRLİ ALGORİTMALARLA YAPILABİLECEK İŞLERİ ROBOTLARA AKTARARAK, ÇALIŞANLARIMIZIN ZAMANINI DAHA FAZLA YARATICILIK GEREKTİREN KATMA DEĞERLİ ALANLARDA HARCAMALARINI SAĞLAMAK İSTİYORUZ.

Kendi mühendisimiz, kendi teknik kadromuz, kendi Ar-Ge'miz ve kendi teknolojimiz ile üretim gerçekleştiriyoruz. Bu sayede pandemi döneminde yaşadığı gibi kısıtlama süreçlerinden etkilenmeden ihracat yapmaya ve mevcut pazarlarımızda derinleşmeyi devam edebiliyoruz. 2022 yılında ürünlere göre oranları değişmekle birlikte toplamda ürünlerimizin yüzde 40'ını ihraç ettik. İhracatta döviz bazında yüzde 50 büyüyerek, hedefimizin de üzerinde bir ihracat gelirine ulaştık. Bu yıl da benzer bir büyüme hedefliyoruz. Türk yalıtım ihracatının yüzde 12'sini tek başımıza biz gerçekleştiriyoruz. Hedefimiz en kısa zamanda bu oranı yüzde 20'ye çıkarmak. Önümüzdeki dönemde de ihracat ve büyüme odaklı stratejimizi sürdüreceğiz. Bunun yanı sıra yurt dışında daha fazla etkin olmak için başka ülkelerde de istihdamı artıracacağız. Hedefimiz üretim teknolojimizi ve birikimlerimizi yurt dışına taşımak. Bu anlamda yurt dışında organik veya inorganik büyümeyi planlıyoruz.

Gerek enerji dostu ürünlerinizle gerek üretim tesislerinizle Türkiye'de sürdürülebilirliğe en fazla katkıda bulunan şirketlerden birisiniz. Sürdürülebilirlik çalışmalarınızda nasıl bir yer tutuyor?

Faaliyet gösterdiğimiz yalıtım sektörü, dünyanın öncelikli gündemlerinden birinin enerji olduğu bu dönemde kritik öneme sahip. Çünkü yalıtım hem her zaman savunduğumuz enerji verimliliği seferberliğinin hayata geçirilmesi hem de karbon ayak izinin azaltılması için atılacak adımların başında geliyor. Biz de bu yaklaşımla Sürdürülebilir

Kalkınma Amaçları doğrultusunda "Enerji Verimliliği", "Sorumlu Üretim ve Tüketim", "Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar", "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı" başlıklarına odaklanıyoruz. "Yeşil Dünya Hedefimiz" ve "Sıfır Karbon Misyonumuz" çerçevesinde kendimize hedefler de belirledik. Bu kapsamda ekolojik çeşitliliği korumaktan enerji tüketimini azaltmaya, geri dönüşümlü malzeme kullanmaktan paydaşlarımızı çevresel yönetim ve enerji verimliliği konularında bilgilendirmeye uzanan çeşitli çalışmalar yürütüyoruz. Ham madde kaynağından başlayarak, ihtiyaç duyulan tüm üretim proseslerimizde doğanın ihtiyaç duyduğu özeni karşılamaya çalışıyor, karbon emisyonlarını atmosfere uzaklaştırmak için doğa bazlı çözümlere odaklanıyoruz.

2050 yılına kadar karbon nötr olma taahhüdünüz kapsamında yenilenebilir enerji yatırımlarınız hangi noktaya ulaştı?

Eskişehir'deki yeni tesisimiz yalnızca kapasite büyüklüğüyle değil yüksek verimi ve çevre dostu teknolojisiyle de örnek bir tesis. İnşaatını bitirip üretim başlar başlamaz 20 bin metrekarelik bu tesisin çatısına güneş enerjisi panellerini kurmaya başladık. Sistem 5 Haziran'da yani tam da Dünya Çevre Günü'nde kabul adı ve hemen üretime başladık. Kurduğumuz 5.340 adet güneş paneli (fotovoltaik) ile 2.403 kWp kurulu güce ulaşmış durumdayız. Bu sayede yılda 3,2 milyon kWh enerji üretecek ve tesisimizin elektrik ihtiyacının yüzde 60'ını güneşten karşılayacağız. Karbon nötr olma taahhüdümüz

kapsamında hem Eskişehir'de hem de Çorlu'da yenilenebilir enerji yatırımlarımıza devam edeceğiz.

Ar-Ge ve inovasyon, faaliyetlerinizde nasıl bir yer tutuyor? Bu alanda ne gibi çalışmalara imza atıyorsunuz?

Global bir marka olma yolculuğumuzda en önemli gücümüzü Ar-Ge ve inovasyona verdiğimiz önem ile bu alandaki yatırımlarımız oluşturuyor. Önümüzdeki dönemde Ar-Ge ve yalıtım teknolojilerine daha fazla kaynak ayıracağız. En kısa zamanda ciromuzun yüzde 2'sini yalıtım teknolojilerinin gelişimine ayırmak istiyoruz. Öte yandan bu dönemde önceliklendirdiğimiz bir diğer alan da dijitalleşme projelerimiz. Özellikle rutin veya belirli algoritmalarla yapılabilecek işleri robotlara aktararak, çalışanlarımızın zamanını daha fazla yaratıcılık gerektiren katma değerli alanlarda harcamalarını sağlamak istiyoruz. Planlama ile ilgili bazı süreçlerde robotları kullanmaya başladık. Tüm bu çalışmaların merkezinde ise

**SÜRDÜRÜLEBİLİR
KALKINMA AMAÇLARI
DOĞRULTUSUNDA
"ENERJİ VERİMLİLİĞİ",
"SORUMLU ÜRETİM
VE TÜKETİM",
"SÜRDÜRÜLEBİLİR
ŞEHİRLER VE
TOPLULUKLAR",
"SANAYİ, YENİLİKÇİLİK
VE ALTYAPI"
BAŞLIKLARINA
ODAKLANIYORUZ.**

Bundan sonra da gerek ODE Yalıtım olarak gerek kamu-özel sektör-sivil toplum ve akademi iş birliği ile deprem gerçeğine ve su yalıtımının önemine dikkat çekmeye devam edeceğiz.

her zaman 'en büyük yatırımımız' dediğimiz insan kaynağımız olacak. İnsan, süreç ve teknolojiyi buluşturup daha dijital bir ODE yaratmak istiyoruz.

Kısacası insan, Ar-Ge ve teknoloji ile kurumsallaşmaya daha fazla kaynak ayıracağız. Katma değer yaratmak ve rekabetçiliğimizi artırmak için bu çalışmalara daha fazla yoğunlaşacağız. Amacımız rekabetçi, kurumsal, yalıtım teknolojilerini sürekli geliştirip iyileştiren, nitelikli insan kaynağını bünyesine çeken ve geliştiren bir ODE. Dünya markası olmak buralardan geçiyor. Sermaye, iş gücü ve verimlilik ile büyümeyi sürdüreceğiz. Her alanda sınırları aşmaya devam edeceğiz.

**ÖZELLİKLE RUTİN
VEYA BELİRLİ
ALGORİTMALARLA
YAPILABİLECEK İŞLERİ
ROBOTLARA
AKTARARAK,
ÇALIŞANLARIMIZIN
ZAMANINI DAHA
FAZLA YARATICILIK
GEREKTİREN KATMA
DEĞERLİ ALANLARDA
HARCAMALARINI
SAĞLAMAK İSTİYORUZ.**

“HAYATTA KALABİLMEK İÇİN DÜNYAYI DEĞİŞTİRMEMİZ LAZIM”

**HER BİRİMİZDE KÜÇÜK YAŞLARDAN İTİBAREN
DÜNYADA KALICI BİR ŞEYLER YAPMA GÜDÜSÜNÜN
OLDUĞUNU BELİRTEN PROF. DR. SİNAN CANAN,
“BİZDEN BAŞKA HİÇBİR CANLIDA BÖYLE BİR ŞEY
GÖRMÜYÖRÜZ. SINIRLARI AŞMAK ZORUNDA OLAN
BİR CANLI OLDUĞUMUZ İÇİN BU DÜNYADA HAYATTA
KALABİLİYÖRÜZ.” DİYÖR.**

S inirbilimci, biyolog ve yazar Prof. Dr. Sinan Canan'ın “Sınırları Aşmak” ile ilgili kitabından hareketle, insanın fabrika ayarlarına döndük; sınırları aşmanın, milyonlarca yıldır biyolojik ayarlarımızda var olduğunu öğrendik.

İnsanın Fabrika Ayarları diye üç kitaptan oluşan bir seriniz ve içinde “Sınırları Aşmak” başlıklı bir kitabınız da bulunuyor. Her şeyden önce insanın fabrika ayarları derken neyi kastediyorsunuz?

İnsan, son birkaç yüzyıldır yaşadığı çevreyi değiştirmesine ve kendisine göre bir medeniyet kurmasına rağmen biyolojik ayarları ve yapısı değişim göstermiyor. Yüzbınlerce yıl atalarımızın doğada hayatta kalmasını sağlayan bedensel ve zihinsel ayarlar her neyse, bugünün insanı da aynı ayarlarla dünyaya geliyor ve ömrü boyunca bu ayarlarla birlikte yaşıyor. Fakat etrafımızda kurduğumuz dünya, özellikle yeni teknolojilerle, yeni imkânlarla ve üretim bolluğuyla, bizim atalarımızın alıştığı ortamlardan çok farklı ve bundan dolayı da aslında kendi iyiliğimiz için yaptığımız bütün bu yeniliklerden ciddi zararlar görüyoruz. Bunlar bize uzun vadede çok iyi gelmiyor. Dolayısıyla insanın fabrika ayarlarını bilmek, daha sağlıklı ve daha doğru yaşayabilmek için neler yapmamız gerektiğini öğrenmekle aynı anlama geliyor. Bizler eğer kendimizi daha iyi anlarsak bu dünyadaki şu kısacık yolculuğumuzu daha verimli ve insana uygun bir şekilde tasarlayabileceğiz. Yoksa maalesef birçok yeni hastalıklardan muzdarip insanlarda gördüğümüz gibi, çoğumuz yanlış yaşamaktan kaynaklı sorunlar nedeniyle hem hayatımız boyunca sıkıntı

En sık görülen “engellejici sınırlar” nelerdir, bunları aşmak için sizce neler yapılabilir?

Hepimizin başının derdi olan “zihinsel” sınırlar, en sık görülen sınırlardır. Dünya ve kendimiz hakkında çok fazla “zanlarımız” var. Ve bu zanlar nedeniyle biz gerçek dünyayla değil kendi zanlarımızla boğuşuyoruz. O yüzden temelde başta kendimize dair varsaydığımız şeylerin öyle olup olmadığını; mesela gücümüz, sınırlarımız, yetkinliklerimiz, kendimize güvendiğimiz ya da güvenmediğimiz alanların gerçekten öyle olup olmadığını sıklıkla gözden geçirmek en önemli sınırlardan kurtulmamızı sağlayacaktır.

Sinirbilimci, biyolog ve yazar
Prof. Dr. Sinan Canan

Hayal gücümüzü canlandırmaya, kendimizin en iyi ve en mutlu versiyonunun nasıl bir ortamda, ne yaparak yaşadığını hayal edip not ederek başlayabiliriz.

**BİZ HAYAL
KELİMESİYLE
SIKLIKLA BOŞ
HAYALLERİ
KASTEDİP BİRAZ
KÜÇÜMSÜYÜRÜZ.
HALBUKİ
GERÇEKTE
HAYAL KURMAK
DEDİĞİMİZ
ŞEY, İNSANIN
ZİHNİNDE
ALTERNATİF
BİR DÜNYA
TASARLAMASI
VE ZAMANLA
BAZI ÇABALAR
GÖSTEREREK
O DÜNYAYI,
ŞU YA DA BU
ŞEKİLDE İNŞA
EDEBİLMESİNDEN
GEÇER.**

İnsan kendi yaşamını ne kadar tecrübe eder ve başlangıçtaki zihinsel yapılanmasını ne kadar büyütüp geliştirebilirse o kadar olgun, orijinal işler yapan ve kendine has bir insan olabiliyor.

çekeceğiz hem de vaktinden önce bu dünyayı terk etmek zorunda kalacağız. İnsanın fabrika ayarları; ruh, beden ve zihin sağlığıyla ilgili bir hatırlatmalar dizisi aslında.

İnsanın kendi sınırlarını zorlamak zorunda olan tek canlı olduğunu söylüyorsunuz. Neden?

İnsan, doğada hayatta kalabilmek için diğer canlılardan farklı olarak ortamında değişiklik yapmak zorunda çünkü dünyaya geldiği bedeni hayatta kalmaya çok uygun ekipmanlar içermiyor. Pençelerimiz, keskin dişlerimiz, zırhımız, kendi besinini kendi üretebilecek donanımlarımız yok. Dolayısıyla hayatta kalabilmek için dünyayı değiştirmemiz lazım. Ve bu değiştirme sürecini içimize bir güdü olarak yerleştirmemiz gerekir ki biz bundan feragat etmeyelim, bu görevi savsaklamayalım. Gerçekten de her birimizde küçük yaşlardan itibaren dünyada kalıcı bir şeyler yapmak, kimisinde icatlar çıkarmak, kimisinde sanatsal düşünceler üretmek, kimisinde fikirler ya da eylemler üretmek çok farklı eğilimler ortaya çıkıyor. Bizden başka hiçbir canlıda böyle bir şey görmüyoruz. Sınırları aşmak zorunda olan bir canlı olduğumuz için bu dünyada hayatta kalabiliyoruz. Ama günümüz dünyasında her şey hazır vaziyette olduğu için, bu ayarımızı bazen uygulama fırsatı bulamıyoruz.

Hepimiz bilinçle seçmediğimiz bir ailenin, kültürün ve dünyanın içine doğuyoruz. Ve zamanla o ailenin ve içinde bulunduğumuz toplumun kurallarına göre şekilleniyoruz. Bu özellik bizi biz yaparken, aynı zamanda belli sınırlar içine mi hapsediyor?

Doğduğumuz andan itibaren ailemizde ve çevremizde karşılaştığımız her şey bizim zihnimizin bir parçası haline geliyor. Dili, düşünmeyi, inançları, korkuları etrafımızdaki insanlardan öğreniyoruz. Ve hepimizin bildiği gibi büyüdükçe bunların bir kısmı değişiyor. İnsan kendi yaşamını ne kadar tecrübe eder ve başlangıçtaki zihinsel yapılanmasını ne kadar büyütüp geliştirebilirse o kadar olgun, orijinal işler yapan ve kendine has bir insan olabiliyor. Ama maalesef birçoğumuz böyle bir imkân bulamayabiliyor. Özellikle eğitim ve iş hayatının koşuşturmacası içinde insanın kendini keşfetmesi, kendini genişletmesi gibi bir durum pek gerçekleşmeyebiliyor. Bu da sonraki yaşamın ileri dönemlerinde yetersizlik, yaşamdan keyif alamama, hayata katkı yapamama gibi birtakım psikolojik durumlar oluşturuyor. O nedenle hepimizin temel işi aslında ailemizden, çevremizden aldığımız ve hayata başlamamız açısından bize çok büyük avantaj sağlayan o ilk bilgilerin üzerine yaşamsal tecrübemizle

SİNAN CANAN

IFA

İNSANIN
FABRİKA
AYARLARI

Geleceğimizi Tanı: Bunu

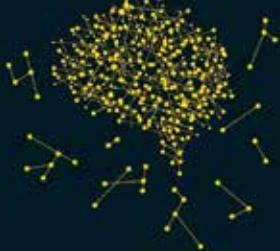

3 Kitap
Tek Cilt!

İçinizden gelen yaratıcı, yüceltici ve üretken bir eylemin ortaya konmasına karşı korku hissediyorsanız bu sizin gelişiminiz için bir basamak olabilir.

SİNAN CANAN

DEĞİŞEN
BE(Y)NİM

bir şeyler koymak ve kendimizi bu yönde olabildiğince genişletmeye çalışmak. Yaşamın içinde gözümüz, bilincimiz ve zihnimiz açık bir şekilde deneyimlerimizi takip edip onlardan ders çıkarmamız gerekiyor.

Sınırlarımız hayatımızı belli bir yaşa kadar kolaylaştırıyor. Fakat bazıları belli bir yaştan sonra yapabileceklerimizi sınırlıyor. Bizi sınırlayan düşünceler konusunda özellikle gençlere neler tavsiye edersiniz?

Özellikle genç arkadaşlara sınırlarını fark etmek konusunda sıklıkla söylediğim bir şey var. Birincisi 10-20 sene sonrasını hayal etme alışkanlığımız pek yok. İleriki dönemleri ne kadar hayal edebilirsek kendimizin gelecekteki ideal versiyonunu ne kadar çok düşlersek ona doğru ilerlemek ve gelişmek o kadar mümkün oluyor. Zira geleceği hayal edip onu icra edebilmek sadece insanın yapabildiği muhteşem bir beceridir. Bu beceri kullanılmazsa insan başkalarının hayallerini ve kurallarını yaşıyor. Bu da bizim hiç istemediğimiz bazı sınırların içine koyabiliyor. Bir başka tavsiyem de sıklıkla aramızdaki bazı insanların oldukça kolay yapıyor gözüküyor ama bizim yapmak istememize rağmen korku hissettiğimiz konular var. İçinizden gelen yaratıcı, yüceltici ve üretken bir eylemin ortaya konmasına karşı korku hissediyorsanız bu sizin gelişiminiz için bir basamak olabilir. Bu konuların üzerine gitmenin çok faydalı olduğunu düşünüyorum.

İnsanın hayal gücü için "süper güç" nitelendirmesi yapıyorsunuz. Büyüdükçe azalan hayal gücümüzü nasıl canlandırabiliriz?

Aslında hayal gücümüz azalmıyor, sadece kullanılmaya kullanılmaya biraz atıl hale geliyor. Çok basit bir şekilde 10-20 sene sonra, tabi ne kadar ömrümüz olduğu belli değil ama olduğu kadarıyla, uzun bir ömür yaşayacağımızı düşünerek

hayatımızda neler olabileceğini, kendimizin en iyi ve en mutlu versiyonunun nasıl bir ortamda, ne yaparak yaşadığını hayal edip not alarak başlayabiliriz. Bunun yanında bizim ülkemizde çok zayıf bir alışkanlık olan bilim kurgu tarzı geleceğe yönelik fantezi hikayelerinin ya da romanlarının yazılması çok güzel bir egzersizdir. Kimsenin okumasına gerek yok, tamamen kendiniz için olası alternatif geleceklere, farklı senaryoları, olmayan senaryoları hayal edip yazmayı alışkanlık haline getirirsek hatta bunları birilerine anlatırsak bu konuda zihnimizin oldukça hızlı aynen çocukluk döneminde olduğu gibi yaratıcı ve hayalci bir güce tekrar kavuşabileceğini fark ederiz. Bu egzersizler aslında yapıldıkça çok hızlı gelişebilen bir özelliğe dönüşüyor. Ama biz hayal kelimesiyle sıklıkla boş hayalleri kastedip biraz küçümsüyoruz. Halbuki gerçekten hayal kurmak dediğimiz şey, insanın zihninde alternatif bir dünya tasarlaması ve zamanla bazı çabalar göstererek o dünyayı, şu ya da bu şekilde inşa edebilmesinden geçer. Bu konuda da en etkili teknik her zaman sanattır. Sanatın herhangi bir dalyla, belli bir düzeyde meşgul olan herkes hayal gücünde ciddi bir genişleme hissedecektir.

**YAŞAMIN İÇİNDE
GÖZÜMÜZ,
BİLİNCİMİZ VE
ZİHNİMİZ AÇIK
BİR ŞEKİLDE
DENEYİMLERİMİZİ
TAKİP EDİP
ONLARDAN DERS
ÇIKARMAMIZ
GEREKİYOR.**

Pandeminin etkilerinin daha az hissedilmeye başladığı 2022 yılında, tam zamanlı çalışma sistemine dönüşler başlarken uzaktan çalışmanın kalıcı bir şekilde yerleştiği şirketler de oldu.

YENİ ÇALIŞMA DÜZENİ NE DİYOR?

**SON
ZAMANLARDA
ÇALIŞANLARIN
İHTİYAÇ VE
BEKLENTİLERİNİ
YANSITAN
HİBRİT ÇALIŞMA,
GİDEREK DAHA
FAZLA ŞİRKET
TARAFINDAN
KABUL
GÖRÜYOR.**

**TEKNOLOJİ VE DEĞİŞEN YAŞAM KOŞULLARI,
İŞ DÜNYASININ KURALLARINI YENİDEN
ŞEKİLLENDİRİYOR. PEKİ ÇALIŞMA HAYATININ
GELECEĞİ NASIL OLACAK?**

Pandemi, hayatın her alanında olduğu gibi iş hayatında da büyük bir dönüşümü tetikledi. Bu dönemde kimi ofis tamamen, kimi geçici olarak kapatılmak zorunda kaldı. Geçici kapanan şirketlerde insanlar sadece birkaç hafta evden çalışacağını düşünürken uzaktan çalışma süreleri giderek uzadı. Neyse ki teknoloji sayesinde işler uzaktan da yürütülebildi, gerektiğinde Zoom üzerinden toplantılar yapıldı. Öte yandan trafikte işe gitme ve eve dönüş stresi ortadan kalktı, çalışanlar ailesine daha çok vakit ayırabildi. Pandeminin etkilerinin daha az hissedilmeye başladığı 2022 yılında, tam zamanlı çalışma sistemine dönüşler başlarken uzaktan çalışmanın kalıcı bir şekilde yerleştiği şirketler de oldu. Fakat uzaktan

çalışmanın istenmeyen yönleri de vardı. Elektrik, ısınma ve yemek giderlerinin artması, sosyalleşme eksikliği, motivasyon kaybı en büyük sıkıntıların başında geliyordu. Böylece ilgi, hibrit denilen esnek çalışma modeline kaymaya başladı. Son zamanlarda çalışanların ihtiyaç ve beklentilerini yansıtan hibrit çalışma, giderek daha fazla şirket tarafından kabul görüyor. Çalışanlar pandemiden sonra uzun saatler mesai yapmak yerine iş ve özel hayat dengesini sağlayacak şekilde çalışmayı tercih ediyor. Bu genellikle haftanın bazı günlerinde evden ve bazı günlerinde ofisten çalışmak şeklinde gerçekleşiyor. Bu model, hem özel hayata vakit ayırabilmek hem de iş hayatından ve sosyalleşmeden mahrum kalmamak adına çalışanlar tarafından daha çok benimseniyor.

İŞ HAYATININ GELECEĞİ ÇOK DAHA ESNEK

PERYÖN (TÜRKİYE İNSAN YÖNETİMİ DERNEĞİ) YÖNETİM KURULU BAŞKANI EBRU TAŞCI FİRUZBAY, ÇALIŞAN BAĞLILIĞINI SAĞLAMANIN VE YENİ YETENEKLERİ BÜNYEYE KATMANIN YOLUNUN YAKIN GELECEKTE ESNEK ÇALIŞMADAN GEÇECEĞİNİ İFADE EDİYOR.

İçinde bulunduğumuz bu hızlı değişim çağında dün konuştuğumuzun bugün üstünü çiziyor, kurumlarımızın sürdürülebilirliğini sağlamak adına değişimin hızına

yetişmeye çalışıyoruz.

Bu kuvvetli değişim rüzgârı işvereni de çalışanı da 'sınırları aşma'ya zorluyor. Çalışma hayatının bugünü ve yarını yeniden şekillenirken, hayatımıza yeni kavramlar, yeni 'challenge'lar, hızla adapte olmamız gereken yeni trendler giriyor.

Pandemi sonrası dijitalleşmenin hızlanmasıyla pek çok şirket uzaktan veya hibrit çalışma düzenine temelli geçiş yaptı. Belçika, İspanya, Hollanda, Birleşik Krallık, Almanya gibi birçok ülkede dört gün çalışma uygulaması yaygınlaşmaya başladı. Uzaktan çalışmanın yaygınlaşmasıyla şirketler daha geniş bir yetenek havuzuna erişirken, adayların iş arama sürecindeki tercihlerinde de şirketlerin esnek çalışma uygulamaları belirleyici rol oynamaya başladı.

Artık pek çok şirkette uzaktan, hibrit veya ofisten çalışma biçimlerinin bir arada, çalışanın ihtiyacına ve verimliliğine uygun şekilde uygulanabildiğini de görüyoruz. Bundan sadece beş yıl kadar önce bu çeşitlilik ilk bakışta tam bir 'kaos' gibi görünebilecekken, bugün normalimiz olmuş durumda...

HER DÖRT ÇALIŞANDAN ÜÇÜNE GÖRE ANA ÇALIŞMA DÜZENİ HİBRİT OLACAK

Sodexo ve İsveç'te faaliyet gösteren Novus araştırma şirketinin yaptığı araştırma, değişim rüzgârının ilerleyen yıllarda da ne kadar sert eseceğine dair pek çok veri

barındırıyor. Araştırmaya göre Mart 2022'den Ekim 2022'ye kadar çalışanların tam zamanlı olarak ofiste çalışmalarına karar veren işverenlerin oranı azalırken, uzaktan çalışan oranı arttı.

Araştırma kapsamında çalışanlara 2030 yılına kadar kendi sektörlerinde nasıl çalışma koşulları bekledikleri soruluyor. Yanıtlara bakılırsa profesyoneller genel olarak geleceğin çalışma şartlarından umutlu. 10 kişiden dördü, kendi sektörlerindeki çalışma hayatının 2030 yılına kadar iyiye gideceğine inanıyor. Çoğu çalışan, 2030'da ne zaman ve ne kadar çalışacağını kendilerinin belirleyeceğini öngörüyor. Becerilerini geliştirmek için daha büyük fırsatlara sahip olacaklarını düşünüyorlar.

Her dört çalışandan üçü, 2030'da hibrit iş modelinin ana çalışma biçimi olacağına inanıyor. Çalışanların yüzde 47'si 2030 yılında daha kısa bir çalışma haftası diliyor. Bu isteği daha esnek çalışma saatleri, dünyanın her yerinden çalışabilme, teknolojinin yeni meslek grupları yaratması izliyor.

ESNEK OLMAYAN ÇALIŞMA SAATLERİ İŞ DEĞİŞTİRMEDE İLK ÜÇTE

Microsoft'un yaptığı bir diğer araştırmaya göre; iş-sosyal hayat dengesizliği ve esnek olmayan çalışma saatleri, çalışanların iş değiştirme nedenleri arasında ilk üç sırada. Esnek bir programda evden çalışmanın verimliliği yüzde 13 artırdığını söyleyen VantageCircle'in araştırmasına göre ise bazı çalışanlar sağlık sigortası yerine esnek bir programa sahip olmayı tercih edeceklerini söylüyor.

Bir diğer örnek de esnek çalışma saati uygulamasını, haftada dört gün çalışarak

PERYÖN Yönetim Kurulu
Başkanı
Ebru Taşçı Firuzbay

Uzaktan çalışmanın yaygınlaşmasıyla şirketler daha geniş bir yetenek havuzuna erişirken, adayların iş arama sürecindeki tercihlerinde de şirketlerin esnek çalışma uygulamaları belirleyici rol oynamaya başladı.

**ÇALIŞANLARIN
YÜZDE 47'Sİ
2030 YILINDA
DAHA KISA
BİR ÇALIŞMA
HAFTASI
DİLİYOR. BU
İSTEĞİ DAHA
ESNEK ÇALIŞMA
SAATLERİ,
DÜNYANIN
HER YERİNDEN
ÇALIŞABİLME,
TEKNOLOJİNİN
YENİ MESLEK
GRUPLARI
YARATMASI
İZLİYOR.**

uygulayan Yeni Zelanda'daki bir firmadan... Firma yaptığı ölçümlemede iki aylık deneme süresinden sonra böyle bir programla çalışanların iş-yaşam dengesinin yüzde 24, bağlılığın yüzde 20 arttığını ve çalışanların stres düzeylerinin yüzde 7 düştüğünü söylüyor.

Tüm bu veriler, şirketlerin çalışma hayatı ve insan kaynağı yönetimine ilişkin geçmiş yıllardan miras 'değişmez doğrular'ının üstünü çizip, yarının çalışma hayatına adapte olmak için esnemesi gerektiğinin göstergesi. Çünkü çalışan bağlılığını sağlamanın ve yeni yetenekleri bünyemize katmanın yolu yakın gelecekte büyük oranda belli ki esnek çalışmadan geçecek.

ZORLUKLAR VE İHTİYAÇLAR

Diğer taraftan yeni çalışma düzenlerinin getirdiği bazı zorluklar da var. Etkili uzaktan çalışmanın önündeki en büyük engel, hiç şüphesiz zayıf teknoloji veya altyapı sorunu. Uzaktan ve hibrit çalışmanın yaygınlaşmışken, daha fazla insana etkili şekilde ulaşmak da düne göre çok daha önemli hale gelmiş durumda. Dolayısıyla iş süreçlerimizde teknolojiyi başarıyla entegre etmiş olmamız artık çok daha önemli. İnsan kaynağının dijital yetkinliklerinin güçlendirilmesini destekleyen araçlardan yararlanmak; uzaktan çalışan ekiplerin iş birliği içinde çalışmasını sağlamak, iletişimi kuvvetlendirmek ve verimliliği artırmak ancak güçlü bir altyapı ve teknoloji ile mümkün.

Bugün liderler ve insan kaynağı yöneticileri olarak yapmamız gereken, çalışanların değişen beklentilerini ve yeni ihtiyaçlarını duymak, dinlemek ve anlamak. Ve hatta öngörmek!..

olduğunu, iş hayatı ve sosyal hayat arasındaki kalın sınırların gittikçe incelendiğini anlamalarını bekliyor. Hibrit sistemin uzaktan çalışmaya kıyasla en büyük avantajlarından biri ise, çalışanlara iş arkadaşları ile sosyalleşme ve yeni başlayan arkadaşları ile tanışma fırsatı sağlıyor olması. Bu sebeple, ofislerin sosyalleşme alanlarının yeni çalışma koşullarına göre tasarlanması, çalışanlara sosyalleşebilecekleri, kaynaşabilecekleri ve bu yolla motivasyonlarını artıracabilecekleri alanlar tanınıyor olması bugün artık çok daha önemli.

DUYMAK, DİNLEMEK VE ANLAMAK

Araştırmaların gösterdikleri, bizim çalışma hayatı içinde gördüklerimiz... Yarının nasıl olacağını hep birlikte yaşayıp göreceğiz. Bugün liderler ve insan kaynağı yöneticileri olarak yapmamız gereken, çalışanların değişen beklentilerini ve yeni ihtiyaçlarını duymak, dinlemek ve anlamak. Ve hatta öngörmek!.. Ya bu değişim rüzgarına direnerek güç kaybedeceğiz ya da bu rüzgârla ahenkle dans edip, işin ve kurumlarımızın sürdürülebilirliğini sağlayarak, gelecek günlere güçlenmiş bir şekilde erişeceğiz.

Yine Gartner'ın araştırmasında, 2024 yılına kadar çalışan toplantılarının yüzde 25'inde sanal asistanlar bulunduracağı öne sürülüyor. Kurumların yüzde 50'sinin çalışanların zihinsel refahını yapay zekâ teknolojisiyle destekleyeceği, 2023'e kadar dijital uygulamalar ve çalışan arasındaki etkileşimlerin yüzde 25'inin sesli olarak gerçekleşeceği belirtiliyor.

OFİSLER SOSYALLEŞME ALANLARI OLARAK DÖNÜŞMELİ

Aynı araştırma çalışanların yüzde 60'ından fazlasının şirketlerinin, aile yaşantılarına saygı ve ilgi duymalarını beklediğini gösteriyor. Yani, yeni çalışma düzenlerinin yaygınlaşmasıyla birlikte çalışanlar, liderlerden evlerin de bir iş yeri

Hibrit sistemin uzaktan çalışmaya kıyasla en büyük avantajlarından biri ise çalışanlara iş arkadaşları ile sosyalleşme ve yeni başlayan arkadaşları ile tanışma fırsatı sağlıyor olması.

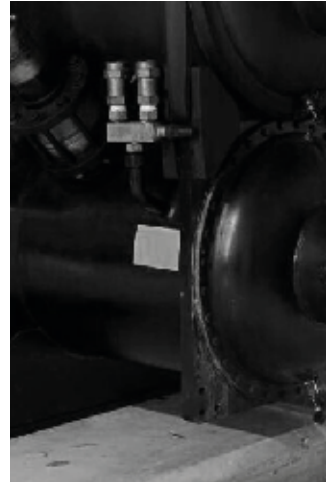
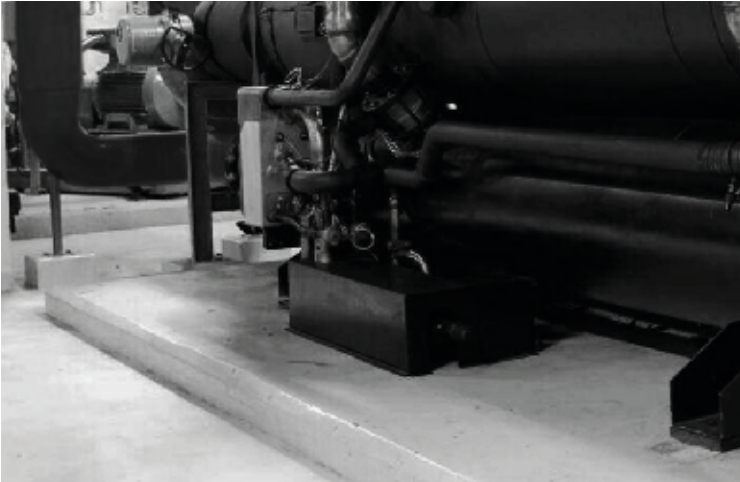
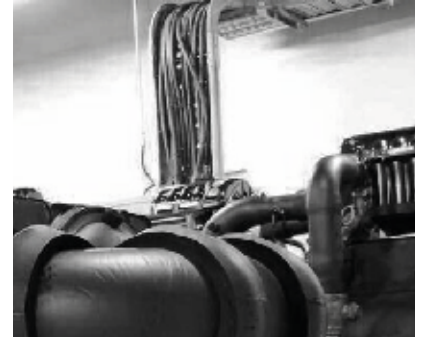
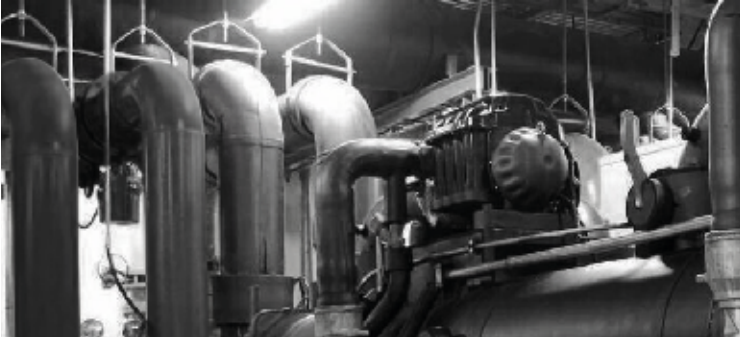
R-FLEX DIAMOND

YOĞUŞMAYA KARŞI
MAKSİMUM KORUMA

$\mu \geq 11.000$

DEĞERİ İLE

TÜRKİYE'DE TEK

“BİZİM İÇİN BİR ARSA YOK, DÜNYA VAR”

KENDİLERİNDEN KISA SÜRELERDE İŞ BEKLENDİĞİNİ DİLE GETİREN MİMAR HAN TÜMERTEKİN, TASARIM ANLAYIŞLARINI “BİZ BİR BÜTÜN İÇİNDE YAPIMIZI TASARLAMAKLA MEŞGULÜZ, SADECE BİR YAPI TASARLAMAKLA MEŞGUL DEĞİLİZ” ŞEKLİNDE ÖZETLİYOR.

Han Tümertekin, Türkiye’de ve yurt dışında önemli projelere imza atan ve dünyaca tanınan mimarlardan biri.

Dünyada en prestijli ödüllerden biri kabul edilen Ağa Han Mimarlık Ödülü’nün sahibi deneyimli mimar; Moğolistan’ın başkenti Ulan Batur’daki T.C. Büyükelçilik rezidansı, Kız Kulesi restorasyonu, Venedik Mimarlık Bienali’ndeki ‘Yan Yana’ (Side by Side) projeleriyle de tanınıyor. Tümertekin, çocuk yaşta başlayan otomobil sevdasının nasıl tasarım merakına dönüştüğünü anlattı.

İTÜ Mimarlık Fakültesi mezunusunuz. Baştan beri istediğiniz bir meslek miydi mimarlık? Yoksa öyle mi gelişti?

Baştan beri mimarlık değil ama tasarımla ilgili bir şey yapacağımı biliyordum. Bu da pek çok erkek çocuğu gibi otomobil üzerinden gelişti. Her erkek çocuğu küçük arabalarla oynar, ben de öyleydim. Fakat zaman içinde otomobilin hızlı bir nesne olma özelliği dışında, tasarım özellikleriyle ilgilendiğimi fark ettim.

Saint Michel Lisesi’nde okurken okulun kitaplığına o dönemin dünyadaki en iyi otomobil dergilerinden biri gelirdi ve içinde test

edilen otomobillerle ilgili makaleler olurdu. Her sayıda o makaleleri okur, oradaki teknik değerlendirmeleri çizimleriyle birlikte incelerdim. Ders dinlerken herkes bir şeyler karalar mesela, ben otomobiller çizerdim. Üniversite sınavına girerken ilk tercihim Boğaziçi Makine bölümüydü. Çünkü İngilizce makine okuyup oradan İngiltere ya da Amerika’ya gidip otomobil tasarımı okumak istiyordum. Geri kalan dokuz tercihim ise mimarlıktı. İkinci tercihim olan İTÜ Mimarlık Fakültesi kazandım.

Mimaride mekânın türü sizi ne kadar ilgilendiriyor? Kararlarınızda ne kadar etkili?

Mekânın türünden çok işlevi üzerinde durmak lazım. Yoksa tam tersine benim derdim mekânla. Yani ben bir nesne olarak binayla değil de içinde hayatın geçtiği mekânla ilgiliyim. Zaman içinde aynı mekânı, farklı işlevler için de kullanılabilir kılmak doğru geliyor. Mimarlık tarihine baktığımızda görüyoruz ki yüzlerce yıl önce yapılmış bir yapı, beş-altı kez işlev değiştirmiş ve hala o işleve çok yeterli, heyecan verici cevaplar sunuyor. İşte son gerçekleştirdiğimiz benzeri projelerden biri Rami Kışlası’nın kütüphaneye dönüştürülmesi gibi... Açıldığından bu yana hastane olmuş, kışla olmuş, toptancı hali olmuş. Şimdi de kütüphane oldu. Bakalım birkaç

Mimar
Han Tümertekin

Baştan beri mimarlık değil ama tasarımla ilgili bir şey yapacağımı biliyordum. Bu da pek çok erkek çocuğu gibi otomobil üzerinden gelişti.

**BEN HİÇBİR
ZAMAN
HERHANGİ
BİR YAPIYI BİR
NESNE OLARAK
TASARLAYIP,
ONU ALIP
SONRA
BELİRLENEN
ARSAYA KOYAN
BİR TASARIM
METODOLOJİSİ
İZLEMİYORUM.**

yüzyıl içinde daha nelere dönüşecek?

Mimaride sürdürülebilirlik yaklaşımını nasıl değerlendiriyorsunuz?

İtiraf etmeliyim ki bu son yıllarda sürdürülebilirlik, bilenin bilmeyenin sürekli konuştuğu bir konu. Bu nedenle biraz mesafeli ve dikkatli yaklaşıyorum. Sürdürülebilirlik kavramı, mimarlığın zaten kendisidir. Yani siz yarın çöpe atacağınız bir binayı tasarlayıp inşa etmezsiniz. Bir binanın tasarımı aylar, bazen yıllar sürüyor. Bunun mercilerden onay alması, inşaatı aynı şekilde... Bütün bu çaba, proje öteki sabah çöp olsun diye yapılmaz. Yani mimarlık doğal olarak sürdürülebilir bir eylemdir. Konuya böyle bakınca bunun içinden bir başlığı çekip de Sürdürülebilirlik işte sürdürülebilir bina yapıyorum demek bana utanç verici geliyor. Bir mimar olarak bu mimarlığı anlamamış olmaktır.

Tasarladığınızı B2 Ev'nizle 2004'te Ağa Han Mimarlık Ödülü aldınız. Bu ödülün mesleğinizde nasıl bir yeri var? Sonrasında neler

değişti?

Bir ödül bir mimarın profesyonel yaşantısında nasıl bir yer tutar? Öncelikle hangi ödül? Soruyu öyle sormak gerekiyor çünkü. Medyanın bu kadar gündelik yaşantımıza hâkim olduğu dünyamızda ortaya yüzlerce mimarlık ödülü çıktı. Dolayısıyla bu tür ödüllerin bir mimara hiçbir katkısı yok. "Ödüllü mimar" densin, yeni projeler alsın diye para verilerek alınan ödüllerini bir kenara bırakırsak, dünyada her mimarın aldığı takdirde "Ben demek doğru bir şeyi yapıyordum" diyebileceği birkaç ödül var. Bir tanesi mimarlığın Nobel'i kabul edilen Pritzker Ödülü. Pritzker genelde erken yaşta değil geç yaşta kazanılan bir ödül. Çünkü bir mimarın toplam eserlerine veriliyor. Bir altına indiğimizde, Ağa Han Mimarlık Ödülü ile Avrupa Birliği'nin verdiği Mies van der Rohe Ödülü var. Bu iki ödül ise mimara değil, binaya veriliyor. Buradaki amaç; bu ödüllerden birini kazanan mimar o binasındaki tavrını gelecekteki binalarında sürdürüyor mu? Yoksa

Mekânın türünden çok işlevi üzerinde durmak lazım. Yoksa tam tersine benim derdim mekânla. Yani ben bir nesne olarak binayla değil de içinde hayatın geçtiği mekânla ilgiliyim.

benzer işler yapıp kendini köreltiyor mu? Tabii ki ben Ağa Han Ödülü'nü kazandığımda durumu bu berraklıkta görmedim. Evet, dünyanın önemli ödülllerinden birini kazanmak o yaşlarda bir mimari motive ediyor. Uluslararası dergilerde yayınlanıyorsunuz, konferanslara davet ediliyorsunuz. Önemli okullarda proje hocalığı için teklifler geliyor. Bunları yaparken dikkatinizi dağıtmamak, yani o ödüle değer görülen binadaki mimari yaklaşımınız ne idiyse onun korumak önemli. Ben o konsantrasyonu kaybetmedim. Benim kariyerime ne tür etkileri oldu diye sorarsanız bana uluslararası mimarlık ortamını açtı ve oradaki ilişkilerin içinde kalmamı sağladı.

Şu sıralar hangi projeler üzerine çalışıyorsunuz?

Doğu'da, Bodrum'da, Urla ve Assos'ta devam eden projelerimiz var. İstanbul'da da öyle.

Bu sözünü ettiklerim sıfırdan

tasarlanmış ve inşaatı süren projeler. İstanbul'da Topkapı Sarayı'nın içindeki meşhur Darphane-i Amire'nin en önemli üç yapısını müzeye dönüştürme işimiz de var. Şantiyesi sürüyor. Her benzeri durumda olduğu gibi yapılacak minimum fiziksel müdahaleyle maksimum sonuç almaya çalışıyoruz. Onun dışında İstanbul Teknik Üniversitesi kampüsüne kütüphane ve bir öğrenci merkezi tasarlıyoruz.

Kız Kulesi'nin restorasyonunu da yeni bitirdiniz. Mayısta müze olarak hizmet vermeye başlayan Kız Kulesi'nin restorasyonu ile ilgili, aslına uygun olacak mı şeklinde çok tartışmalar oldu. Siz nasıl karşıladınız?

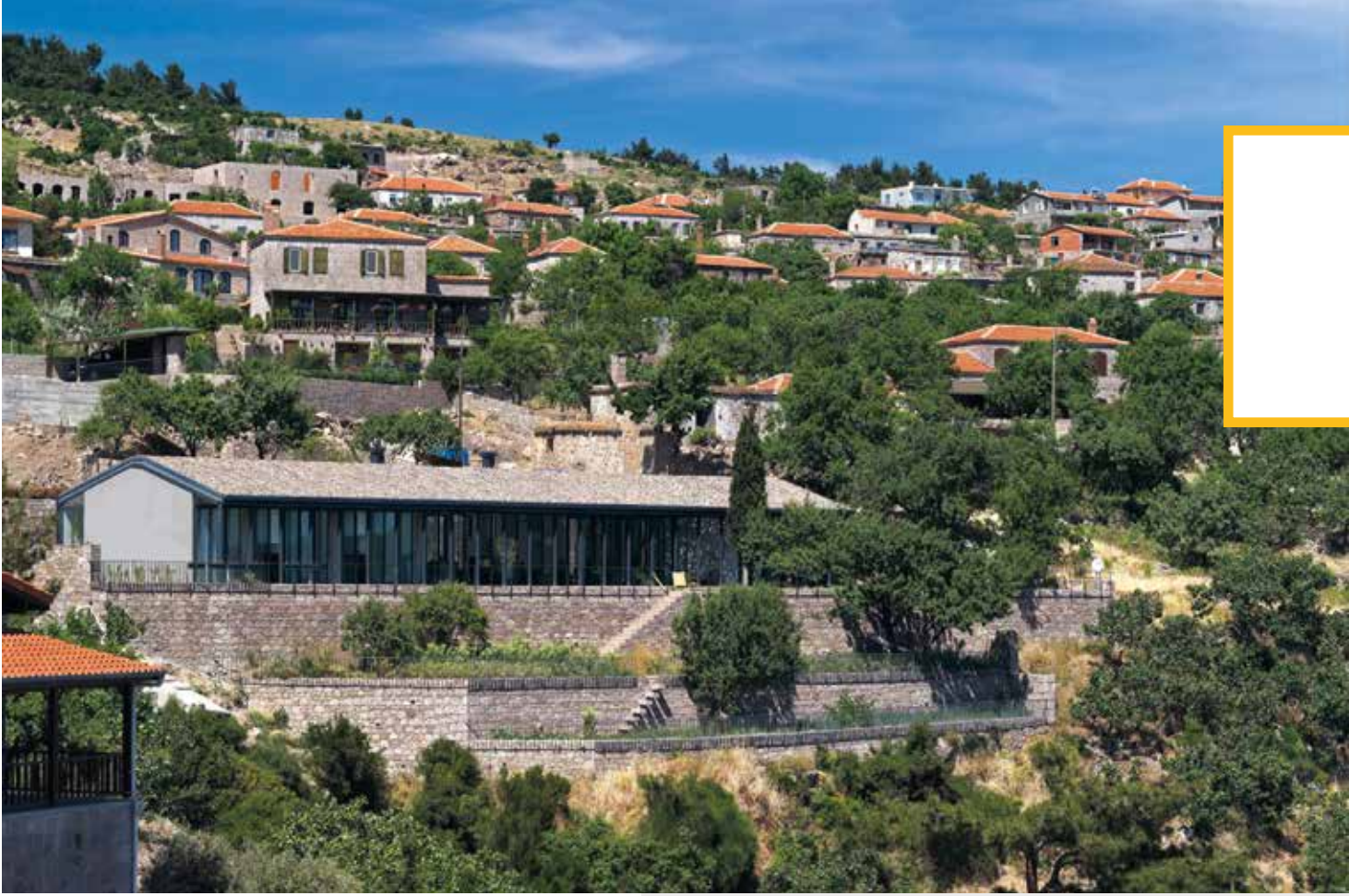
Kız Kulesi, herkesin üzerinde görüş belirtebileceği konumdaki bir yapı. Tam denizin ortasında duruyor, bütün İstanbul çevresinden geliyor, geçiyor. Geçmişte kötü restorasyon örnekleri ne yazık ki var. Ama iyileri de var. Tabii doğal olarak kimse

Bir ödül bir mimarın profesyonel yaşantısında nasıl bir yer tutar? Öncelikle hangi ödül? Medyanın bu kadar gündelik yaşantımıza hâkim olduğu dünyamızda ortaya yüzlerce mimarlık ödülü çıktı. Dolayısıyla bu tür ödüllerin bir mimara hiçbir katkısı yok.

Bizim tasarım sürecimiz bir diyalog süreci gerektiriyor. Tek yönlü bir şey olmuyor.

iyisiyle ilgilenmiyor, tedirgin oluyorlar. Bir de bir acelecilik, hemen gördüğü görüntüyü yorumlamak var. Bu ortama ben bir tartışma ortamı diyemiyorum.

Orada da son derece basit, dünyanın her yerinde yapılacak bir restorasyon çalışmasının aşamaları yaşandı. O da nedir? 2 bin 500 yaşında bir yapıdan söz ediyoruz. Bilinen yaşı 2 bin 500 olan bir yapı, yıllar içinde şu ya da bu şekilde müdahalelere uğrar. Bazı bölümleri şekil değiştirir, işlevi değişir. Üzerinden bu kadar zaman geçmiş olan bir yapıda bir yandan teknik sorunlar var, bir yanda fiziksel olarak üzerinde oturduğu ada kayıyor denize. Zeminde çatlaklar başlamış. Dolayısıyla bir yapının tutulması, hayatını sürdüreceği şekilde donatılması gerekiyor. Bir yapının üzerinde bulunduğu kaya denize doğru kayıyorsa, o kayayı tutmanın dünyada bir-iki yolu var. Çevresine kazık çakıp onu tutmak. İkincisi zemin çatlıyorsa üzerindeki yükleri azaltmak

KIZ KULESİ RESTORASYONU İLE İLGİLİ: **“BİR YAPININ ÜZERİNDE BULUNDUĞU KAYA DENİZE DOĞRU KAYIYORSA, O KAYAYI TUTMANIN DÜNYADA BİR-İKİ YOLU VAR. ÇEVRESİNE KAZIK ÇAKIP ONU TUTMAK. İKİNCİSİ ZEMİN ÇATLIYORSA ÜZERİNDEKİ YÜKLERİ AZALTMAK VE O ÇATLAKLARI TAMİR ETMEK. BUNUN GİBİ SON DERECE SIRADAN VE YAPILMASI GEREKEN İŞLER YAPILDI.”**

Kız Kulesi, herkesin üzerinde görüş belirtebileceği konumdaki bir yapı. Tam denizin ortasında duruyor, bütün İstanbul çevresinden geliyor, geçiyor.

ve o çatlakları tamir etmek. Bunun gibi son derece sıradan ve yapılması gereken işler yapıldı.

Son yıllardaki mimari anlayışınızı “Bölünmüş ama tek bir dünya” olarak tanımlıyorsunuz. Daha önce nasıldı, şimdi nasıl?

Bu babamdan duyduğum bir söz. Nasıl bir mimarlık yaptığımın kendimce bir açıklamasını oluşturdu. Bu aslında benim kariyerimin ilk gününden itibaren son derece içgüdüsel çalışma şeklim. Ben hiçbir zaman herhangi bir yapıyı bir nesne olarak tasarlayıp, onu alıp sonra belirlenen arsaya koyan bir tasarım metodolojisi izlemiyorum. Önce “Neredeyim ve elimde ne var?” sorusuyla başlıyorum. Kısa sürede yapının bitmiş halini

etkileyici bir şekilde gösterip sonuç almak mümkün fakat biz bu konuda kötüyüz. Biz genelde yarışmalara bu nedenle katılmıyoruz. Çünkü bizim tasarım sürecimiz bir diyalog süreci gerektiriyor. Tek yönlü bir şey olmuyor. Buradan “Bölünmüş ama tek bir dünya” anlayışına geri gelirsek, biz bir bütün içinde yapımızı tasarlamakla meşgulüz, bir yapı tasarlamakla meşgul değiliz. Hal böyle olunca bu kadar istesek de konuyu çevresinden ayıklayıp almıyoruz. Bizim için bir tane arsa yok. Bizim için dünya var. Herkes biz mimarlardan gitgide daha kısa sürede daha çok görüntü bekliyor. Biz de görüntüye çok sonra varıyoruz. Yani resim yarışması değil ki bu. Biz iyi diyalog olduğunda da çok iyiyiz. Onun için de sık sık görüşüp, sık sık toplantı yapıp projeyi diyalogla geliştiriyoruz.

“KENDİ GİRİŞİMİMİ KURMA HAYALİM HEP VARDI”

**DÜNYA ÜZERİNDE
161 ÜLKEDE
KULLANILAN VE 1
MİLYON 600 BİN
KAYITLI KULLANICISI
BULUNAN HELP
STEPS'İN CEO'SU
GÖZDE VENEDİK,
ADIMLARI BAĞIŞA
DÖNÜŞTÜREN
UYGULAMASIYLA
HEM SPORA TEŞVİK
EDİYOR HEM DE
ADIMLARI İYİLİĞE
DÖNÜŞTÜRÜYOR.**

Garanti BBVA tarafından 2022 yılının kadın sosyal girişimcisi seçilen

Help Steps CEO'su Gözde Venedik, “adım at, para kazan” sisteminden esinlenerek “adım at, başış yap” şeklinde bir iş modeli geliştirdi. Venedik ile kısa zamanda dünya çapında yüz binlerce kullanıcıya erişen Help Steps'in başarılı yolculuğunu konuştuk.

Asıl mesleğiniz jeofizik mühendisliği ve 14 yıl enerji sektöründe uzman mühendis olarak çalışmışsınız. Kadın girişimci olma isteği ve Help Steps fikri nasıl gelişti?

Aslında kurumsal hayatta çalıştığım son yıllarda özellikle kendi girişimimi kurma hayalim hep vardı. İyiliğe dokunabilecek ama aynı zamanda potansiyelimi de ortaya koyabileceğim bir projenin kurucusu olma fikri hep aklımdaydı. 2019 yılında bir aile sohbetinde duyduğum globaldeki ‘adım at para kazan’ trendi mobil uygulama fikri ilgimi çekti. Araştırmaya ve iş modellerini taramaya başladım. Kullanıcıyı kazançla motive ederek daha çok yürütme fikrini farklı bir iş modeline çevirip “adım at başış yap app'i neden

Help Steps CEO
Gözde Venedik

olmasın?” diye düşündüm. Türkiye pazarını araştırıp böyle bir yapı olmadığını görünce de bu işi ben yaparım dedim. Ve Help Steps'in ilk adımlarını atmış oldum. Sonrasında süreç oldukça hızlı ilerledi benim için. Pandemi ile evlere kapandığımız dönemde projeyi daha da derinleştirme fırsatı yakaladım. Uygulamanın organik olarak yayılma hızını görünce hiç tereddüt etmeden kurumsal hayatı bıraktım ve kendi şirketimin başına geçtim.

2022 yılında Garanti BBVA tarafından Kadın Sosyal Girişimci seçildiniz. Bu nasıl gerçekleşti?

Benim için önemli kilometre taşlarından biridir bu ödül. Yarışma başvuru duyurusunu 2021 yılı ekim ayında tesadüfen

Uygulamanın organik olarak yayılma hızını görünce hiç tereddüt etmeden kurumsal hayatı bıraktım ve kendi şirketimin başına geçtim.

bir sosyal medya reklamında gördüm. O güne kadar hiç duymamıştım çünkü bu ekosistemde çok yeniydim. Acaba ben de başvurabilir miyim diye düşünürken reklamı gördüğümde başvurunun son saatleri olduğunu fark ettim. Hızlıca kendimi ve girişimi anlatan formu doldurdum, açıkçası ilk başvurum olduğu için de çok ümitli değildim. İki ay kadar sonra finale kalan adaylar arasında olduğum ve ofisimize çekim yapmaya geleceklarını öğrendiğimde aslında kazanacağımı da hissettim.

Ödül gecesi yaşadığım en büyük his şuydu: "Hep acaba oldu mu, acaba yapabilir miyim diye hissediyorsun ya hani, Evet, yaptın! Başardın ve bu ödül alacak kadar büyük bir başarı..."

Bu proje için, Help Steps için, şirketim için önemli bir ödül oldu evet. Ama asıl Gözde için ve kendine inanmaya devam etmesi için çok önemliydi.

Help Steps'in toplam kullanıcı sayısı kaçta ulaştı? Şu anda kaç ülke tarafından aktif olarak kullanılıyor?

Help Steps güncel olarak 1.6 milyon kayıtlı kullanıcıya sahip ve dünya üzerinde 161 ülkede kullanılıyor. Şu ana kadar 26 bireysel ihtiyaç sahibine engelli

cihazı teslim ederek destek oldu. Toplam 225 milyar HS adım ile 40'dan fazla çeşitli kuruma bağış yapıldı. Bu da 9 bin 500 kez dünya turu atmak anlamına geliyor. Help Steps'te sokak hayvanları için faaliyet gösteren STK'lara yapılan adım bağışlarıyla yaklaşık 8 ton mama gönderimi yapıldı. Adımlar şu ana kadar yaklaşık 7 bin 640 fidana dönüştü. Ayrıca ülkemizde yaşanan üç büyük felaketle ve Ukrayna Savaşı dönemi açtığımız global proje ile toplumsal farkındalık yaratarak destek verildi.

Başka hangi ülkelerde yer almayı düşünüyorsunuz? Bu yönde en son çalışmalarınızdan bahsedermisiniz?

İstiyorum ki Help Steps kullanıldığı ülkedeki yöredeki toplumsal sorunlar için yine o bölgenin insanı tarafından kaynak sağlasın. Bu kapsamda aldığımız yeni yatırımla Help Steps önce İngiltere, 2024'de de Amerika'da yolculuğuna devam edecek. Çok yakında ilk durağımızı ve lansman tarihimizi açıklayacağız.

Kadınların bilişim sektöründe yeteri kadar temsil edildiğini düşünüyor musunuz? Bu alanda kadın girişimcilerin artması yönündeki

Adımlar nasıl bağışa dönüşüyor?

Help Steps uygulamasını, Google Play'den ve App Store'dan ücretsiz olarak indiren kullanıcılar cep telefonları cebindeyken tüm gün her zamanki gibi yürüyor, bisiklete biniyor veya koşuyor. Bu adımlar aynı zamanda bir adımsayar olan Help Steps uygulamasında birikiyor. Ardından akşam saat 24.00 olmadan kullanıcılar uygulamaya girip 'Adımlarımı HS'ye çevir' butonuna basıyor ve kısa bir reklam izliyor. Reklamlar ve sisteme entegre edilen farklı gelir modelleri ile bu adımların bir değeri oluyor. Adımları HS puanına dönüşen kullanıcılar bu puanları isterse biriktiriyor ya da ihtiyaç sahibi bireysel yararlanıcılara, sivil toplum kuruluşlarına veya spor kulüplerine bu uygulama üzerinden bağışlıyor. Sistemde her bir kampanyanın adım hedefi bulunuyor. Hedefi tamamlayan kampanya bağışa erişiyor. Böylece kullanıcılar para harcamadan sadece yürüyerek bağış yapmış oluyor.

Tüm adımlarımızı artık globalleşme özelinde atıyoruz. Ekibimi sürekli global projeler özelinde motive ediyorum.

düşünceleriniz nelerdir?

Girişim ekosistemi erkek egemen bir yapıda. Birçok sektörde bu eşitsizlik hâkim. Ama son yıllarda ülkemizden çıkan önemli teknolojik girişimlerin arkasında başarılı kadınların olduğunu görmek de gurur verici. Sektöre girince, sayımızın düşündüğümüzden daha fazla olduğunu fark ettim. Biz kadınlar aynı anda gün içinde çok fazla şapka takmak zorundayız. Aynı anda hem iyi bir anne ol, iyi bir eş ol, başarılı bir iş kadını ol ama sakın aileni ihmal etme, bir yandan ailene de destek ol, bakımlı ol, fit ol, hepsini ayna anda yap ama mental sağlığını koru. Diğer yandan kendini geliştir, eğitimi bırakma. İnsan okurken yoruluyor. Bir de bunu 24 saat yaşadığınızı düşünün. İşte Türkiye’de Kadın! Bu algıyı önce biz kadınlar yıkacağız. Biz her şeyi aynı anda olmayacağız! Bize yüklenen bu sorumlulukların altında ezilmeyeceğiz. Kadının toplumdaki ona nakşedilen görevlerini, sorumluluklarını çekirdek aile yapısında kadın-erkek paylaşmadan başarılı kadın girişimleri artırmamızın zor olacağı görüşündeyim. Bunun da tek yolu eğitim.

Sadece Türkiye’de değil dünyada da en çok kullanılan “sağlık ve sağduyu” uygulaması olmak istediğinizi söylüyorsunuz. Bu yönde ne

gibi adımlar atıyorsunuz?

Tüm adımlarımızı artık globalleşme özelinde atıyoruz. Türkiye’de de çalışmamalarımız ve yatırımlarımız devam ediyor ve tabii ki edecek. Ancak ekibimi sürekli global projeler özelinde motive ediyorum. Hedef ülkelerdeki network’lerimizi ve iş birliklerimizi hızlandırıyorum.

Şu anda kullanıcılar sizin aracılığınızla adımlarını hangi alanlarda sosyal iyiliğe dönüştürebiliyor?

Bir toplumda dokunulması gereken hangi sosyal sorun varsa uygulamamızda o konu için bir kampanya ya da ilgili bir sivil toplum kuruluşu iş birliği mevcut. Kullanıcılarımız, sokak hayvanları, engelliler, kanserli hastalar, eğitim, doğa, sürdürülebilirlik, açıklıkla mücadele ve kadın emeği için adım atabilirler.

Kahramanmaraş merkezli depremler için yürüttüğünüz bir yardım kampanyası var mı ya da bu konuda bir girişiminiz oldu mu?

Depremi ilk günü hızla ana adım başış kampanyasını açtık. Sonrasında ihtiyaçlar değiştiğçe daha orta ve uzun vadede projeler geliştirmeye başladık ve hızla yıllık planlarımızı bölge için yapma kararı aldık. Bu konuda destekçimiz olan birçok marka ile deprem bölgesindeki sorunlara yönelik kampanyalarımız başladı. Süreç içinde de yeni kampanyalar açmaya devam edeceğiz.

Girişim ekosistemi erkek egemen bir yapıda. Ama son yıllarda ülkemizden çıkan önemli teknolojik girişimlerin arkasında başarılı kadınların olduğunu görmek de gurur verici.

“AMACIMIZ ODE’Yİ ANA AKIM YALITIM MARKALARINDAN BİRİ YAPMAK”

ODE YALITIM İNGİLTERE ÜLKE MÜDÜRÜ MIKE PRINCE, ODE İÇİN İNGİLTERE’DE BÜYÜK BİR FIRSAT BULUNDUĞUNU DİLE GETİRDİ.

ODE Yalıtım İngiltere
Ülke Müdürü
Mike Prince

Enerji maliyetlerinin artması ve birçok hükümetin sıfır karbon hedeflerine taahhüt etmesiyle birlikte Kuzey Avrupa’da yalıtım pazarı için iyi bir dönemdeyiz.

Öncelikle sizi tanıyabilir miyiz? Sektör ile ve ODE Yalıtım ile yolunuz nasıl kesişti?

Fransız merkezli inşaat malzemeleri üreticisi Saint Gobain’de 23 yıl boyunca hizmet verdim. Burada başlangıçta ses yalıtımını geliştirmek için kullanılan cam yünü paneller üreten Ecophon markası ile çalışıyordum. Bu paneller; okullar, hastaneler ve ofisler gibi birçok yapı türünde sesin performansımız ve refahımız üzerinde büyük bir etkisi olduğu durumlarda kullanılır. Birçok ülkede, iş birimi kurulumları üzerinde çalıştım ve daha sonra kariyerime, İngiltere’ye dönerek, Isover ile bina ve HVAC (Isıtma, havalandırma ve iklimlendirme) pazarının termal yalıtım alanında devam ettim. Saint Gobain’den ayrılarak cam yünü üreten İsviçreli üretici Sager AG’ye katıldım ve İngiltere HVAC pazarında güçlü bir marka oluşturduk. Ne yazık ki, ekonomik koşullar cam yünü boru bölümünün üretimini durdurmamıza neden oldu. Yolum bu esnada İngiltere pazarına odaklanmış olan ODE ile kesişti. ODE’nin İngiltere pazarı ile ilgili hedeflerini öğrendim, üretim tesislerini ziyaret ettim ve yapılan görüşmelerin ardından, İngiltere Ülke Müdürü pozisyonunu kabul etmekten mutluluk duydum.

Avrupa’da yalıtım sektöründe nelere dikkat ediyorsunuz?

Enerji maliyetlerinin artması ve birçok hükümetin sıfır karbon hedeflerine taahhüt etmesiyle birlikte Kuzey Avrupa’da yalıtım pazarı için iyi bir dönemdeyiz. Bina sahipleri ve mühendisler, bina dış kabuğunun ve bina hizmetlerinin optimal şekilde yalıtılmasının enerji tasarrufu için önemli olduğunu fark etmekte ve birçok bina spesifikasyonu, artık temel düzenleme seviyelerinin ötesine geçmekte. En iyi ısı performansına sahip cam yünü, belirleyiciler için açık bir tercih ve ısı yalıtımı müteahhitleri tarafından

kolay ve verimli uygulanabilir bir malzeme olarak tercih ediliyor. Malzeme belirleme aşamasında yangın güvenliği de önemli bir konu ve cam yününün yanmaz özelliği insanlara güven veriyor.

ODE Yalıtım hangi ürünleriyle diğerlerinden ayrışıyor?

Cam yünü, taş yünü ve elastomerik kauçuk köpüğü gibi malzemeler ardından müteahhitlere ürünlerimizi seçmeleri ve uygulamaları konusunda güçlü bir yerel destek sağlayacağız. Kapsamlı deneyimimiz ve teknik bilgimiz sayesinde, doğru uygulama için doğru ürünü önererek riski ortadan kaldırılabılır ve tüm proje paydaşlarına değer katabiliriz.

ODE Yalıtım ile İngiltere’de neler hedefliyorsunuz?

İngiltere’de büyük bir fırsatımız var ve amacımız ODE’yi ana akım bir yalıtım markası haline getirmek. Bunun için ilk olarak İngiltere’de daha geniş stoklara sahip olmak için dağıtım ortağı ağıımızı genişleteceğiz; ardından yüklenicilere ürünlerimizi seçmeleri ve kurmaları konusunda güçlü bir yerel destek sağlayacağız.

Bir sonraki adımımız, binaların ve bina hizmetlerinin tasarımını yapan mimarlar ve mühendislerle ilişkiler geliştirmek olacak. Projeler için en iyi yalıtım sistemlerini belirlemelerine yardımcı olacağız. Belirleyicilerin bina düzenlemelerine uygun olmasına ve enerji tasarrufunu optimize etmek için en iyi uygulamalar konusunda tavsiyelerde bulunabileceğiz. ODE Yalıtım sistemlerine olan satışlarımız ve taleplerimiz arttıkça, yerel bir dağıtım merkezi açmayı planlıyoruz. Böylelikle ürünlerimizin bulunabilirliğini artırıp, bize kolayca ulaşımı sağlayacağız.

Modacı
Hatice Gökçe

Tasarımın içinde zaten bulunan sürdürülebilirlik ilkesi, hızlı moda kavramının dünyaya verdiği zarar sebebiyle ana kavram olarak en başa konuldu diyebiliriz.

Dünyanın ilk geri dönüştürülmüş elyafi olan acrycycle ile üretilmiş örmeler ve dokumalar son iki koleksiyonumuzun yüzde 50'sini oluşturuyor.

“SÜRDÜRÜLEBİLİR MODA HIZLI MODAYA KARŞI ÇIKTI”

Türkiye’de alternatif erkek giyimi konusunda 23 yıl önce bir tasarım markası kuran Hatice Gökçe, bu zaman dilimi boyunca, yabancı markalar yanında Türk tasarımcı markalarının da tercih edilebileceğini, kendi tasarımlarını üretip satışa sunulabileceklerini ve markanın bu yolla da var olabileceğini kanıtladı. Tasarımları Tarkan, Can Bonomo, Selahattin Paşalı gibi ünlüler tarafından da tercih edilen modacı, aynı zamanda “sürdürülebilir moda” anlayışının ısrarlı bir takipçisi.

Sürdürülebilir moda nedir? Türkiye’de uygulanabildiğini düşünüyor musunuz?

Modanın yaratım, üretim ve pazarlama döngüsü içinde ona etki eden tüm disiplinleri de içine alan, hızlı moda anlayışına karşı geliştirilmiş bir kavram sürdürülebilir moda. Tasarımın içinde zaten bulunan sürdürülebilirlik ilkesi, hızlı moda kavramının dünyaya verdiği zarar sebebiyle ana kavram olarak en başa konuşlandı diyebiliriz. Hızla adapte olunması oldukça zor olan, kültürel, ekolojik ve en nihayetinde finansal olarak aynı anda hareket edildiğinde fayda sağlayacak zorlu bir süreç. Bilinçli bir tüketiciye ihtiyacı olan bir kavram. Öncelikle tüketicinin bilinçlendirilmesi gerekiyor. Elbette dünyada bu kavram için harekete geçmiş çok sayıda kurum ve yaratıcılar var. Zamanla bir kültür olarak yerini belirleyecektir.

**ERKEK GİYİMİNİN SIRA
DIŞI MODACISI HATİCE
GÖKÇE, SÜRDÜRÜLEBİLİR
MODANIN HIZLI MODA
ANLAYIŞINA KARŞI
GELİŞTİRİLMİŞ BİR
KAVRAM OLDUĞUNU
VE BUGÜNE KADAR
KOLEKSİYONLARINI
AZ SAYIDA, UZUN
ÖMÜRLÜ VE ZAMANSIZ
TASARIMLAR
DOĞRULTUSUNDA
HAZIRLADIKLARINI
BELİRTİYOR.**

Türkiye’de de sürdürülebilir moda elbette uygulanıyor. Öncelikle tüketicilerin bilinçlendirilmesi ve sürdürülebilirliğin gerekliliği konusunda ikna edilmesi gerekiyor. Giydiğimiz giysilerin kim tarafından, nerede, hangi kaynaklar kullanılarak, hangi şartlarda üretildiğini bilmek, bu dünyada yaşayan sorumlu bireyler olarak artık hepimizin görevi. Tekstil ve moda ürünlerin döngüsel modaya hizmet edip etmediğini, giydiğimiz ürünlerin moda ürün olması yanında diğer faydalarının neler olduğunu bilmek, o üründe ikinci, üçüncü hatta dördüncü faydayı aramak pratiğimiz ve bireysel sorumluluğumuz olmalı. Aldığımız ürün sosyal fayda sağlıyor mu, karbon ayak izini küçültüyor mu? gibi bütün bu soruların sorulmasını sağlayabiliriz.

Sürdürülebilirliğe önem veren tasarımcılardan birisiniz. Tasarımlarınızda bu anlayışa nasıl yer veriyorsunuz? Nelere dikkat ediyorsunuz?

Kurulduğumuz günden beri dikkat ettiğimiz konular aslında “sürdürülebilir moda” kavramının ana maddelerini kapsıyor. Bugüne kadar koleksiyonlarımızı; düşünme süresi uzun tutulmuş tasarımlar, az sayıda üretim, doğal ve uzun ömürlü materyal kullanımı, dayanıklı dikim teknikleri, zamansız tasarımlar, kültürel değerleri taşıyan tasarımlar bütün bu ilkeler doğrultusunda hazırladık. İki yıl önce ise hayatımıza acrycycle girdi. Dünyanın ilk geri dönüştürülmüş elyafı olan acrycycle ile üretilmiş örmeler ve dokumalar son

iki koleksiyonumuzun yüzde 50'sini oluşturuyor. Kullandığımız materyaller çok değerli olduklarından neredeyse atığımız olmuyor. Tüm atıklarımızı bir şekilde tasarımlarımızda kullanılıyor.

Sürdürülebilir moda algısı küresel olarak ne boyutta? Geleneksel modada bir dönüşüme yol açabilecek kadar güçlü olduğunu söyleyebilir miyiz? Neden?

Dünyada gerçek anlamda değişen bir moda algısı söz konusu. En mutluluk verici yanı genç neslin modaya bakışındaki esneklik. Genç nesle moda beğenileri artık aileden bir miras gibi geçmiyor ve tasarım konusunda farklı seçimler söz konusu. Bu sebeple geleneksel modanın dönüşüme uğramaması imkânsız.

“Argande” markası adı altında üretilen ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi’ndeki kadınlar tarafından yöreye özgü kumaşlarla üretilen hazır giyim koleksiyonu projesinde görev aldınız. Proje devam ediyor mu ve kadınların iş gücüne daha fazla katılımları ve sürdürülebilirlik için nasıl bir önem taşıyor?

2008 yılında UNDP Türkiye’den Gönül Sulargil’in yazdığı bir proje olan “Güneydoğu Anadolu Bölgesinde

**GELENEKSEL
KUMAŞLARIN
KÜLTÜREL
DEĞERLERİMİZİN
İÇİNDEKİ
KIYMETİNİ
ANCAK TASARIM
YOLUYLA İFADE
EDEBİLİRİZ. ÖZEL
DOKUMALARIN
ÜRETİMİN DEVAMI,
GÜNCEL HAYATTA
KULLANIMLARINI
SAĞLAMAK
TASARIMCI
OLARAK
GÖREVİMİZ.**

Hayata geçirdiğimiz tüm projelerde sürdürülebilirlik kavramını mutlaka işliyoruz.

Kadına Yönelik Yenilikler” başlıklı bir projeyi Argande ismiyle bir kadın markasına dönüştürdük. 10 yıl boyunca her sezon koleksiyon hazırladık ve koleksiyonda kutnu ve şel-şapık gibi bu bölgeye özgü etnik kumaşların kullanılmasını şart koştuk ve Türkiye’nin 40’a yakın değerli moda tasarımcılarıyla çalıştık. Proje olarak var olduğu günden itibaren sonraki tüm süreçte, kurduğumuz Argande markasının tasarım koordinatörüyüm ve bu süreçte büyük bir zevkle çalıştım. Proje 2019 yılından beri üretim yapmıyor ancak örnek bir proje olarak varlığını sürdürüyor. 2008 yılından beri Türk moda sektöründe pek çok hazır giyim markasıyla iş birliği yaptı. Kadın iş gücüne katkısı açısından çok değerli. Bu proje sayesinde sadece Argande sayesinde bölgedeki 1000’i aşkın kadına istihdam sağladı.

Yerel üreticiler, geleneksel kumaşlar sizin için ne ifade ediyor? Modanın sürdürülebilirliği için sizce ne kadar önemli?

Geleneksel kumaşların kültürel değerlerimizin içindeki kıymetini ancak tasarım yoluyla ifade edebiliriz. Özel dokumaların üretimin devamı, güncel hayatta kullanımlarını sağlamak tasarımcı olarak görevimiz. Benim için her zaman kıymetliydi. Bu tür kumaşların üretim ve kullanım kolaylıkları zaten sürdürülebilirlik ilkelerine hizmet ediyor bu sebeple üretimlerinin devamı ve güncel hayatta kullanımlarının önünün açılması ancak biz tasarımcıların farklı tasarımlarıyla mümkün olacak.

Yurt dışından nasıl dönüşler alıyorsunuz? Dünyaya açılmak, gelecek planlarınızda

ne kadarlık bir yer tutuyor?

Dünyanın pek çok yerinden müşterilerimiz var. Online satışlar sayesinde de farklı ülkelerden genellikle yaratıcı departmanlarda çalışan erkek yabancı müşterilerimiz oluyor. Koleksiyonlarımız ve gerçekleştirdiğimiz projeler dünyanın farklı ülkelerinde merak ediliyor ve yayınlanıyor. Pek çok yabancı moda ve trend kitaplarında proje ve koleksiyonlarımızla yer alıyor.

2024 yılı koleksiyonu hazırlıklarına başladınız mı? Nasıl bir koleksiyon hayalinizdeki?

2024’ün ilk ayı, yurt dışında gerçekleştireceğimiz bir şov için hazırlanıyoruz.

Önümüzdeki dönemlerde sizi sürdürülebilirlikle ilgili projelerin içinde görebilecek miyiz?

Hayata geçirdiğimiz tüm projelerde sürdürülebilirlik kavramını mutlaka işliyoruz. En son projemiz “Ucubeler Sirki” buna güzel bir örnek olabilir. Bildiğiniz gibi Posthümanizm, son 30 yılda popülerliği artan, edebiyat, felsefe ve medya başta olmak üzere, teknoloji ve çevre bilimi alanlarında da yoğun ilgi gören, eleştirel bir kuram. “Posthüman Bir Çağda Performans ve Ucubeler Sirki Projesi”nde yer alan hikâyelerde, tasarımlar aracılığıyla sürdürülebilirliği de işledik. Ucubeler Sirki Dramaturji Laboratuvarı, posthüman edebiyatın ikonlaşmış mitolojik karakterlerine, Shakespeare’in doğaüstü kahramanlarına ve Anadolu coğrafyasının “canavarlarına” odaklanıyordu. Şahmeran, Beyaz Kadın, Lilith ve Dibbuk gibi mitolojik karakterler; dramaturglar ve oyuncularla birlikte hikâye anlatıcılığı yanında posthüman bir yaklaşımla tasarımlar aracılığıyla da yorumlanmış oldu.

Özellikle Mart ayında Open AI'nin GPT4 sürümünü piyasaya çıkınca tüm dünya bu teknolojiyi ve insan hayatındaki etkilerini konuşmaya başladı.

Kendi özel yapay zekâ teknolojisi üzerinde çalışan **Apple**, hem bu nedenle hem de gizli verilerinin sızdırılacağı endişesiyle AI araçlarının kullanımını kısıtlama kararı aldı.

TEKNOLOJİDE ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ DÖNEMİ

**GÜVENLİK
ENDİŞELERİNE
RAĞMEN TÜM
DÜNYA CHATGPT
GİBİ SOHBET
ROBOTLARININ
ETKİSİ ALTINA
GİRMİŞ DURUMDA.
ÇOK YAKINDA
ARAMA
MOTORLARINA
İHTİYAÇ
BIRAKMAYACAĞI
VE AKILLI
TELEFONLARA
ENTEĞRE
EDİLEBİLECEĞİ
SÖYLENİYOR.**

Gün geçtikçe kullanımı artan ChatGPT gibi yapay zekâ teknolojileri, herkesi şaşırtmaya devam ediyor. 2023 yılının teknolojisine

damga vuran sohbet robotları, çok kısa bir sürede geniş kitlelere ulaştı. Özellikle Mart ayında Open AI'nın GPT4 sürümü piyasaya çıkınca tüm dünya bu teknolojiyi ve insan hayatındaki etkilerini konuşmaya başladı. Yapay zekâ teknolojileri şirketi OpenAI, 2022 yılının kasım ayında ChatGPT isimli dil modelini lanse ettiğinde ilgi o kadar fazlaydı ki araç bir haftada bir milyon kullanıcı sayısına erişti. Daha sonra Microsoft, OpenAI ile anlaşarak arama motoru Bing'e ChatGPT'yi ekledi. İnternetin keşfinden sonra teknolojiye en büyük devrim olarak görülen "üretken yapay zekâ" dönemi böylece başlamış oldu. ChatGPT'nin yakaladığı çıkış, teknoloji şirketleri arasında rekabeti daha da

alevlendirdi.

Çağın gerisinde kalmak istemeyen Google hızla harekete geçerek ChatGPT'ye karşı Bard isimli bir model geliştirdi. Mayıs ayında lanse edilen ve orijinal metin içeriği üretmekten kod yazmaya kadar birçok önemli donanıma sahip Bard, basit komutlarla tarif edilen bir nesnenin ya da durumun görsellerini kolayca oluşturabiliyor. Apple'ın da kendi özel yapay zekâ teknolojisi üzerinde çalıştığı biliniyor. Hem bu nedenle hem de çalışanların gizli verileri sızdıracağı endişesiyle AI araçlarının kullanımını kısıtlama kararı aldı.

YAPTIKLARI YAPACAKLARININ TEMİNATI

Gelelim ChatGPT ile yapılabileceklerle... Sorulara şaşırtıcı şekilde doğru ve detaylı yanıtlar verebildiği çoğu insan tarafından biliniyor. Bunun dışında çeviri yapabiliyor, uzun metinleri özetleyebiliyor, önerilerde

ChatGPT yükselişe geçtiğinden bu yana **en çok konuşulan başlıklardan biri de mesleklerin geleceği.** AI teknolojisiyle birlikte **bazı mesleklerin miadını dolduracağı ve milyonlarca kişinin işsiz kalabileceği** tahminleri yapılıyor.

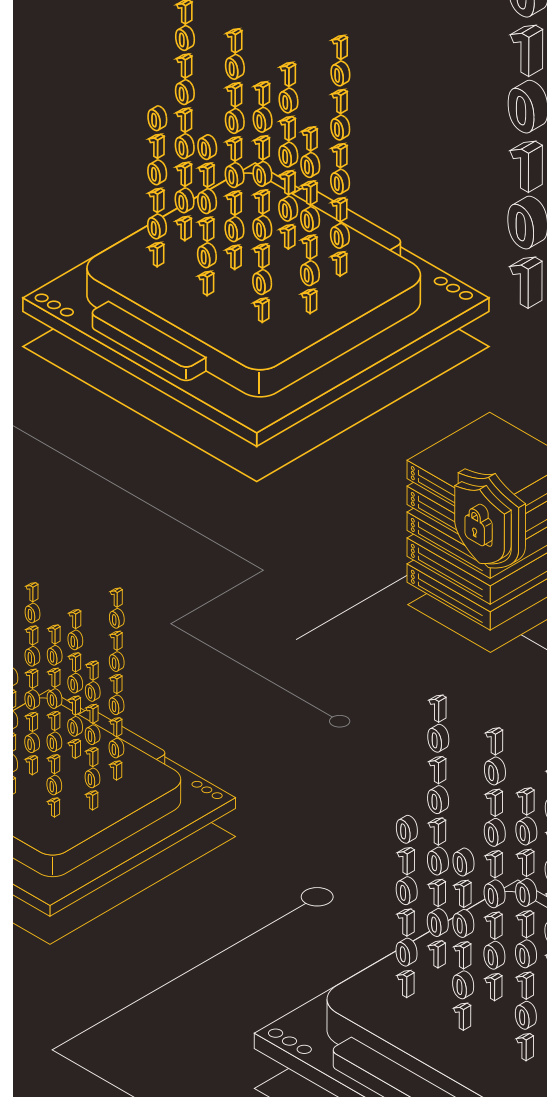
bulunabiliyor, makale ve haber yazabiliyor. Biz bu yazıyı yazarken bile teknoloji donanımına yeni özellikler ekleniyor. Kısa bir zaman içinde sohbet robotlarının gelişimine, multi modellerle devam edeceği söyleniyor. Bu durumda kullanıcı tarafından verilen anahtar kelimelerle, her türlü fotoğraf ve videolar oluşturabilecek. GPT3 sürümü milyarlarca veri havuzu kullanırken GPT4 sürümü ise trilyonlarca veri kullanabiliyor. Böylece daha doğru ve güvenilir bilgilere erişilebiliyor. GPT5 için gün sayılırken yapay zekânın nereye kadar gidebileceği büyük merak konusu.

TEHLİKENİN FARKINDA MIYIZ?

Yapay zekâ teknolojilerinin çok hızlı bir şekilde ilerlemesi bazı endişeleri de beraberinde getiriyor. Her şeyden önce yapay zekâ yanlış anlaşılmalara çok açık ve üretilen bilgilerin güvenilirliği sorgulamaya neden oluyor. Aynı teknolojiyle ilgili, kötü amaçlı kullanımlar ve insanın kontrolünden çıkması gibi riskler de bulunuyor. Üstelik teknoloji dünyasının patronları Elon Musk, Bill Gates bile sohbet botlarının yapılabilecekleri konusunda ciddi ciddi tartışılıyor Yapay zekânın babası sayılan Dr.

Geoffrey Hinton'ın açıklamaları da büyük ses getirmişti. Derin öğrenme ve yapay sinir ağları üzerine öncü çalışmaları bulunan Hinton, yapay zekâli sohbet robotlarının bazı tehlikelerini korkutucu olarak nitelendirirken, insanlardan daha zeki hale gelebilecekleri ve "kötü aktörler" tarafından istismar edilebileceklerine dikkat çekti.

Bir itiraf da bizzat işin mutfağındaki OpenAI'den geldi. ChatGPT'yi geliştiren OpenAI'nin Üst Yöneticisi (CEO) Samuel Harris Altman bu konuda ABD Senatosu'nda yargı alt komitesinde ifade verdi. Samuel Harris Altman, ChatGPT'nin kanuni düzenlemelerle sınırlanmaması durumunda teknoloji endüstrisi olarak dünyaya önemli zararlar vermekten korktuklarını kaydetti. Bunun birçok farklı şekilde olabileceğini düşündüğünü söyleyen Altman, teknolojik bir devrim olarak bahsettiği ChatGPT teknolojisinin en çok iş gücünü etkilemesini beklediğini belirtti. ChatGPT teknolojisinin "çok kötü yerlere gidebileceği" öngörüsünü de dile getiren Altman, yapay zekâdaki bu değişikliklerin yönetilmesi için hükümetin devreye girmesi konusunda hemfikir. Altman'a

AB Komisyonu tarafından alınan kararlar çerçevesinde ChatGPT benzeri yapay zekâ araçları kullanılırsa kamuya açık olan bilgiler paylaşılamayacak, fikri mülkiyet hakları göz önünde bulundurulacak, AI üzerinden elde edilen bilgiler resmi belgelerde kullanılamayacak.

Bu iş kolları risk altında

ChatGPT yükselişe geçtiğinden bu yana en çok konuşulan başlıklardan biri de mesleklerin geleceği. AI teknolojisiyle birlikte bazı mesleklerin miadını dolduracağı ve milyonlarca kişinin işsiz kalabileceği tahminleri yapılıyor. Microsoft'un kurucusu Bill Gates'e göre teknolojik gelişmelerden etkilenen ilk meslek grubu öğretmenlik. Yapay zekâ öğretmenlerinin insan öğretmenlerden daha düşük maliyetli olacağını ifade eden Bill Gates, aynı zamanda dünyadaki eğitim eşitsizliklerini de gidereceğine inanıyor. Teknolojinin etkileyeceği en riskli gruplar arasında yazarlar, gazeteciler, çevirmenler, halkla ilişkiler uzmanları, web ve arayüz tasarımcıları, finans analistleri, vergi memurları ve anket araştırmacıları sayılıyor. Ancak yine de yapay zekânın bir mesleğin yerini tamamen alması mümkün görünmüyor. Belki iş gücü ihtiyacı azalacak fakat işin insan uzmanlarına ihtiyaç devam edecek.

GPT3 sürümü milyarlarca veri havuzu kullanırken GPT4 sürümü ise trilyonlarca veri kullanabiliyor. Böylece daha doğru ve güvenilir bilgilere erişilebiliyor.

göre yapay zekâ teknolojilerinin lisans denetimlerinden sorumlu bağımsız bir mekanizma kurulursa bir dizi güvenlik standardı oluşturulabilir.

AB HAREKETE GEÇTİ

Avrupa Birliği'nin ChatGPT ve Bard gibi yapay zekâ sistemleriyle ilgili yasal bir düzenlemesi henüz yok. Ancak AB Komisyonu tarafından ilk yasal düzenleme teklifi, iki yıl önce düzenlenmiş ve Avrupa Parlamentosu'na (AP) sunulmuştu. Yasa onaylandığı takdirde iki yıl içinde uygulamaya geçilmesi planlanıyor. Bu da yapay zekâ sistemlerinin daha şeffaf bir şekilde yönetilmesine imkân taniyacak. Öte yandan Avrupa Birliği Komisyonu, yapay zekâ araçlarının risklerini önlemek ve daha güvenli kullanımlarını sağlamak için çalışanlarına yönelik yeni kurallar belirledi. Alınan kararlar çerçevesinde ChatGPT benzeri yapay zekâ araçları kullanılırsa kamuya açık olan bilgiler paylaşılamayacak, fikri mülkiyet hakları göz önünde bulundurulacak, AI üzerinden elde edilen bilgiler resmî belgelerde kullanılamayacak. Son zamanlarda AI temelli risklerin değerlendirilmesi konusunda G7 ülkeleri de ortak bir anlaşmaya vardı.

ODE, KALİTE VE GÜVEN GETİRDİ

İzomees İzolasyon Yönetim Kurulu Başkanı

Mehmet Keleş

İZOMEES OLARAK 2013'TEN BERİ İSTANBUL'DA YAPI MALZEMELERİ VE YALITIM SEKTÖRÜNDE HİZMET VERDİKLERİNİ BELİRTEN MEHMET KELEŞ, SON BİR YILDIR ODE YALITIM'IN YENİLİKÇİ, FONKSİYONEL VE ÇEVREYE DUYARLI ÜRÜNLERİYLE YOLA DEVAM ETTİKLERİNİ SÖYLÜYOR.

olsun, mimari ve mühendislik evrensel bağlamı ele alan ve o bağlam içerisinde yenilikçi, fonksiyonel, ekonomik, çevreye duyarlı tasarım ve mühendislik anlayışıyla yaklaşmayı ilke edinmiş, yaptığı işlerde kaliteden ödün vermeden iş teslimi yapan bir firma. Kuruluşundan bu yana pek çok yerli ve yabancı projeyi anahtar teslim veya kısmi olarak tamamlamış olan İzomees, yalıtım adına tüm disiplinleri tek çatı altına topluyor. Uzman kadrosu ve yenilikçi çözümleri ile sürekli olarak daha iyisini hedeflemekteyiz.

bulunuyor. Müşterilerimizden de olumlu dönüşler alıyoruz.

2022 yılını sektörünüz ve şirketiniz açısından değerlendirdiğinizde neler söylersiniz?

Pandeminin olumsuz yönlerini ve etkilerini geride bırakarak 2022 yılına hızlı bir giriş yaptıktan sonra başarılı bir yıl geçirdik. Hizmet verdiğimiz alanlar ve satışını yaptığımız ürünler konusunda insanların yaşam kalitelerini artırmaya, kullandıkları mekanların iyileştirilmesine ve uzun soluklu doğru çözümler bulmaya odaklandık.

Öncelikle sizi ve şirketinizi tanıyabilir miyiz? Ne kadar zamandır sektörün içindedesiniz?

Ben 20 yıldır sektörün içindeyim, 10 yıldır da kendi işletmemle sektörde çalışmaya devam ediyorum. Firmamız 2013'den bu yana İstanbul'da yapı malzemeleri proje satışı ve yalıtım sektöründe hizmet veriyor. Uzman teknik kadrosu ile sistem çözümleri üreten İzomees İzolasyon, bu çözümleri temelden çatıya tüm yapılar (konutlar, ticari ve sanayi yapılar, köprüler, havuzlar, yollar, hava limanları) için uyguluyor.

ODE ile iş birliğiniz ne zaman, nasıl başladı? ODE ile çalışmak şirketinizin gelişimini nasıl etkiledi?

ODE ile 2022 yılında çalışmaya başladık. ODE, bugün beş modern üretim tesisinde dört binden fazla ürün çeşidi ve uzman personeliyle yalıtım sektörünün en büyük üreticileri arasında yer alıyor. Biz de firmanın paydaşı olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. ODE kalitesi ve güveni ile çalışmak firmamızı da olumlu yönde etkiledi.

2023 ve sonraki yıllar için kendinize nasıl hedefler belirlediniz? Gelecekte şirketinizi nasıl konumlandırıyorsunuz?

İşletmemizin yetenek ve güç kullanım kapasitesi doğrultusunda, müşterilerimizin tüm ürün ve hizmet beklentilerini dünya standartlarında karşılamak, müşterilerimizin ve çalışanlarımızın memnuniyetlerini artırmak, amaçlarımızı çevreye ve doğaya zarar vermeden, ilişkide olduğumuz kurum ve kişilerle uyum içerisinde gerçekleştirmek, dünya, ülke ve bölge ekonomisine katkıda bulunmak, mevcut ve yeni ürünlerimiz ile faaliyet bölgelerimizin gelişiminde önemli roller alarak, sürekli girişimci olmak en temel ilkimiz.

Şirketiniz sektörde ve bölgenizde ne gibi farklılıklar barındırıyor?

İzomees, konu ve ölçeği ne olursa

Ürün yelpazenizde ağırlıklı olarak hangi ODE ürünleri bulunuyor?

Müşterilerinizden ODE ürünleriyle ilgili nasıl dönüşler alıyorsunuz?

Ağırlıklı olarak XPS ve PROOF ürünleri

WIND ANKARA ÇAYYOLU PROJESİ

ODE YALITIM'I TERCİH ETTİ

**SU YALITIMINDA YÜKSEK
PERFORMANSIYLA DİKKAT ÇEKEN
EPİKON PROOF, ANKARA'NIN EN
GÖZDE YAŞAM MERKEZLERİNDEN
ÇAYYOLU'NDA İNŞA EDİLEN
KONUT PROJESİNDE KULLANILDI.**

G

Ankara ili, Çankaya ilçesi Çayyolu'nda hayata geçirilen Wind Ankara Çayyolu Projesi'nde ODE Yalıtım ürünleri tercih edildi. 22 katlı tek kule ve 14 müstakil villadan oluşan konut projesinde ODE Yalıtım tarafından 14 bin 500 metrekare Epikon Proof EP 450 kullanıldı.

EPİKON PROOF YENİ NESİL TEMEL SU YALITIM SİSTEMİ

Yüksek dayanımlı taşıyıcı ve yüksek performanslı SBS katkılı polimer bitümün son teknolojiyle formüle edildiği Epikon Proof, temel ve tek yüz kalıp perde su yalıtım uygulamalarında güvenle kullanılabilen, taze betona yüksek yapışma mukavemetine sahip, bir yeni nesil su yalıtım sistemi. Esnek, dayanıklı ve su geçirmez özellikleriyle dikkat çeken Epikon Proof, zaman ve maliyet tasarrufu da sağlıyor. Yatay uygulamada koruma betonu ve ayırıcı keçe ihtiyacını ortadan kaldıran yeni nesil temel su yalıtım sistemi hafriyat ve işçilikte de tasarruf sağlıyor.

YIRTILMAYA, KİMYASALLARA VE ZOR HAVALARA DAYANIKLI

Epikon Proof, sahip olduğu özel reçete ve üst yüzeyindeki özel kumlu yapısı sayesinde, üstüne dökülecek temel betonuna mükemmel yapışma sağlayarak geçirimsiz bir yüzey oluşturduğu gibi, olası noktasal su sızıntılarında temel betonu ve su yalıtımı arasında suyun ilerlemesini engelleyerek mükemmel bir koruma sağlıyor. Aynı zamanda yoğun elastomerik reçetesinin sağladığı esnek yapısıyla, hareketli temellerde, zemin oynamalarında taşıyıcı sistemle birlikte çalışıyor. Üstelik yüksek dayanımlı keçe taşıyıcısıyla (1000/800 N/50 mm) ve özel formülüyle yırtılmaya ve delinmeye karşı mukavemetli bir özelliğe sahip. Yüksek hidrostatik basınca maruz kalan derin temellerde ideal çözüm olarak sunulan malzeme, hem kimyasallara hem de zorlu iklim koşullarına dayanıklı olduğundan uzun ömürlü kullanılabilir.

Epikon Proof, yoğun elastomerik reçetesinin sağladığı esnek yapısıyla, hareketli temellerde, zemin oynamalarında taşıyıcı sistemle birlikte çalışıyor.

TÜRKİYE'NİN SADECE YÜZDE 2,2'SİNE GÖRE DEPREM GÜVENLİĞİ AÇISINDAN SU YALITIMI ÖNEMLİ

ODE Yalıtım tarafından yapılan 'Su Yalıtımı ve Binaların Deprem Güvenliği Algı Araştırması'na göre her 100 kişiden 45'i oturduğu binada su yalıtımı olup olmadığını bilmezken Türkiye'nin sadece yüzde 2,2'si deprem güvenliği açısından su yalıtımının önemli olduğunu düşünüyor.

Türkiye'nin ve dünyanın en büyük depremlerinden biri olarak kayıtlara geçen Kahramanmaraş merkezli felaketin ardından topraklarının büyük bir bölümü deprem kuşağında olan ülkemizde en öncelikli konuların başında binalarda deprem güvenliği gelmeye başladı. Bu farkındalıktan yola çıkan ODE Yalıtım, deprem-su yalıtımı arasındaki ilişkinin bilinirlik seviyesini tespit ederek, bu konuda farkındalık oluşturmak ve binalarda deprem güvenliğindeki öncelikleri ölçmek üzere Türkiye'nin en kapsamlı araştırmasını yaptı. Aksoy Araştırma iş birliğiyle yapılan "Su Yalıtımı ve Binaların Deprem Güvenliği Algı Araştırması"na 26 ilden toplam 1.067 kişi katıldı. Araştırmanın sonuçları ODE Yalıtım Yönetim Kurulu Üyesi Erhan Özdemir, İZODER Başkanlar Kurulu Başkan Vekili Levent Pelesen ve Jeolog-Deprem Bilimci Prof. Dr. Naci Görür'ün katılımıyla düzenlenen toplantıda kamuoyuyla paylaşıldı.

Erhan Özdemir: "Su yalıtımında bilgi düzeyi çok düşük"
Araştırmayı yapma nedenlerini anlatan ve sonuçları değerlendiren

ODE Yalıtım Yönetim Kurulu Üyesi Erhan Özdemir, "Biz uzun yıllardır başta su yalıtımı üzerinden olmak üzere depreme dikkat çeken bir şirket olarak, kamuoyunun farkındalık düzeyini ölçmek üzere bir araştırma gerçekleştirdik. Bu araştırma gösterdi ki deprem, toplumumuzun öncelikli gündemlerinden biri. Yüksek orandaki taşınma isteği, bina seçim kriterlerinde deprem güvenliğinin ön planda olması bunu gösteriyor. Ancak bir binanın sağlamlığı konusunda en önemli unsurlardan biri olan su yalıtımında bilgi düzeyinin çok düşük olduğunu tespit ettik" dedi.

"Su yalıtımı yapılmazsa taşıma kapasitesi düşüyor"

Yürürlüğe 2017 yılında giren yönetmelikle su yalıtımının zorunlu hale geldiğini dile getiren Özdemir, su yalıtımı ile binanın sağlamlığı arasındaki ilişkiye dair çarpıcı bir bilgi de paylaştı: "Su yalıtımı uygulanmadığı veya standartlara göre yapılmadığı takdirde binadaki demir donatıların taşıma kapasitesi 10 yılda yüzde 66 oranında azalıyor. Bu da yalnızca binada hasara değil can

kayıplarıyla sonuçlanan yıkımlara yol açıyor. Dolayısıyla su yalıtımı alanındaki bilinci muhakkak artırmalıyız. Araştırmamızdaki dikkat çekici sonuçlardan biri de su yalıtımı maliyetinin yüksek olduğuna yönelik algı. Katılımcıların yüzde 63,8'ü su yalıtımı maliyetinin yüksek veya çok yüksek olduğunu düşünüyor. Halbuki su yalıtımı, toplam bina maliyeti içinde yalnızca yüzde 1'lik bir paya sahip."

Levent Pelesen: "İyi ve doğru detaylandırılmış su yalıtımı ile binalarımızı koruyabiliriz"

Toplantıda konuşan İZODER Başkanlar Kurulu Başkan Vekili Levent Pelesen ise deprem kuşağındaki Türkiye'de can ve mal güvenliğini sağlayabilmek için alınması gereken en temel önlemlerin başında uzun ömürlü ve depreme dayanıklı binaların inşa edilmesinin geldiğini söyledi. Bunun için de betonarme yapıların demir donatılarının korozyona karşı korunması gerektiğinin altını çizen Pelesen, "Dolayısıyla binalarımızın özellikle temel ve toprak altında kalan perde duvarlarını dışarıdan gelecek nem ve sulara karşı koruma altına almalıyız.

ODE Yalıtım Yönetim Kurulu Üyesi Erhan Özdemir, "Bu araştırma gösterdi ki deprem toplumumuzun öncelikli gündemlerinden biri" dedi.

Su Yalıtımı ve Binaların Deprem Güvenliği Algı Araştırması Raporu'na buradan ulaşabilirsiniz.

Bu da ancak iyi ve doğru detaylandırılmış su yalıtımı ile mümkün" şeklinde konuştu. Binalarda Su Yalıtımı Yönetmeliği'nin çıkarılması aşamasında İZODER olarak büyük katkı sağladıklarına ancak bu yönetmeliğin yeterince uygulanmadığına vurgu yapan Pelesen, "Bu konudaki başlıca problemlerimiz denetim ve gözetimlerin yetersizliği ile bilinç eksikliği." dedi.

Naci Görür: "Suyla ilişkisi kesilen binaların depreme dayanımları yüksek"

Binanın temelini bir bitkinin köküne benzeten Prof. Dr. Naci Görür, "Eğer bir bitkinin kökü sağlamsa o bitki devrilmez, rüzgârdan etkilenmez, uğraşılsa da yıkılmaz. İşte binalar da böyledir. Deprem dalgaları geldiği zamana eğer zafiyet temelden başlamışsa yani nem, su gibi faktörlerden dolayı beton ve demir kalitesini yitirmişse o binanın ne basınca ne çekmeye ne de yana harekete karşı bir mukavemeti olur, kolaylıkla devrilir. Kamuoyu bu konuda

maalesef bir bilgiye sahip değil. Bu nedenle yapılan bu araştırmayı, oluşturacağı farkındalık açısından anlamlı ve önemli buluyorum" diye konuştu.

Prof. Dr. Görür, 'başarılı bina' tanımını ise şu sözlerle açıkladı; "Suyla ilişkisi kesilen, suyun zeminden gelmemesi için bina çevresinde drenaj sistemi oluşturulan, usulüne uygun olarak yalıtımı yapılan, bunların yanında zeminin özelliklerine uygun kaliteli malzeme kullanılan, iyi işçilik yapılan binaların deprem dayanımlarının yüksek olduğu bir deprem bilimci olarak görebiliyoruz. Eğer bina sağlam olur, deprem sırasında çökmez, oturanların sağlam çıkmasını sağlar ise bence o bina başarılı bir binadır."

100 kişiden 45'i binada su yalıtımını olup olmadığını bilmiyor

Araştırmada çıkan en çarpıcı sonuç her 100 katılımcıdan 45'inin oturduğu binada su yalıtımı olup olmadığını bilmediği oldu. Araştırmada "Sizce yaşadığınız binanın depreme dayanıklılığını azaltan faktörler nelerdir?" sorusuna ise katılımcıların yüzde 17,2'si kalitesiz malzeme kullanılması, yüzde 14,4'ü binanın yaşı, yüzde 13,9'u kolon kesilmesi olarak yanıt verirken sadece 2,2'si "su yalıtımının zayıf olması" şikkını tercih etti.

EN İYİ SU YALITIMI UYGULAMA FİRMALARI EPICLUB ÇATISI ALTINDA BİRLEŞTİ

ODE Yalıtım Yönetim Kurulu Üyesi Ozan Turan, doğru su yalıtımı uygulamalarının artmasına katkı sağlamayı topluma karşı bir sorumlulukları olarak gördüklerini ifade ederken, Epiclub Başkanı Levent Pelesen ise bu platform ile bilgi, fikir ve tecrübe paylaşımı yapacaklarını belirtti.

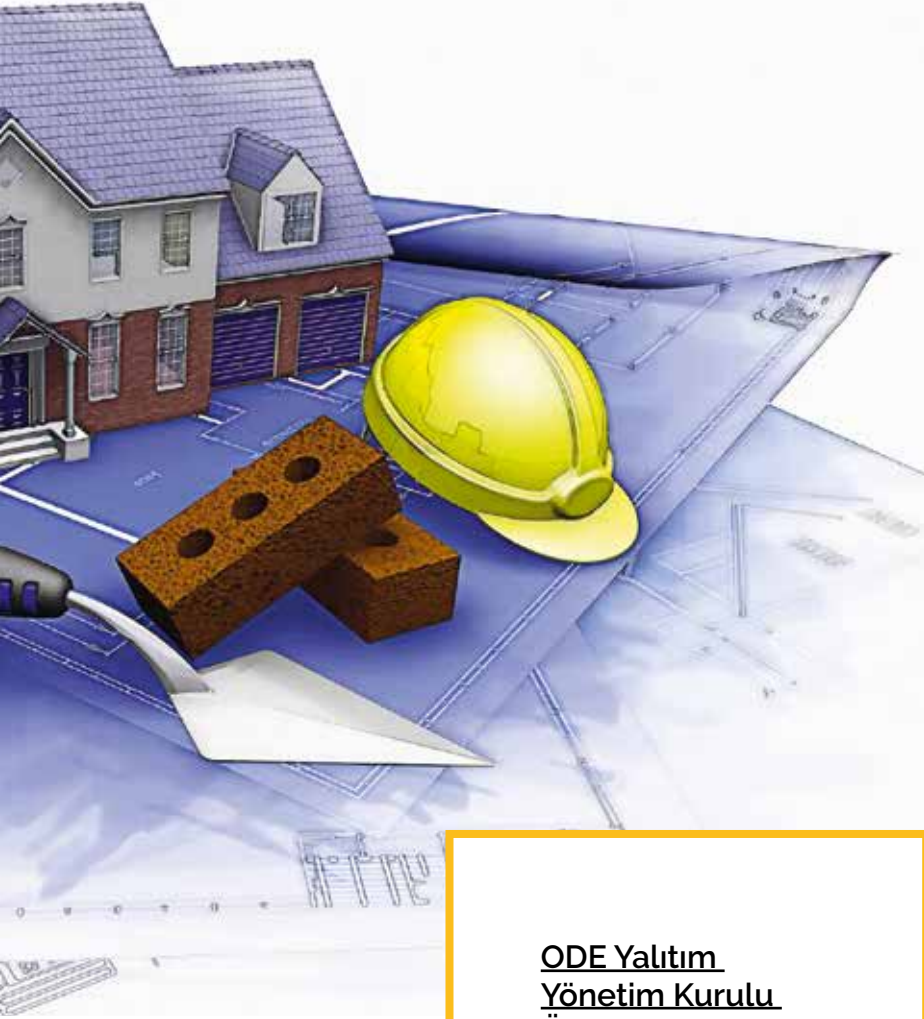
Türkiye'yi sarsan deprem felaketiyle birlikte binaların sağlamlığı, kalitesi ve uzun ömürlü olması ile su yalıtımı arasındaki bağlantı bir kez daha gündeme geldi. Bina iskeletini oluşturan taşıyıcı kolonlardaki demirlerin korozyondan korunmasını sağlayan su yalıtımına yönelik farkındalığı artırmayı hedefleyen ve bu doğrultuda üst segment ürün ve hizmetler geliştiren ODE Yalıtım şimdi de Türkiye'nin en iyi su yalıtımı uygulayıcı firmalarını bir araya getiren bir platform kurdu. Epiclub adı verilen bilgi paylaşımı ve iş birliği platformunun tanıtımı Sapanca'da düzenlenen iki günlük etkinlik ile gerçekleşti. Türkiye'nin farklı bölgelerinden ve KKTC'den toplam 15 su yalıtımı uygulayıcısı firmayı buluşturan Epiclub ile su yalıtımının ve iyi su yalıtımı uygulamasının önemini anlatılması, aynı zamanda nitelikli projelere, nitelikli ürün ve hizmet sunulmasına katkı verilmesi hedefleniyor.

Ozan Turan: “Su yalıtımında en iyi uygulamaları ülkemizin dört bir yanına yayacağız”

ODE Yalıtım Yönetim Kurulu Üyesi Ozan Turan, Epiclub platformunu kurma nedenlerini şu sözlerle anlattı; “ODE Yalıtım olarak, başta depreme hazırlık olmak üzere kentsel dönüşümün kaliteli, sağlam binalarla gerçekleşmesi için su yalıtımının önemi üzerinde duruyor, bu konuyu yalnızca işimiz değil topluma karşı sorumluluğumuz olarak kabul ediyoruz. Su yalıtımında kaliteli ürün üretmek kadar önemli bir konu da ürünün doğru uygulanmasıdır. Biz aslında uzun yıllardır bayilerimize ve uygulayıcılara hem teorik hem pratik eğitimler veriyoruz. Ayrıca üst segment membranı yeniden tanımladığımız Epikon Serisi ve inşaat projeleri için en uygun çözümleri sunan ODE Select gibi yenilikçi ürün ve hizmetler geliştiriyoruz. Şimdi bu çalışmalarımızı bir adım daha ileriye taşıyarak, ülkemizin

Türkiye'nin farklı bölgelerinden ve KKTC'den toplam 15 su yalıtım uygulayıcısı firmayı buluşturan Epiclub ile su yalıtımının ve iyi su yalıtım uygulamasının öneminin anlatılması, aynı zamanda nitelikli projelere, nitelikli ürün ve hizmet sunulmasına katkı verilmesi hedefleniyor.

ODE Yalıtım Yönetim Kurulu Üyesi Ozan Turan: ODE Yalıtım olarak, başta depreme hazırlık olmak üzere kentsel dönüşümün kaliteli, sağlam binalarla gerçekleşmesi için su yalıtımının önemi üzerinde duruyor. bu konuyu yalnızca işimiz değil topluma karşı sorumluluğumuz olarak kabul ediyoruz.

su yalıtımı alanındaki en iyi uygulayıcı firmalarını bir araya getirdik. Bu platform çatısı altında çıkan yenilikçi fikirler ile su yalıtımındaki nitelikli uygulamaları ülkemizin dört bir yanına yayacağız.”

Levent Pelesen: “Platform üyelerimiz büyük projelere mühendislik hizmeti veren firmalar”

Epiclub Başkanı Levent Pelesen ise “Deprem kuşağındaki ülkemizde sağlam ve uzun ömürlü binalar inşa etmenin en önemli unsurlarından biri, yönetmelikle de zorunlu hale getirilen su yalıtım uygulaması. ODE Yalıtım olarak bu konunun önemi üzerinde yıllardır duruyorduk. Şimdi ülkemizin seçkin su yalıtım uygulayıcı firmalarıyla birlikte bilgi, fikir ve tecrübe paylaşımı yaparak hem konuyu gündemde tutup farkındalığı artırmaya hem de nitelikli işlere imza atmaya devam edeceğiz. Platformumuzun tüm üyeleri, ODE Yalıtım bayisi olmalarının yanı sıra önemli projelerde ve büyük metraj su yalıtım uygulamalarına mühendislik hizmeti vermiş ve bu projelerde uygulama tecrübesine sahip olan firmalar. Aynı zamanda yaptıkları tüm işlerde iş sağlığı güvenliği başta olmak üzere çeşitli kriterleri gözetererek başarılı çalışmalara imza atıyorlar” diye konuştu.

‘Fark Yaratan Çözümler’ mottosuyla kurulan Epiclub platformu hakkında detaylı bilgiye odeselect.com.tr/Epiclub adresi üzerinden ulaşılabilir.

ODE YALITIM'DAN ESKİŞEHİR'E GES YATIRIMI

Geçen yıl Avrupa'nın en büyük yalıtım tesislerinden birini kuran ODE Yalıtım, 20 bin metrekarelik tesisin çatısını tamamen güneş panelleriyle kapladı. 2403 kWp kurulu güce sahip güneş enerjisi sistemiyle yıllık 3,2 milyon kWh enerji üretilmesi hedefleniyor.

Türkiye'nin yüzde 100 yerli sermayeli en büyük yalıtım şirketi ODE Yalıtım, geçen yıl Kasım ayında 200 milyon TL yatırım yaparak Eskişehir'de elastomerik kauçuk köpüğü ısı yalıtımı tesisi kurmuş, bu tesisle birlikte Çin ile Almanya arasındaki coğrafyada teknik yalıtımdaki en büyük üretici konumuna gelmişti. Tesisin kurulmasının hemen ardından çatıyı güneş panelleriyle kaplamaya başlayan şirket çalışmalarını tamamladı ve 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde kabul olarak elektrik üretimine başladı. Üretilen elektrik, tesisin öz tüketimi için kullanılacak.

Tuğrul Baran: "Örnek bir tesis kurduk"
Güneş enerjisi yatırımları hakkında bilgi veren ODE Yalıtım Üretimden Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi Tuğrul Baran, "ODE Yalıtım olarak tüm proseslerimizi yarınlarmızı düşünerek gerçekleştiriyor, doğaya ve insana duyarlı üretim yaklaşımını benimsiyoruz. Eskişehir'de geçtiğimiz yıl üretime başladığımız tesisimiz yalnızca kapasite büyüklüğüyle değil yüksek verimi ve çevre dostu teknolojisiyle de örnek bir tesis. Bu doğrultuda tesisimizin inşaatı bitip üretim başlar başlamaz çatıya güneş enerjisi panellerini kurmaya başladık. 5.340 adet güneş paneli (fotovoltaik) ile 2.403 kWp kurulu güce ulaştık. Bu sayede yılda 3,2 milyon kWh enerji üretecek ve tesisimizin elektrik ihtiyacının yüzde 60'ını güneşten karşılayacağız. Sistemin devreye alınmasıyla ilgili kabulün Dünya Çevre Günü'nde olması ise bizim için çok hoş ve anlamlı bir tesadüf oldu" diye konuştu.

"Karbon nötr taahhüdümüz kapsamında yol haritamızı belirledik"

"Sıfır Karbon Misyonu" çerçevesinde yenilenebilir enerji ve diğer çevreci yatırımlara devam edeceklerini ifade eden Baran, şunları söyledi: "ODE Yalıtım olarak Eskişehir ve Çorlu'daki altı modern üretim tesisimizde dört binden fazla ürün çeşidi üretiyor, bu ürünlerimizi 75'in üzerinde ülkeye ihraç ediyoruz. Bu süreçte gerek üretimde gerekse ürünlerimizde enerji verimliliğini önceliklendirerek sürekli gelişmeyi temel alan bir enerji yönetim sistemi uyguluyoruz. Aynı zamanda 2050 yılına kadar karbon nötr olma taahhüdümüz kapsamında yol haritamızı da belirledik. Bu doğrultuda yenilenebilir enerji yatırımlarımızı aralıksız sürdüreceğiz. Ayrıca ham madde kaynağından başlayarak doğanın ihtiyaç duyduğu özeni karşılamaya ve karbon emisyonlarını atmosferden uzaklaştırmak için doğa bazlı çözümlere odaklanmaya devam edeceğiz."

EvoMineral

ARA BÖLME LEVHASI

“Evinizdeki Güven ve Konforun Garantisi”

ISI
YALITIMI

SES
YALITIMI

YANGIN
YALITIMI

INSULATES THE FUTURE

www.ode.com.tr

PUSULA

ODE
INSULATES THE FUTURE

TÜRKİYE'NİN EN KAPSAMLI SU YALITIMI VE DEPREM GÜVENLİĞİ ALGI ARAŞTIRMASI'NIN SONUÇLARINA

**BURADAN
ULAŞABİLİRSİNİZ**

